

ปรึกษา เพราะไม่ได้รับการพัฒนา อาจารย์ควรจัดตารางการให้คำปรึกษาอย่างชัดเจนและให้คำปรึกษาด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา นอกจากนี้ที่ประชุมยังกล่าวอีกว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องมีทิศทางการควบคุมและให้คำปรึกษาในแนวทางเดียวกัน มีการประสานงานกัน มีการประสานความคิดไม่ให้แตกต่างกัน “บางครั้งนักศึกษาท้อเพราะให้คำปรึกษาไปคนละทางและไม่เหมือนเดิม” (สมาชิกหมายเลข 8)

ผู้บริหารระดับบัณฑิตศึกษาควรกำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานที่เด่นชัด ในเรื่อง Theme และการให้คำปรึกษา ควรจัดเวลาเพื่อประชุมอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้มีโอกาสสนทนา และสรุปปัญหาการปฏิบัติงานเพื่อแจ้งแก่ผู้บริหารและหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน

5. ด้านคุณลักษณะและพฤติกรรมของนักศึกษา

ที่ประชุมกล่าวว่าคุณภาพของวิทยานิพนธ์อยู่ที่นักศึกษาต้องทำเองตั้งแต่ต้นจนจบ ต้องมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่อง นักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษาควรพบกันบ่อยๆ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขบ่อยๆอย่างต่อเนื่อง ปัญหาที่พบบ่อยคือ นักศึกษาที่เรียน Course Work จบ มักจะไม่เข้ามาพบอาจารย์ที่ปรึกษา เนื่องจากเอาเวลาไปทำงานในหน้าที่มาก ไม่จัดเวลาในการทำงานอย่างเคร่งครัด ทำให้ขาดความต่อเนื่องและสิ้น นักศึกษาบางคนให้ผู้อื่นช่วยทำ ทำให้ไม่เข้าใจในงานที่ทำอย่างแท้จริง นักศึกษาบางคนไม่ได้มีความตั้งใจอย่างจริงจัง แสดงความรู้ด้านระเบียบวิธีวิจัย ทำให้ไม่ทราบว่าจะแก้ไขอย่างไรเมื่ออาจารย์ให้แก้ไข ไม่ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ไม่มีทักษะในการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เนื่องจากอ้างว่าไม่สะดวกในการใช้ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า นักศึกษาบางส่วนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถิติในการวิจัย และไม่มีความสามารถในการสรุปสาระสำคัญในการจัดทำวิทยานิพนธ์ทั้งระบบ

3.2 กลุ่มบัณฑิตหรือศิษย์เก่า

มีการนัดหมายกลุ่มบัณฑิตหรือศิษย์เก่าที่จบการศึกษาไปแล้วซึ่งกำหนดไว้จำนวน 2 ครั้ง ในวันที่ 13 มิถุนายน 2547 และ วันที่ 20 มิถุนายน 2547 ผลการประชุมปรากฏดังนี้

ครั้งที่ 1 วันที่ 13 มิถุนายน 2547 เวลา 8.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมสำนักคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มีศิษย์เก่าเข้าร่วมประชุม จำนวน 12 คน ประเด็นของการประชุมกลุ่มย่อย คือ กระบวนการจัดอาจารย์ผู้สอน กระบวนการสอนและแหล่งเรียนรู้ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานวิทยานิพนธ์ ผู้ดำเนินการประชุมคือผู้วิจัยคนที่ห้า ผู้วิจัยคนที่ห้าเป็นผู้ดำเนินรายการ โดยมีผู้วิจัยคนที่หกและผู้ช่วยนักวิจัยอีก 1 คนเป็นผู้จดบันทึก

ผลจากการประชุมกลุ่มย่อยของศิษย์เก่า พบว่าสิ่งหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพของวิทยานิพนธ์คือ กระบวนการคัดเลือกนักศึกษา เพราะจะส่งผลต่อการที่จะได้มาซึ่งตัวแทนของนักศึกษาที่จะเข้ามาเรียนต่อในระดับปริญญาโท ในช่วงของการประชุมกลุ่ม พอมมีการกล่าวถึงประเด็นนี้ ก็มีการพูดคุยกันว่าจะคิดแค่ไหน ผู้นำการประชุมกลุ่มย่อยจึงกล่าวว่า “ให้คิดถึงตั้งแต่โบสถ์ครีแล้วกัน” คว้าในโบสถ์ครีให้กรอกข้อความอะไรบ้าง” ผู้นำการประชุมกล่าวย้ำว่า ให้เกี่ยวข้องกับคุณภาพของงานวิจัยเท่านั้น หลังจากนั้นก็มีศิษย์เก่าคนหนึ่งเสนอว่า “ถ้าเน้นไปที่คุณภาพของงานวิจัย เนื้อหาที่ให้ผู้สมัครกรอกก็ควรจะให้กรอกเกี่ยวกับประสบการณ์ในการวิจัย ความรู้ความสามารถในการวิจัย หรือคิดว่าจะทำวิจัยเรื่องอะไร หรือคิดจะทำวิจัยเรื่องอะไร เมื่อเข้ามาเรียนแล้ว” (สมาชิกหมายเลข 2) ทั้งกลุ่มเห็นด้วย และมีอีกคนหนึ่งกล่าวว่า “คนที่จะทำวิจัยได้คือนั้นควรจะเป็นคนเรียนต่อตรงสาขาเดิม เพราะจะจะทำให้เขียนงานวิจัยได้ดี ดังนั้นคนที่เรียนสาขาไหน ในการกรอกโบสถ์ครี หรือเวลากรรมการจะตัดสินใจคัดเลือกเข้ามาเรียน ควรพิจารณาตรงจุดนี้ด้วย” (สมาชิกหมายเลข 7) หลังจากนั้นก็มีศิษย์เก่าอีกคนหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า “ในกระบวนการเลือกคัดเลือกคนที่เรียนต่อที่จะส่งผลต่อคุณภาพของงานวิจัยนั้น ในแบบทดสอบหรือข้อสอบหรือการสอบสัมภาษณ์ ก็ควรจะเน้นการถามเกี่ยวกับความรู้ความสามารถด้านวิจัยให้มากที่สุด” (สมาชิกหมายเลข 6) แต่มีอีกคนหนึ่งแย้งว่า “คงไม่จำเป็นเท่าไรในข้อสอบ อาจมีการถามเกี่ยวกับการวิจัยบ้าง แต่คงไม่ต้องเน้นหนักไปในเรื่องวิจัยมากเกินไป เพราะว่ามันมีคนงัดเข้ามาแล้ว ก็สามารถเรียนรู้ได้” (สมาชิกหมายเลข 4) ตกกลางทั้งกลุ่มก็เห็นด้วยว่า ในแบบทดสอบหรือการสัมภาษณ์นั้นควรจะมีการคัดเลือกอาจารย์ผู้สอบสัมภาษณ์ ให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการวิจัย และตรงสาขาที่นักศึกษาสมัครเรียน และควรจะมีเกณฑ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ให้เหมือนกันในกลุ่มอาจารย์ผู้สัมภาษณ์ด้วยกัน และในกระบวนการคัดเลือกบุคคลเข้าเรียนในระดับปริญญาโทนั้น ควรจะคัดเลือกโดยเน้นที่คุณภาพ ไม่เน้นปริมาณ คือไม่ควรรับทุกคนที่จะสมัครเข้าศึกษาต่อ”

ด้านกระบวนการจัดอาจารย์ผู้สอน กระบวนการสอน และแหล่งเรียนรู้ ผลจากการประชุมกลุ่มย่อยเกี่ยวกับคุณภาพวิทยานิพนธ์ ปัจจัยอีกสิ่งหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพของวิทยานิพนธ์คือ กระบวนการจัดอาจารย์ผู้สอน กระบวนการสอน และแหล่งเรียนรู้ ซึ่งทั้ง 3 สิ่งนี้ เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอยู่ ในส่วนการจัดอาจารย์ผู้สอน ศิษย์เก่าคนหนึ่งบอกว่า “คนที่สอนให้คนที่ยังไม่ค่อยจะรู้เรื่องเกี่ยวกับการทำวิจัยได้นั้น ควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านการทำวิจัย สอนอย่างใจเย็น ค่อยเป็นค่อยไป” (สมาชิกหมายเลข 4) ศิษย์เก่าอีกคนหนึ่งก็เสริมว่า “เห็นด้วยกับการที่คนจะสอนวิจัยต้องมีความรู้ด้านการทำวิจัย แต่ถ้าจะให้ดีก็ควรจะเป็นผู้ที่เคยทำวิจัยมาด้วย หลากๆ เรื่องยิ่งดี เพราะถ้ามีทั้งความรู้ และประสบการณ์ด้านการทำวิจัย ก็จะสอนให้ผู้เรียนทำวิจัยได้ดีมีคุณภาพ” (สมาชิกหมายเลข 1) นอกจากนี้ทั้งกลุ่มยังเห็นพ้องต้องกันว่า กระบวนการจัดการเรียนการ

สอนควรจัดสอนเป็นทีม เพราะจะได้ช่วยกันดูแลลูกศิษย์ได้อย่างทั่วถึง และในขณะที่สอนควรจะมีตัวอย่างงานวิจัยให้นักศึกษาได้เรียนรู้ให้มาก และให้ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน เปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และตัวอาจารย์ผู้สอนเองควรจะมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาโดยเฉพาะด้านการทำวิจัย และควรจะมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนของการจัดกระบวนการเรียนการสอนนั้น ศิษย์เก่าคนหนึ่งกล่าวว่าควรจะมีการสอนวิชาวิจัยตั้งแต่เทอมแรก เพราะตัวเขาเองจบรุ่นแรกๆ วิชาวิจัยไปสอนในเทอมที่สอง ทำให้คิดว่าเขาจบซ้ำและไม่ค่อยไม่ค่อยเข้าใจกระบวนการทำวิจัยสักเท่าไร ทุกคนในกลุ่มเห็นด้วยจึงควรจะสอนวิชาวิจัยตั้งแต่เทอมแรกของการเข้ามาเรียน และในการสอนทุกรายวิชาควรจะมีการบูรณาการเนื้อหาวิชาพร้อมกัน เชื่อมโยงไปถึงการวิจัย ไม่ใช่ต่างคนต่างสอนวิชาอื่นที่ไม่ใช่วิชาวิจัย เวลาสอนก็ควรจะต้องถึงการทำวิจัย มีการนำตัวอย่างงานวิจัยที่ใช้เนื้อหาไปทำให้นักศึกษาได้เห็นตัวอย่างและอีกอย่างเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ที่จะให้นักศึกษาไปศึกษาค้นคว้า สมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า “ในห้องสมุดของสถาบันมีตัวอย่างงานวิจัยน้อย และยังไม่หลากหลาย เวลาเข้าไปใช้บริการไม่สะดวกที่จะเข้าไปค้นหาด้วยตนเอง โดยเฉพาะหอสมุดกลาง ต้องรอให้เจ้าหน้าที่หยิบให้” (สมาชิกหมายเลข 4) นอกจากนี้ยังบอกอีกว่า อาจารย์ผู้สอนควรจะพานักศึกษาไปศึกษาข้อมูลนอกสถาบันบ้างเพื่อที่จะได้พบตัวอย่างงานวิจัยมากขึ้น และเสนอแนะต่ออีกว่า ในห้องสมุดของบัณฑิตวิทยาลัยหรือในหอสมุดกลาง ควรจะมีตัวอย่างงานวิจัย เอกสาร ตำราที่หลากหลาย มีจำนวนเพียงพอ ทันสมัย และสะดวกที่จะใช้บริการ

ครั้งที่ 2 ในวันที่ 20 มิถุนายน 2547 เวลา 8.00 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มีศิษย์เก่าชุดที่ 2 เข้าร่วมประชุม จำนวน 10 คน เป็นคนเดิม 5 คน และคนใหม่ 5 คน ประเด็นของการประชุมกลุ่มย่อยคือ กระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์ และกระบวนการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผลต่อคุณภาพของวิทยานิพนธ์ ผู้ดำเนินการประชุม คือ ผู้วิจัยคนที่สอง มีผู้วิจัยคนที่ห้าและคนที่หกเป็นผู้จัดบันทึก

ในการประชุมกลุ่มย่อยในครั้งนี้ พบว่า สิ่งหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพของวิทยานิพนธ์คือด้านกระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์ นักศึกษาคนหนึ่งกล่าวว่า “ถ้ารู้แต่แรกว่าอาจารย์ท่านนี้เข้มงวดเกินไป จะไม่เลือกเป็นกรรมการเด็ดขาด” แต่นักศึกษาอีกคนแย้งว่า “ไม่ดีหรือที่อาจารย์เข้มงวดวิทยานิพนธ์จะได้มีคุณภาพยิ่งขึ้น” และก็ทิ้งท้ายว่าแม้เข้มงวด แต่ให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจนและให้กำลังใจ โดยลงไปติดตามการทำงานในภาคสนามได้จะยิ่งเยี่ยมเลย” ผู้นำการประชุมกลุ่มย่อยถามต่อไปว่า เกี่ยวกับจำนวนคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ควรจะเป็นอย่างไร นักศึกษาท่านหนึ่งตอบว่า “สมัยที่เรียนอยู่ มีกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์อยู่ 3 คน ซึ่งคิดว่าเหมาะสมแล้ว ถ้ามากไปกว่านี้

กว่าจะผ่านแต่ละท่าน 3 ท่านก็แย่แล้ว” อีกคนก็บอกว่า “กรรมการ 3 คน นั้นเหมาะสมแล้ว แต่กรรมการทั้ง 3 ท่าน ควรจะมีการประชุมตกลงร่วมกัน และเข้าใจหัวข้อวิจัยของนักศึกษาที่ตนเองเป็นกรรมการร่วมตรงกัน พุดไปทางเดียวกัน ไม่ใช่ตอนเดียวกันแต่แนะนำไปคนละทิศละทาง แล้วนักศึกษาแย่เลย” นอกจากนี้ทั้งกลุ่มยังสรุปเห็นพ้องตรงกันว่ากรรมการ 1 ชุด ควรมี 3 คน และถ้าจะให้ดี ควรจะให้ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เป็นคนเลือกกรรมการร่วมอีก 2 คน เพราะจะได้ไม่ขัดแย้งกัน นอกจากนี้นักศึกษาคนหนึ่งกล่าวว่า “ปัญหาหนึ่งที่ทำให้หนักใจมากสมัยทำวิทยานิพนธ์คือ พบตัวอาจารย์ที่ปรึกษาหาตัวไม่ค่อยเจอ ถ้าเป็นไปได้หากมีปฏิทินนัดพบระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาได้จะดีมากเลย” ทั้งกลุ่มก็เห็นด้วยว่า ควรจะมีปฏิทินนัดพบระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์กับนักศึกษา และนอกจากนี้ยังมีนักศึกษาอีกคนก็บ่นว่า “กว่าจะได้ประกันคุมวิทยานิพนธ์หายากหาเย็น ไปหาคนโน้นก็เต็ม ไปหาคนนั้นก็ไม่ว่าง เลยไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร กว่าจะได้ประธานก็นึกท้อเสียแล้ว” ทั้งกลุ่มก็ช่วยกันสรุปว่าสัดส่วนของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ควรจะเป็นอย่างไร ผลจากการสรุปของกลุ่มบอกว่า สัดส่วนของอาจารย์ต่อนักศึกษาควรจะเป็น 1:5 นั่นคืออาจารย์ 1 คน สามารถควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาได้ 5 คน

ด้านกระบวนการทดสอบวิทยานิพนธ์ จากการประชุมกลุ่มย่อย อีกสิ่งหนึ่งที่จะส่งผลต่อคุณภาพของวิทยานิพนธ์ คือกระบวนการสอบวิทยานิพนธ์ โดยผู้นำประชุมกลุ่มย่อยได้เกริ่นนำโดยถามถึงประสบการณ์ในการสอบวิทยานิพนธ์ของศิษย์เก่าบางคน และคนที่ไม่ถูกถามก็ให้ระลึกถึงเหตุการณ์ในอดีตที่ผ่านมา นักศึกษาคนหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า “ตัวเขาเองช่วงแรกเสนอเรื่องที่สนใจผ่าน Mentor แต่พอถึงกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ 3 ท่าน กลับต้องนำมาปรับเปลี่ยนอีก” ทั้งกลุ่มหลายคนเจอปัญหาแบบนี้ จึงได้เสนอความเห็นรวมกันว่า Mentor และกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ควรมีเวลาปรึกษาหารือร่วมกัน นักศึกษาจะได้ไม่เกิดอาการท้อ และในการสอบวิทยานิพนธ์นักศึกษาเห็นว่ากระบวนการเดิมมี 3 ขั้นตอนนั้นทำได้เหมาะสมอยู่แล้วควรทำต่อไปคือ การสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ สอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และสอบเพื่อป้องกันวิทยานิพนธ์ นักศึกษาคนหนึ่งบอกว่า “ตอนสมัยเรียนสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หัววันสอบยากเหลือเกินกว่าจะนัดกรรมการทั้งหมดได้เสียเวลานาน” นักศึกษาหลายคนเห็นด้วยเพราะเคยประสบปัญหาด้านนี้ทั้งกลุ่มเลยเสนอแนะว่าบัณฑิตวิทยาลัยควรจะช่วยบริการด้านการประสานงานกับกรรมการผู้สอบเค้าโครงวิจัยให้กับนักศึกษา นอกจากนี้นักศึกษายังเห็นว่าในการสอบแต่ละครั้ง ควรมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน โดยเฉพาะในการสอบครั้งสุดท้าย คือการสอบเพื่อป้องกันวิทยานิพนธ์ ควรมีกรรมการประมาณ 4 – 5 คน และทำกันอย่างจริงจังเพื่อวิทยานิพนธ์จะได้มีคุณภาพ ประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในหัวข้อวิจัยที่ควบคุม มีความเก่งในเชิงวิชาการ และในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒินั้น ควรจะคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณภาพ ทางบัณฑิตวิทยาลัยควรกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรง

คุณวุฒิไว้ให้ชัดเจน หรือมีทำเนียบผู้ทรงคุณวุฒิ รายชื่อ ที่อยู่ พร้อมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กำหนดประกาศให้นักศึกษาทราบทั่วกัน

สำหรับการประชุมกลุ่มย่อยของนักศึกษาที่เป็นศิษย์ปัจจุบันนั้น กำหนดไว้จำนวน 2 ครั้ง เช่นกัน ในวันที่ 5 มิถุนายน 2547 และ วันที่ 20 มิถุนายน 2547 มีผลปรากฏดังนี้

ครั้งที่ 1 ในวันที่ 5 มิถุนายน 2547 เวลา 8.30 – 12.00 น. ณ ห้องประชุมสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีนักศึกษาเข้าร่วมประชุม 10 คน ผู้ดำเนินรายการคือ ผู้วิจัยคนที่หนึ่ง โดยมี ผู้วิจัยคนที่สาม คนที่สี่ และผู้ช่วยนักวิจัย 1 คน เป็นผู้บันทึกข้อมูล โดยมีประเด็นในการประชุม คือ สภาพปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ ตัวชี้วัดคุณภาพของวิทยานิพนธ์ และข้อเสนอแนะ ในการประชุมกลุ่มสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็นในการประชุม ดังนี้

1. สภาพปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมเห็นว่า ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวข้องกับปัจจัย ด้านนักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กระบวนการทำวิทยานิพนธ์ แหล่งข้อมูล แหล่งศึกษาค้นคว้า สำหรับปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาผู้เข้าร่วมประชุมให้ข้อมูลว่า นักศึกษาขาดความรู้พื้นฐาน ด้านการวิจัย เนื่องจากไม่ได้เรียนในระดับปริญญาตรี ไม่มีความสนใจเรื่องการทำวิจัย ในขณะที่เรียนเรื่องการวิจัยไม่ได้ศึกษาเรื่องที่จะเรียนมาล่วงหน้าส่งผลให้ความรู้พื้นฐานด้านสารวิจัยไม่ดีพอ ดังที่สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมได้กล่าวว่า “นักศึกษาที่เข้ามาเรียน ไม่ได้เรียนเรื่องการวิจัยมาก่อนตอนที่เรียนในระดับปริญญาตรี แล้วเวลาเรียนวิชาวิจัยก็ไม่ได้อ่านมาล่วงหน้า” (สมาชิกหมายเลข 1)

2. ปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาอีกประการหนึ่ง คือ นักศึกษาไม่กล้าเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา บางคนไม่ทราบกฎเกณฑ์ของการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม สามารถแต่งตั้งบุคคลภายนอกเป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ได้ นักศึกษาที่เข้าร่วมประชุมให้ข้อมูลว่า “เหตุที่ทำให้การทำวิทยานิพนธ์ล่าช้า เนื่องจากนักศึกษาไม่ได้เข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา หายหน้าไปเลย บางคนเป็นเทอม บางคนเป็นปี ทำให้งานไม่ก้าวหน้า” (สมาชิกหมายเลข 5)

ส่วนปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เข้าร่วมประชุมให้ข้อมูลว่า อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไม่คำนึงถึงพื้นฐานของนักศึกษา ไม่แนะนำแหล่งศึกษาค้นคว้า วิธีค้นคว้า หรือเข้าถึงข้อมูล มีภาระงานมากเกินไปทำให้ไม่มีเวลาตรวจงานหรือติดตามงานของนักศึกษา มีคุณสมบัติไม่ตรงสาขา ดังที่นักศึกษาคนหนึ่งได้กล่าวว่า “ก็น่าเห็นใจอาจารย์ เพราะมีงานเยอะ ทำให้ไม่มีเวลาอ่านงานของนักศึกษา นักศึกษาต้องรอนานจนกว่าอาจารย์จะอ่านเสร็จ” (สมาชิกหมายเลข 8)

อีกปัญหาหนึ่งเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์ คือ ไม่มีแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า หรือที่มีก็ไม่เพียงพอและบริการไม่สะดวก ไม่มีเงินทุนสนับสนุน

3. ตัวบ่งชี้วัดคุณภาพของวิทยานิพนธ์ นักศึกษาที่เข้าร่วมประชุมเห็นว่าตัวชี้วัดคุณภาพของวิทยานิพนธ์ มี 3 ประเด็น คือ

ประเด็นแรก เป็นประเด็นเกี่ยวกับเนื้อหา กล่าวคือข้อมูลมีความเป็นจริง มีความเป็นไปได้ ตอบคำถามวิจัยได้ตรง เชื่อถือได้ มีความรู้ใหม่เกิดขึ้น และเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจ ประเด็นที่สอง เป็นเรื่องของประโยชน์ จะต้องนำไปใช้ได้จริง ใช้แก้ปัญหาได้ ประเด็นที่สาม เรื่องกระบวนการทำวิจัย จะต้องดำเนินการถูกต้อง ครบทุกขั้นตอน ผู้วิจัยต้องมีความซื่อสัตย์และลงมือทำเอง

4. ข้อเสนอแนะเพื่อให้วิทยานิพนธ์มีคุณภาพ นักศึกษาที่เข้าร่วมประชุมได้เสนอแนะการจัดการจัดการเรียน ควรให้เรียนวิจัยมากขึ้น ควรจัดให้มีห้องศึกษาค้นคว้าเฉพาะปริญญาโท รุ่นพี่ที่มีข้อมูล เอกสารต่าง ๆ ควรเอื้อต่อรุ่นน้องในเวลาที่อาจารย์สอนวิชาต่างๆ ควรนำงานวิจัยมาสนับสนุนประกอบการสอน ควรมีการจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลที่มีคุณลักษณะเป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ รวมทั้งข้อมูลสำหรับการติดต่อ ควรมีการติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเป็นระยะ ๆ ควรจัดให้มีตารางนัดระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างชัดเจน ควรจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพียงคนเดียว เพราะน่ายกย่อง คำนี้ถึงประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์เป็นหลัก ถึงเรื่องที่จะทำเป็นเรื่องเล็ก ๆ แต่ถ้ามีประโยชน์ก็จะทำได้

ครั้งที่ 2 จัดประชุมกลุ่มในวันที่ 20 มิถุนายน 2547 เวลา 13.00 - 16.30 น. ณ ห้องประชุม สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มีนักศึกษาเข้าร่วมประชุม จำนวน 12 คน ผู้วิจัยคนหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการประชุม ผู้วิจัยคนที่สี่ และผู้ช่วยนักวิจัย 2 คน เป็นผู้บันทึกการประชุม โดยมีประเด็นในการประชุม คือ คุณลักษณะของนักศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพของวิทยานิพนธ์ ปัญหาและอุปสรรคสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมได้กล่าวถึงปัญหาว่า นักศึกษาไม่มีเวลาในการศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เนื่องจากในวันปกตินักศึกษาส่วนใหญ่ต้องทำงาน ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้า เมื่อถึงวันเสาร์อาทิตย์ ก็ต้องมาเรียน ดังนั้นนักศึกษาที่เข้าร่วมประชุมคนหนึ่งกล่าวว่า

“เรียน ๆ ไปเหมือนไม่ได้อะไร ไม่แน่ใจว่าได้ความรู้อะไรบ้าง เหมือนไม่รู้อะไรเลย อาจารย์ก็บอกให้อ่าน โน่นอ่านนี่ แต่นักศึกษาไม่มีเวลาอ่าน” (สมาชิกหมายเลข 4)

นอกจากนี้แล้ว ยังพบว่า มีปัญหาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ตรงกัน ทำให้นักศึกษาเกิดความลำบากใจ นักศึกษาที่เข้าร่วมประชุมคนหนึ่งได้กล่าวถึงประเด็นนี้ว่า

“อาจารย์แนะนำไม่เหมือนกัน บางทีก็ขัดแย้งกัน ทำให้นักศึกษาอึดอัด ไม่รู้ว่าจะหาทางออกอย่างไร”(สมาชิกหมายเลข 7)

อีกปัญหาหนึ่งที่นักศึกษาได้เสนอ คือ ไม่มีแผนติดตามความก้าวหน้าของการทำวิทยานิพนธ์ที่เป็นระบบชัดเจน

หลังจากมีการนัดหมายประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มต่างๆแล้ว คณะผู้วิจัยพบว่า การนัดผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารให้มาประชุมกลุ่มย่อยเหมือนกลุ่มอื่นๆนั้นทำได้ยากมาก เพราะบุคคลเหล่านั้นมีภารกิจมากมาย ไม่สามารถจัดเวลาที่ตรงกันได้ ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงตัดสินใจใช้วิธีสัมภาษณ์เจาะลึกรายบุคคลแทน การจัดผู้สัมภาษณ์ใช้วิธีเจาะจงเลือกผู้วิจัยที่รู้จักหรือคุ้นเคยผู้ถูกสัมภาษณ์มากกว่าสมาชิกคนอื่นๆ และจัดให้มีผู้ช่วยนักวิจัยไปเป็นผู้จับบันทึกข้อมูลที่สัมภาษณ์

4. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

4.1 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะผู้วิจัยได้ร่วมกันเสนอชื่อและวิธีการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการสัมภาษณ์ ซึ่งบุคคลดังกล่าวเป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย โดยพิจารณาจากความแตกต่างในค่านิยมหลังการทำงาน และการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิต่างสาขาวิชาจนครบทั้ง 3 สาขาวิชาและกำหนดไว้จำนวน 6 คน แต่เนื่องจากมีอุปสรรคในการนัดหมายจึงสัมภาษณ์ได้เพียง 5 คน

ประเด็นที่ก่อกวนใจเพื่อการสัมภาษณ์ มีดังนี้

1. กระบวนการในการสอบวิทยานิพนธ์ มีปัญหาอะไรบ้าง
2. จากประสบการณ์ในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิพบว่าวิทยานิพนธ์ของนักศึกษามีปัญหาอะไรบ้าง
3. วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบ มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาในด้านต่างๆมากน้อยเพียงใด
4. ท่านผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าควรจะมีการพัฒนาการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างไรบ้าง

ในวันที่ 8 มิถุนายน 2547 ผู้วิจัยคนที่ห้าได้ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่หนึ่งซึ่งเป็นข้าราชการทหารยศพันเอก มีความรู้ความสามารถทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จากข้อคำถามดังกล่าว ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นว่า ได้รับหนังสือเชิญจากสถาบันพร้อมเอกสารร่างวิทยานิพนธ์ของนักศึกษามาให้อ่านล่วงหน้าระยะหนึ่งซึ่งไม่นานนัก “ควรส่งวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาไปให้อ่านล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์” ท่านผู้ทรงคุณวุฒิเสนอความคิดเห็น และกล่าวว่า เมื่อมาสอบนักศึกษาแม้จะสามารถนำเสนองานได้ดี แต่ยังขาดความชัดเจนใน Research Methodology สำหรับเรื่องประโยชน์จากข้อค้นพบของงานวิจัย ท่านมีความคิดเห็นว่ามีวิทยานิพนธ์บางฉบับ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่นฉบับที่ “ เป็นการจับขอบเพื่อให้ตัวแทนประกันฯ มีคุณภาพ ไม่เอา

เป็นการวิจัยสามารถนำผลจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้” และวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาจะพัฒนา
มากขึ้นถ้านักศึกษามีความเข้าใจลึกซึ้งในกระบวนการวิจัยโดย “ อาจารย์ควรช่วยให้นักศึกษาเห็น
ภาพรวม และขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ ”

ในวันที่ 9 มิถุนายน 2547 ผู้วิจัยคนที่สาม ได้ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่สอง ซึ่งเป็น
ศึกษานิเทศก์ระดับเขต ได้รับคำตอบว่าปัญหาของผู้ทรงคุณวุฒิคือ “ผู้ทรงคุณวุฒิมีส่วนในการแก้ไข
วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาน้อย น้าหนักของการพิจารณาตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒินั้นมีน้อย ไม่มี
โอกาสซักถามนักศึกษาให้มากและลึกซึ้ง เพราะกลัวนักศึกษาจะสอบไม่ผ่าน” สำหรับปัญหา
กระบวนการนั้นผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำว่าทางสำนักงานบัณฑิตศึกษาควรจะ “ส่งเกณฑ์การประเมินผล
วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาให้ผู้ทรงคุณวุฒิล่วงหน้าพร้อมทั้งร่างวิทยานิพนธ์ที่ส่งไปให้อ่าน” และ
จากการสังเกตวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิดูว่ามหาวิทยาลัย “ยังขาดขอบเขตหรือกรอบ
ของแนวทางหรือประเด็นในการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่นักศึกษา” นอกจากนี้วิทยานิพนธ์ดังกล่าวยัง
ค่อนข้างจะไม่ทันสมัย หรือแปลกใหม่ รวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อยด้วย

สำหรับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่สองนั้นมีดังนี้

ข้อแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนวิชาวิจัย ควรปรับปรุงวิธีสอนอยู่ตลอดเวลา
โดยมีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติแต่ต้องเน้นปฏิบัติให้มากที่สุด อาจารย์ผู้สอนวิชาสถิติและวิจัยควรรับผิดชอบ
เกี่ยวกับเนื้อหาหรือการนำไปใช้อย่างต่อเนื่องจนกว่านักศึกษาจะจบหลักสูตร

ข้อแนะนำที่เกี่วข้องกับผู้ทรงคุณวุฒิได้แก่การกำหนดให้มีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตั้งแต่นัก
ศึกษาเริ่มวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเป็นการช่วยติดตามการทำงานของตนของนักศึกษาด้วย และควรส่งวิทยานิพนธ์
ที่จะสอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิล่วงหน้าเพื่อจะได้มีเวลาพิจารณาอย่างเพียงพอ

ในวันที่ 9 มิถุนายน 2547 เช่นเดียวกันกับผู้วิจัยคนที่สี่ ได้ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่
สามซึ่งเป็นข้าราชการเกษียณอายุจากมหาวิทยาลัยมีชื่อแห่งหนึ่ง มีประสบการณ์เกี่ยวกับการเป็นที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์มานานและรับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามมาตั้งแต่ต้น
ในประเด็นคำถามเดียวกันก็กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยได้รับคำตอบที่สรุปเป็นประเด็นใหญ่ๆ ได้ 3
ประเด็นกล่าวคือ

ประเด็นแรกเป็นเรื่องคุณภาพของวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่า วิทยา
นิพนธ์จะมีคุณภาพก็ต่อเมื่อ “มีความตรงในสาขาที่ศึกษา กว้างพอ ครอบคลุมประเด็นที่น่าสนใจ มี
ความชัดเจนในศาสตร์ที่ศึกษา ชัดเจนในกระบวนการวิจัย” ซึ่งคุณภาพดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็โดย
คุณภาพและความสามารถของอาจารย์ผู้ควบคุมนักศึกษาในการให้คำปรึกษา มีความเที่ยงตรง และ
ความตรง (จุดยืน) ของการให้คำปรึกษา

ประเด็นที่สอง เป็นกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นและเกี่ยวข้องได้แก่ ตัวนักศึกษาเอง ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า “ขาดความมั่นใจในการทำวิทยานิพนธ์” “พบอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ยาก” และตัวอาจารย์ “มีอัตราสูง ไม่ค่อยยอมประชุมพบปะกันเพื่อกำหนดทิศทางการทำงานร่วมกันเพื่อสนองต่อนักศึกษาเป็นหลัก”

สำหรับประเด็นสุดท้ายเป็นข้อเสนอแนะ ที่น่าจะช่วยให้กระบวนการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษามีประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

1. อาจารย์ควรจัดตารางเวลาที่แน่นอนให้นักศึกษาเข้าพบ
2. อาจารย์ต้องอ่านให้มาก และทำวิจัยบ่อยๆ ทำคู่ไปกับนักศึกษา
3. จัดหาสื่อ และวิทยากรมาให้ความรู้เสริม
4. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์วิทยานิพนธ์ จัดประชุมแสดงการวิพากษ์วิทยานิพนธ์ให้เป็นประจำ (เช่น จัดประชุมทุกเปิดภาคเรียนที่ 1)
5. จัดรางวัลให้แก่นักศึกษาที่จบทันในเวลา เพื่อเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาอื่นๆ และเป็นการเสริมแรงแก่นักศึกษาที่มีความรับผิดชอบ

ในวันที่ 11 มิถุนายน 2547 ผู้วิจัยคนที่สอง ได้ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่สี่ ซึ่งปัจจุบันยังเป็นอาจารย์อยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิกล่าวเกี่ยวกับคุณภพของวิทยานิพนธ์ว่า “ส่วนใหญ่ดี ใช้ได้ แต่การตั้งหัวข้อไม่ค่อยน่าสนใจ และการค้นคว้ายังน้อย review ไม่หลากหลาย” การให้สัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิท่านนี้จะเน้นในเรื่องของการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาว่าควรจะต้องทำให้มาก และกล่าวถึงนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ท่านสอนอยู่ว่า “ปัญหาคล้ายๆ กัน ค้นคว้าน้อย ค้นบทสองแล้วไม่ได้ใช้ ลอกกันไปมา”

ในวันที่ 15 มิถุนายน 2547 ผู้วิจัยคนที่หก ได้ไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ห้าซึ่งเป็นผู้ชำนาญการสถานศึกษาระดับวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ท่านแสดงความคิดเห็นว่า “ก็เห็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการช่วยดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเป็นอย่างดี จากการที่ได้มาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการสอบวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาก็เห็นว่าการปฏิบัติงานมีขั้นตอนและขบวนการทำวิทยานิพนธ์อย่างชัดเจน ส่งผลให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้ตามความเหมาะสม” และตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า “แต่เจ้าหน้าที่ในสำนักงานมีน้อยมาก”

จากข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งห้าท่าน เมื่อวิเคราะห์คำตอบตามประเด็นคำถามที่ตั้งไว้แล้ว พบว่า

1. ปัญหาจากกระบวนการในการสอบวิทยานิพนธ์ คือ การส่งวิทยานิพนธ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิมีกำหนดเวลาก่อนการสอบไม่นานพอ ผู้ทรงคุณวุฒิไม่ทราบเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินวิทยานิพนธ์ล่วงหน้า มีส่วนร่วมในการแก้ไขน้อยหรือน้ำหนักเบา และไม่มีโอกาสซักถามนักศึกษา

ให้มากและลึกซึ้ง เพราะกลัวนักศึกษาสอบไม่ผ่าน

2. ปัญหาเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา คือ ขาดความชัดเจนในกระบวนการทำวิจัย หัวข้อวิทยานิพนธ์ไม่น่าสนใจ ไม่ค่อยทันสมัย การค้นคว้ายังไม่ลึกซึ้งและไม่หลากหลาย และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวของนักศึกษาคือ นักศึกษาขาดความมั่นใจในตนเองในการทำวิทยานิพนธ์

3. ประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ในความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ คือ มีบ้างที่เป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้ แต่ก็มีส่วนหนึ่งที่ใช้ประโยชน์ได้น้อย

4. การพัฒนาการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒินั้น แยกได้เป็น 3 ประเด็นดังนี้

4.1 กระบวนการเรียนการสอน

4.1.1 กระบวนการเรียนการสอนวิชาวิจัย ควรปรับปรุงวิธีสอนตลอดเวลาโดยมีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ แต่ต้องเน้นปฏิบัติให้มาก

4.1.2 ควรจัดหาสื่อ และวิทยากรมาให้ความรู้เสริม

4.1.3 เชิญผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์วิทยานิพนธ์ จัดประชุมแสดงการวิพากษ์วิทยานิพนธ์

ให้เป็นประจำ

4.2 กระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์ของคณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.2.1 อาจารย์ต้องมีความเที่ยงตรง และความตรง(จุดยืน)ของกรให้คำปรึกษา

4.2.2 อาจารย์ควรจัดตารางเวลาที่แน่นอนให้นักศึกษาเข้าพบ

4.2.3 อาจารย์ควรลดอัตรา มาประชุมพบปะเพื่อกำหนดทิศทางการทำงานร่วมกัน เพื่อสนองต่อนักศึกษาเป็นหลัก

4.3 กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์

4.3.1 ควรกำหนดขอบเขตหรือกรอบ ของแนวทางหรือประเด็นในการทำวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษา

4.3.2 จัดรางวัลให้นักศึกษาที่จบทันในเวลา เพื่อเป็นแรงจูงใจให้นักศึกษาอื่นๆ และเป็นการเสริมแรงแก่นักศึกษาที่มีความรับผิดชอบ

นอกจากประเด็นที่กล่าวมาแล้ว คำแนะนำที่กล่าวว่า “อาจารย์ต้องอ่านให้มาก และทำวิจัยบ่อยๆ ทำคู่ไปกับนักศึกษา” นั้นยังเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะส่งผลทางอ้อมให้กระบวนการบริหารจัดการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษามีคุณภาพมากขึ้นด้วย

4.2 การสัมภาษณ์ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย

ในระหว่างวันที่ 5 - 30 มิถุนายน 2547 ที่มีการกำหนดให้มีการสัมภาษณ์เจาะลึก

บุคคลทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารของคณะนักวิจัยนั้น กรณีสัมภาษณ์ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย มีการแบ่งกลุ่มบุคคลดังกล่าวออกเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการในฐานะคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาอย่างเดียวกับอีกกลุ่มหนึ่งที่เป็นทั้งผู้บริหารจัดการและอาจารย์ผู้ควบคุมหรือเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ด้วย ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยที่คณะนักวิจัยเจาะสัมภาษณ์นี้ได้แก่ รองอธิการบดี จำนวน 3 คน คณบดีจำนวน 3 คน ประธานสาขาระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน 2 คน และกรรมการประจำสาขาวิชาจำนวน 2 คน รวม 10 คน เมื่อแยกเป็นกลุ่มย่อยปรากฏว่าเป็นผู้บริหารที่เป็นคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาอย่างเดียวกัน จำนวน 3 คน ส่วนที่เป็นผู้ควบคุมหรือให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ด้วย มีจำนวน 7 คน คณะนักวิจัยทั้งหมดได้แยกย้ายกันไปสัมภาษณ์บุคคลดังกล่าวคนละ 1-2 ราย ประเด็นในการสัมภาษณ์มีดังนี้

1. ตัวชี้วัดและเกณฑ์คุณภาพของวิทยานิพนธ์ ควรเป็นอย่างไร และที่เป็นอยู่มีคุณภาพหรือไม่
2. มีแผนการสนับสนุนในด้านแหล่งศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์หรือไม่ อย่างไร
3. เอกสารคำราต่าง ๆ เอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์หรือไม่ เพียงใด
4. การจัดสรรงบประมาณมีความเหมาะสมหรือไม่ ในการจัดซื้อหนังสือ เอกสารคำราต่าง ๆ
5. หลักสูตรมีความทันสมัยหรือไม่
6. การจัดแผนการเรียนเอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์หรือไม่
7. โครงสร้างการบริหารงานของบัณฑิตเอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์หรือไม่
8. บทบาทของคณะกรรมการระดับต่างๆ มีความชัดเจนเพียงใด
9. การจัดอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมหรือไม่
10. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลของวิทยานิพนธ์หรือไม่ อย่างไร
11. การจัดการศึกษาของนักศึกษาเป็นอย่างไร
12. การกำหนดคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีหลักเกณฑ์อย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่ ปัจจุบันเป็นอย่างไร
13. มีการพัฒนาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือไม่ อย่างไร
14. กระบวนการและขั้นตอนการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างไร (การลงทะเบียน การเสนอขอแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การสอบหัวข้อเค้าโครง และวิทยานิพนธ์) มีปัญหาหรือไม่ อย่างไร
15. ปัญหาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา มีอะไรบ้าง
16. ผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบปากเปล่ามีความเหมาะสมหรือไม่

17. มีการเสริมความรู้ด้านการทำวิทยานิพนธ์ให้กับนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร

เนื่องจากคณะผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามไว้ค่อนข้างหลายประเด็นที่ผู้บริหารกลุ่มแรกมิได้เกี่ยวข้องดังนั้นการวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์จึงได้รับคำตอบจากผู้บริหารบางท่านไม่ครบทุกประเด็นซึ่งประมวลและลำดับคำตอบเป็นรายประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1

จากการสัมภาษณ์ประเด็นแรกที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดและเกณฑ์คุณภาพของวิทยานิพนธ์ว่าควรเป็นอย่างไร และที่เป็นอยู่มีคุณภาพหรือไม่นั้น ได้รับคำตอบดังนี้

“คุณภาพต้องดูที่ความถูกต้องตามหลักของวิทยาการวิจัย ต้องมีความเป็นนวัตภาพ (Originality) และคูที่ประโยชน์(Utility)”

“ต้องตรงศาสตร์ ตรงสาขาที่เรียน ถูกต้องในเรื่องของ Research Methodology ถูกต้องตามคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ของสถาบัน ผลวิจัยเป็นประโยชน์ในแง่ที่สร้าง Body of knowledge และได้รับการยอมรับในระดับประเทศหรือระดับ inter”

“มีระเบียบวิธีวิจัยถูกต้อง มีการศึกษาจากเอกสารที่ชัดเจน ลึกซึ้ง สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของหน่วยงาน ใหม่ ทันสมัย ไม่ซ้ำซ้อนกับคนอื่นมากเกินไป และใช้เครื่องมือที่มีคุณภาพ”

“วิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพให้ดูจาก เป็นองค์ความรู้ใหม่หรือไม่ หรือได้สิ่งใหม่ขึ้นมาหรือเปล่า และต้อง มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้”

จากคำตอบดังกล่าวพอสรุปได้ว่า คุณภาพของวิทยานิพนธ์นั้นสามารถพิจารณาได้จากคุณสมบัติ ๓ ประการ กล่าวคือ มีการสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้น ผ่านการใช้กระบวนการหรือขั้นตอนการวิจัยที่ถูกต้องชัดเจน และผลที่ได้ต้องนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามความต้องการของสาขาหรือหน่วยงานที่ต้องการผลวิจัยนั้นๆ

ประเด็นที่ 2

เกี่ยวกับแผนการสนับสนุนในด้านแหล่งศึกษาค้นคว้าของมหาวิทยาลัย คณะบดีท่านหนึ่งกล่าวถึงปัญหาความขาดแคลนว่า “เอกสาร ตำรา หรือวารสาร ไม่เพียงพอ ไม่ทันสมัย เอกสารเกี่ยวกับการวิจัยมีน้อย ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ มีไม่พอทั้งนั้น “ คณะบดีอีกท่านหนึ่งได้กล่าวถึงแผนการสนับสนุนว่า “ ขณะนี้ทางคณะได้จัดทำแผนสนับสนุนแหล่งศึกษาค้นคว้าให้แก่นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเป็นสัดส่วน โดยเฉพาะนักศึกษาปริญญาโท...”รองอธิการบดีท่านหนึ่งได้ระบุถึงการอำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าว่า “ ให้เบอร์ account แก่นักศึกษา ป.โท ทุกคน เข้า internet ได้ทันที ขณะนี้ เพิ่มเบอร์โทร.ให้นักศึกษา ป.โท 30 หมายเลข ของอาจารย์อีก 30 หมายเลข... ในศูนย์Comp. ก็จัดมุมการใช้ Comp. สำหรับ ป.โท ที่ศูนย์วิทยบริการก็มี...”

และรองอธิการบดีอีกท่านหนึ่งก็แสดงความคิดเห็นว่า “ มีแหล่งค้นคว้าดีพอสมควรมีคอมพิวเตอร์สำหรับการค้นคว้าผ่านทางเครือข่ายต่างๆ ... แต่ก็ควรเพิ่มงานวิจัยที่เป็นรูปเล่มที่เป็นตัวอย่างให้มากขึ้น” นอกจากนี้ประธานสาขาท่านหนึ่งได้เล่าถึงกระบวนการสนับสนุนในด้านแหล่งค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ว่า “ สนับสนุนโดยแนะนำให้รู้จักและใช้แหล่งค้นคว้าต่างๆ และมีการจัดหาหนังสือที่นักศึกษาต้องนำมาเพิ่มเติม “ สำหรับประธานสาขาอีกท่านหนึ่งบอกถึงมุมมองหนังสือที่มีอยู่ของสาขาวิชาที่คณะอาจารย์จัดซื้อหาอยู่เสมอว่า “ ตรงนี้ก็อนุญาตให้นักศึกษามาืมใช้ได้ ..แต่ปัญหาอยู่ที่นักศึกษาไม่มีเวลามาศึกษาค้นคว้ามากกว่า ก็เลยไม่เป็นแรงกระตุ้นหรือผลักดันให้ตระหนักถึงเรื่องนี้สักเท่าไร ”

จากการประมวลคำตอบทั้งหมด พอจะสรุปได้ 2 ประการดังนี้

ประการแรก แผนการสนับสนุนในระดับสาขา ระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัยนั้น มีการสนับสนุนต่างๆ ไประดับหนึ่ง โดยจัดให้มีแหล่งศึกษาค้นคว้ารูปแบบต่างๆ ทั้งศูนย์วิทยบริการ ห้องสมุดคณะ มุมศึกษาของสาขาวิชา และศูนย์คอมพิวเตอร์ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม เอกสารตำรา หรืองานวิจัยที่เป็นรูปเล่มที่มีอยู่ยังคงมีไม่มากพอ และไม่ทันสมัยเท่าที่ควร

ประการที่สอง การสนับสนุนในรูปแบบที่จัดให้เป็นการเฉพาะ เช่น การจัดห้องสมุดบัณฑิตศึกษา จัดมุมการใช้คอมพิวเตอร์เฉพาะนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา การให้หมายเลขสมาชิกเพื่อต่อสายเข้าใช้อินเตอร์เน็ตของมหาวิทยาลัย ซึ่งนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสามารถเข้าใช้ได้ ตลอดเวลาที่มีการเปิดบริการ

อย่างไรก็ตาม มีการตั้งข้อสังเกตว่า นักศึกษามากมายไม่มีเวลามาศึกษาค้นคว้า จึงทำให้ไม่เป็นแรงกระตุ้นหรือเกิดการผลักดันไปถึงการจัดทำแผนสนับสนุนเท่าที่ควรจะเป็น

ประเด็นที่ 3

จากคำถามที่ว่าเอกสารตำราต่างๆที่มีอยู่นั้นเอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์หรือไม่อย่างไร คำตอบที่ได้จากผู้บริหารมีดังนี้

“มีการจัดเอกสารที่เอื้อพอสมควร แต่ก็ยังไม่มากพอ”

“รับวารสารเกี่ยวกับงานวิจัยยังน้อยอยู่ เอกสาร ตำราเกี่ยวกับการวิจัยทั้งภาษาไทย และต่างประเทศมีไม่เพียงพอ”

“ก็เห็นมีเอกสาร ตำราต่างๆ มากพอสมควรที่จะใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ และสถาบันก็ได้จัดให้มีคู่มือการทำวิทยานิพนธ์แจกให้กับนักศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์ด้วย”

“พยายามซื้อให้ หุ้มให้มาก แต่ก็ไม่แน่ใจว่าจะเพียงพอ จัดให้ตามแต่อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาจะ comment มา”

สำหรับประเด็นเรื่องเอกสารตำราที่มีอยู่ว่าเอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์หรือไม่นั้น ความคิดเห็นของผู้บริหารค่อนข้างจะเป็นคำตอบเกี่ยวกับความเพียงพอในลักษณะของจำนวนหรือปริมาณที่มีมากกว่าจะตอบประเด็นว่าสิ่งที่มีอยู่นั้นเอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์หรือไม่ในลักษณะของความตรงเชิงเนื้อหาสาระ และชนิดของหนังสือหรือ เอกสาร

ประเด็นที่ 4

การจัดสรรงบประมาณมีความเหมาะสมหรือไม่ในการจัดซื้อหนังสือ เอกสารตำราต่างๆ คำตอบที่ได้จากผู้บริหาร มีดังนี้

“ยังไม่เหมาะสม ควรเพิ่มการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือ เอกสาร ตำราต่างๆให้มากขึ้น”

“ให้ใช้ 100% ที่เก็บได้จากนักศึกษา ...พยายามซื้อให้ ทุบให้มากที่สุด”

“ในแต่ละปี ได้มีการจัดสรรงบประมาณให้จัดซื้อเอกสารตำราต่างๆเข้าห้องสมุด เพื่อการค้นคว้าของนักศึกษาตามสัดส่วนของงบประมาณที่จัดเก็บได้”

คำตอบจากการให้สัมภาษณ์ของผู้บริหารระดับสูงของสถาบันจะระบุถึงการจัดงบประมาณให้เท่าที่จะสามารถจัดให้ได้ แต่ไม่ได้ระบุว่าเหมาะสม และเพียงพอหรือไม่

ประเด็นที่ 5

กรณีคำถามว่า หลักสูตรมีความทันสมัยหรือไม่ มีผู้บริหารเพียงท่านเดียวที่ตอบว่าทันสมัย อีกสามท่านตอบว่าขึ้นอยู่กับการปรับให้เหมาะสม และท่านอื่นๆแสดงความคิดเห็นว่าไม่มีหลักสูตรที่สมบูรณ์ บางวิชามีเนื้อหาที่ซ้ำซ้อน ยังต้องการการพัฒนาต่อไปอีก

ประเด็นที่ 6

การจัดแผนการเรียนปัจจุบันผู้บริหารคิดว่าเอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์มาก ซึ่งเป็นผลมาจากการปรับแผนตั้งแต่วัยแรกๆ กล่าวคือ มีการจัดให้เรียนวิชาวิทยาการวิจัยในภาคเรียนที่สอง ที่นักศึกษาจะสามารถศึกษาและใช้ประโยชน์จากการเรียนในรายวิชาเป็นหัวข้อวิทยานิพนธ์ได้ และทางสาขาวิชาได้มีการจัดวิชาเลือกที่สนับสนุนการทำวิจัยเพิ่มให้ “แต่บทบาทของผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการให้ความเห็นชอบในการจัดและเสนอแผน ไม่ใช่เป็นผู้จัดแผน..” ผู้บริหารระดับสูงท่านหนึ่งกล่าว

ประเด็นที่ 7

โครงสร้างการบริหารงานของบัณฑิตเอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์หรือไม่ มีคำตอบจากคณบดีท่านหนึ่งกล่าวว่า “โครงสร้างการบริหารงานของบัณฑิตไม่เอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์ เพราะการปฏิบัติไม่เป็นไปตามสายงาน ผิดบทบาท” จากคำตอบดังกล่าวและที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารท่านอื่นๆ เป็นคำตอบที่ไม่ตรงประเด็น กล่าวคือ เป็นการอธิบายโครงสร้างที่มีอยู่ ซึ่งค่อนข้าง

ข้างจะเป็นปัญหาในเรื่องของบทบาทหน้าที่ ในบริหารจัดการงานตามหน้าที่ซึ่งไม่ได้ชี้ชัดว่าเอื้อหรือไม่เอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์ แต่ข้อเท็จจริงที่ปรากฏ คือกระบวนการจัดการเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาจะเป็นการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการ ในสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาทั้งหมด และผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้องก็คือ นักศึกษาและ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำหรับคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามีหน้าที่ให้ความเห็นชอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และ อนุมัติการตัดสินใจวิทยานิพนธ์เท่านั้น (หมายเหตุ ผู้สัมภาษณ์เป็นบุคคลที่อยู่ในกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโดยตรง)

ประเด็นที่ 8

เกี่ยวกับความชัดเจนในบทบาทของคณะกรรมการระดับต่าง ๆ นั้น ประธานสาขาท่านหนึ่งกล่าวว่า “ยังไม่ชัดเจน เพราะยังไม่มีมีการแก้ไขข้อบังคับที่มีมาแต่เดิม ทั้งๆที่โครงสร้างเปลี่ยนไปหลายครั้งแล้ว” รองอธิการท่านหนึ่งมีความคิดเห็นคล้ายกัน คือ “ยังไม่ค่อยชัดเจน มีการปรับโครงสร้าง แต่การวางระบบงานยังไม่ได้ทำ” และมีคณบดีอีกท่านหนึ่งยืนยันเช่นกันว่า “บทบาทของคณะกรรมการระดับต่างๆ ที่ผ่านมามีความชัดเจน” มีเพียงรองอธิการอีกท่านหนึ่งที่บอกว่า “มีการออกกฎเกณฑ์ เริ่มชัดเจนขึ้นเรื่อยๆ มีบทบาทมากขึ้นเรื่อยๆ”

ประเด็นที่ 9

การจัดอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมหรือไม่ ผู้บริหารส่วนใหญ่ตอบว่ามีความเหมาะสม เช่น “มีความเหมาะสม ทั้งคุณวุฒิ และประสบการณ์ การคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการระดับสาขา คณะ และสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันที่กำหนดไว้” และ “ที่เป็นอยู่ที่ O.K. แต่ต้องเพิ่มเติมอาจารย์สาขาต่างๆ ในระดับปริญญาเอกให้มากขึ้น” “ระยะหลังเหมาะสมขึ้น แต่ควรมีอาจารย์ภายนอกที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับมาช่วยสอนเป็นครั้งคราวหรือเป็น course” อย่างไรก็ตาม มีคณบดีท่านหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า “การจัดอาจารย์ผู้สอนยังต้องปรับปรุง เพราะว่ามีผู้สอนในบางวิชายังไม่เหมาะสม”

ประเด็นที่ 10

ในกรณีคำถามว่าผู้บริหารมีส่วนเกี่ยวข้องกับการวัดผลประเมินผลของวิทยานิพนธ์หรือไม่ อย่างไรก็ตาม คำตอบคือ ผู้บริหารบางท่านเป็นผู้สอนและเป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ด้วย ดังนั้น จึงมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการวัดผลประเมินผลวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา แต่สำหรับท่านที่มีมิได้สอน หรือมิได้เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ก็จะมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่บ้างในกรณีให้ความเห็นชอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และการอนุมัติตัดสินผลเมื่อวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จและผ่านการสอบครั้งสุดท้ายแล้ว ในบทบาทของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

ประเด็นที่ 11

การจัดการศึกษาของนักศึกษาเป็นอย่างไร ผู้บริหารมีความเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ เพราะนักศึกษา “ได้รับความรู้ ทักษะ และเจตคติเกี่ยวกับเรื่อง而去ศึกษาทำงาน” แต่การไปศึกษาทำงานนั้นควรจะ “...มีความเหมาะสม ควรมีการกำหนด และตรวจสอบเป้าหมายของการไปศึกษาทำงานอย่างจริงจัง” และ “ต้องเข้มข้น หลากหลายมิติ ... ควรจะดูในกรณีที่ล้มเหลวด้วย...” สำหรับในแง่การสนับสนุนจากสถาบันนั้น ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า “เมื่อนักศึกษาเขียนคำร้องข้อมาขอศึกษาทำงาน สถาบันจะ support งบฯในส่วนของอาจารย์ที่ควบคุมการไปทำงาน ค่าใช้จ่ายอื่นๆ นักศึกษาจะออกกันเอง” จากข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ ประธานสาขาท่านหนึ่งบอกว่า “มีโครงการศึกษาทำงานอยู่ในแผน และมีการกำหนดค่าใช้จ่ายที่สนับสนุนเป็นบางส่วนที่นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายของอาจารย์ เช่นช่วยค่าใช้จ่ายเรื่องการเช่าเหมารถส่วนหนึ่ง เป็นต้น”

ประเด็นที่ 12

การกำหนดคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีหลักเกณฑ์อย่างไร และมีความเหมาะสมหรือไม่ มีคำตอบที่แตกต่างกันเป็นสองฝ่าย คือฝ่ายหนึ่งมองเห็นว่าจัดทำเหมาะสมแล้ว เพราะ “เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด” และเป็นการพิจารณาคุณสมบัติของกรรมการที่ “ชุดหนึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ตรงสาขาวิชา ส่วนที่ดูแลวิจัย สถิติ และอีกส่วนก็เชี่ยวชาญหรือเกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องที่ทำวิจัย” สำหรับอีกฝ่ายหนึ่งให้คำตอบว่า “การกำหนดคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ยังไม่เหมาะสม เพราะมีข้อจำกัดที่ไม่มีตัวเลือก และยังไม่ถึงจุดที่จะจัดการได้...” และคนบิตท่านหนึ่งลงความเห็นว่า “กรรมการบางคนไม่ตรงสาขา บางคนขาดประสบการณ์ในการทำวิจัย การอ่านงานวิจัย และบางคนดูแลควบคุมวิทยานิพนธ์แบบไม่เอาจริงเอง...”

ประเด็นที่ 13

กรณีคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นั้น ปรากฏว่าที่ผ่านมา ยังไม่มี ประธานสาขาวิชาท่านหนึ่งกล่าวว่า “เคยมีการทำโครงการอยู่สัก 2 ครั้ง แต่ก็ผ่านมาแล้ว ไม่ได้ทำหรอก คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ล้วนแต่มีงานสำคัญ หาเวลาลงตัวสำหรับเรื่องนี้ไม่ได้ โครงการก็เลยเงียบไป”

ประเด็นที่ 14

กระบวนการและขั้นตอนในการทำวิทยานิพนธ์ที่มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ สอบหัวข้อ สอบเค้าโครง และสอบวิทยานิพนธ์ที่แล้วเสร็จนั้น ผู้บริหารมีความคิดเห็นแบ่งเป็นสองกลุ่ม คือ

กลุ่มแรก เห็นว่าทั้ง 3 ขั้นตอนนี้ดีแล้ว เหมาะสมแล้ว เพราะทำให้นักศึกษาได้มีแนวทางในการทำชัดเจนขึ้น เป็นการช่วยเหลือให้นักศึกษาเข้าใจงานมากขึ้น

กลุ่มที่สอง เห็นว่าหลายครั้งเกินไป น่าจะขุดหัวข้อและเค้าโครงให้เหลือเป็นขั้นตอนเดียวกัน และสอบอีกครั้งเมื่อวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จ รวมเป็นสองขั้นตอน

ประเด็นที่ 15

สำหรับปัญหาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาว่ามีอะไรบ้างนั้น ผู้บริหารเห็นว่าปัญหาเกิดจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. ปัญหาที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอน ที่ “ไม่เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือให้นักศึกษาไปค้นคว้าด้วยตนเอง” “ขาดการเชิญวิทยากรภายนอกมาเสริมความรู้ด้านการทำวิทยานิพนธ์ให้กับนักศึกษา” และ “ไม่ค่อยพาไปศึกษาดูงานตามสถาบันอื่นๆ หรือพาไปศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ”
2. ปัญหาที่เกิดจากตัวนักศึกษา เช่น “ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน และการทำวิจัย” “นักศึกษาบางคนทำงานแบบไม่ต่อเนื่อง หลายคนขาดทักษะในการเขียน” และ “นักศึกษาบางคนไม่กล้าที่จะมาขอคำปรึกษาจากกรรมการ เพราะไม่คุ้นเคยเนื่องจากไม่ได้เป็นอาจารย์ผู้สอน”
3. ปัญหาที่เกิดจากระบบการสนับสนุน ได้แก่ เอกสารประกอบการเรียนการสอนมีไม่มากพอ ไม่ค่อยมีการจัดอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อสนับสนุนส่งเสริม เพิ่มเติมความรู้ให้ และ “ไม่มีการให้รางวัลเพื่อจูงใจให้นักศึกษาที่สามารถทำวิทยานิพนธ์ได้สำเร็จภายในเวลาที่กำหนด

ประเด็นที่ 16

ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยว่า ส่วนใหญ่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมเพราะมีเกณฑ์ที่กำหนดไว้อยู่แล้ว และถ้าเป็นบุคคลที่เสนอขึ้นมาใหม่โดยนักศึกษา ก็จะมีการพิจารณาคุณสมบัติโดยคณะกรรมการของสาขาวิชานั้นๆ

ประเด็น 17

สำหรับคำถามที่เกี่ยวกับว่า มีการเสริมความรู้ด้านการทำวิทยานิพนธ์ให้กับนักศึกษาหรือไม่ อย่างไร นั้นเป็นคำถามสำหรับประธานสาขาวิชาโดยเฉพาะ ซึ่งก็ได้คำตอบว่า มีบ้าง แต่ไม่ได้กำหนดเป็นกิจกรรมที่แน่นอน หรือระบุไว้ชัดเจน ขึ้นอยู่กับการเรียกร้องของนักศึกษา และ จังหวะและโอกาสที่ประธานสาขาจะสามารถจัดให้ได้ และ ทางคณะดำเนินงานของสำนักงานบัณฑิตศึกษา ก็เคยมีการกำหนดเป็นกิจกรรมลงตารางเรียนของนักศึกษา แต่ไม่ได้มีคำสั่งให้มีผู้รับผิดชอบ หรือมีการชี้แจงถึงบทบาทหน้าที่ให้เป็นที่เข้าใจโดยทั่วกัน ดังนั้น จึงขาดคนรับผิดชอบโดยตรง “แต่ก็มีอาจารย์บางท่านจากสำนักงานบัณฑิตที่ได้ดำเนินการเสริมความรู้ให้กับนักศึกษาบ้าง” ซึ่งการเสริมความรู้ดังกล่าว ก็จัดทำขึ้นเป็นเพียงครั้งคราวเท่านั้น

5. ผลการสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหา

5.1 ด้านปัจจัย (Input)

5.1.1 ปัญหาด้านโครงสร้างการบริหารจัดการงานระดับบัณฑิตศึกษา

ปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารจัดการงานระดับบัณฑิตศึกษา จากการปรับเปลี่ยนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน(พ.ศ.2541-2547)นั้น มีด้วยกันทั้งหมดถึง 4 ครั้ง เป็นการปรับเพื่อให้ขอบข่ายของงานกว้างขวางมากขึ้น มีการถ่ายโอนงานวิชาการให้ไปอยู่ในความดูแลของคณะเพื่อให้เกิดความแข็งแกร่งทางวิชาการ รวมทั้งเป็นความพยายามที่จะทำให้เกิดความชัดเจนในสายงานมากขึ้น ดังนั้นปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างซึ่งได้รับการแก้ไขทุกระยะดังรายละเอียดที่ปรากฏในหน้า 43-47 จึงไม่อาจนับว่าเป็นปัญหาที่หนักหรือมากมายนัก แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาทางการบริหารจัดการมากกว่า ซึ่งจะกล่าวถึงโดยละเอียดในหัวข้อปัญหากระบวนการบริหารจัดการต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการจัดประชุมกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ให้ข้อเสนอแนะพอสรุปได้ดังนี้

1. ถ้ายังคงต้องการให้งานระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละสาขา ขึ้นตรงต่อคณะนั้นๆ โครงสร้างที่กำหนดไว้ ควรจะมีการปรับเปลี่ยนให้งานบัณฑิตศึกษาเป็นงานที่อยู่ในคณะโดยตรง ไม่จำเป็นต้องมีสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา เพราะว่าสำนักงานของแต่ละคณะมีการปฏิบัติงานด้านธุรการเป็นปกติอยู่แล้ว
2. ถ้ามหาวิทยาลัยจะยังคงจัดงานระดับบัณฑิตศึกษา โดยรวมการบริหารจัดการไว้ที่เดียวกัน ก็อาจใช้โครงสร้างเดิม แต่การจัดการเกี่ยวกับบุคลากรควรมีการกำหนดให้ชัดเจนมากขึ้น ทั้งอัตรากำลัง และบทบาทหน้าที่ ที่รับผิดชอบ

5.1.2 ปัญหาด้านหลักสูตรและสาขาที่เปิดสอน

5.1.2.1 การจัดแผนการเรียน

การจัดแผนการเรียนไม่เอื้อต่อการวิจัย วิทยานิพนธ์ที่ควรเรียนก่อนแต่จัดให้เรียนทีหลังทำให้ไม่เกิดการบูรณาการ ไปสู่การวิจัย นักศึกษาไม่สามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องการทำวิทยานิพนธ์ได้

5.1.2.2 หลักสูตรของบางสาขาไม่มีรายวิชาที่สถิติ

หลักสูตรของบางสาขาไม่ได้กำหนดให้นักศึกษาได้เรียนวิชาสถิติ ทำให้ไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว เมื่อถึงเวลาทำวิทยานิพนธ์ ก็ไม่รู้ว่าจะใช้สถิติอย่างไร

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการพิจารณาการจัดแผนการเรียนให้เอื้อต่อการทำวิจัย เช่น ควรจัดให้มีการเรียนวิชาสถิติเพื่อการวิจัยตั้งแต่ภาคเรียนแรกๆ และควรจัดให้เรียนวิชาเกี่ยวกับการเขียน

เชิงวิชาการตั้งแต่แรกๆ เช่นกัน เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะในการเขียนของนักศึกษา

2. ในทุกหลักสูตรของการจัดการศึกษาระดับปริญญาโท ควรกำหนดให้นักศึกษาได้เรียนวิชาสถิติเพื่อการวิจัยเป็นวิชาบังคับ

5.1.3 ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานวิจัยของบัณฑิต การศึกษาปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอนได้ใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อย การสัมภาษณ์ และการอภิปรายร่วมกัน จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยของบัณฑิต คือ กรรมการบัณฑิตศึกษา อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักศึกษา พบปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานวิจัย ดังนี้

5.1.3.1 ปัญหาด้านระบบบริหารจัดการเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน ระบบบริหารจัดการเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนของบัณฑิตศึกษา เป็นสิ่งหนึ่งที่อาจก่อให้เกิด ปัญหาส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานวิจัยของบัณฑิตได้ เพราะอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ที่จัดการเรียนการสอนต่อตัวบัณฑิตโดยตรง ปัญหาที่พบจากระบบบริหารจัดการเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานวิจัยของบัณฑิตมีดังนี้

1. การจัดอาจารย์ผู้สอนบางท่านไม่เหมาะสมกับรายวิชาที่สอนทั้งความรู้และความสามารถ
2. อาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการประชุม สัมมนา การอบรม หรือการไปศึกษาดูงาน
3. ขาดอาจารย์ที่มีความสามารถเฉพาะทางในบางสาขา

5.1.3.2 ปัญหาด้านพฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอนพฤติกรรมการสอนของอาจารย์เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานวิจัยของบัณฑิต สิ่งที่พบในปัญหาพฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานวิจัยของบัณฑิต มีดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนบางท่านขาดการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ ทั้งในห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ภายนอก เลยก่อให้เกิดปัญหาด้านการแนะนำเอกสาร ตำรา หรือแหล่งเรียนรู้ให้กับนักศึกษา
2. อาจารย์ผู้สอนบางท่านขาดการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่จะทำให้ นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียน
3. อาจารย์ผู้สอนบางส่วนมีการพานักเรียนไปศึกษาดูงานน้อย
4. อาจารย์ผู้สอนบางส่วนไม่ค่อยลดทิว และอัธยาศัยของตนเอง

5. อาจารย์ผู้สอนบางส่วนไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย หรืออาจจะมีประสบการณ์ในการทำวิจัยน้อย ทำให้ไม่สามารถที่จะให้ความรู้หรือตัวอย่าง ในการทำวิจัยได้อย่างชัดเจน

6. ในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน ไม่คำนึงถึงพื้นฐานความรู้ของนักศึกษา

7. อาจารย์ผู้สอนมีภาระงานมากเกินไป ทั้งงานสอน และงานอย่างอื่น ทำให้บทบาททางวิชาการลดลง ไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา หรือไม่มีเวลาตรวจงาน

8. อาจารย์ผู้สอนบางส่วน ในการจัดการเรียนการสอนไม่ค่อยเน้นพฤติกรรมด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ หรือไม่คอยเน้นให้นักศึกษาไปศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

1. การจัดอาจารย์ให้สอนในวิชาวิจัย ควรเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ คือ มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์ของการวิจัย และมีประสบการณ์ในการทำวิจัย อาจารย์ผู้สอนควรมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะด้านการทำวิจัย และมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. อาจารย์ผู้สอนควรพานักศึกษาไปศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุด หรือแหล่งค้นคว้าอื่น ๆ เพื่อให้รู้จักแหล่งความรู้ และควรฝึกให้นักศึกษาค้นคว้าจากสื่อเทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือทาง Internet หรือ Web Site

3. อาจารย์ผู้สอนวิชาสถิติและวิจัย ควรรับผิดชอบเกี่ยวกับด้านเนื้อหาวิชาวิจัย และนำกระบวนการวิจัยไปใช้ ให้การแนะนำนักศึกษาอย่างต่อเนื่องจนกว่านักศึกษาจะจบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนต้องเป็นนักอ่าน ศึกษาเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และทำการวิจัยให้มาก โดยถ้าเป็นไปได้ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำวิจัยของทีม

4. การจัดอาจารย์ผู้สอน ควรมีอาจารย์ภายนอกที่มีชื่อเสียงมาช่วยสอนบ้าง ในบางรายวิชา อาจารย์ผู้สอนควรพยายามเข้าใจความแตกต่างของนักศึกษาในด้านพื้นฐานความรู้เดิม โดยเฉพาะด้านกรวิจัย อายุ และความสามารถด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาควรจัดทำแผน และ นโยบายในการพัฒนาอาจารย์ให้ชัดเจน

5. อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ควรเชื่อมโยงองค์ความรู้ในวิชาที่สอนลงไปสู่การวิจัยให้ได้

6. อาจารย์ผู้สอนควรได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การอบรม การประชุม การสัมมนา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการวิจัย

7. อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษ ควรจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้

เนื้อต่อการทำวิจัยของนักศึกษา เช่น การฝึกเขียน Abstract

5.1.4 ปัญหาด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5.1.4.1 คุณสมบัติและจำนวนคณะกรรมการที่ปรึกษา

จากการศึกษาและวิเคราะห์จำนวนอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 49 คน โดยเป็นประธานคณะกรรมการได้ จำนวน 7 คน นอกนั้นเป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ เมื่อวิเคราะห์จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาและจำนวนนักศึกษาที่ต้องดูแลควบคุมในการจัดทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละสาขาวิชาและแต่ละรุ่น พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละสาขาวิชา มีจำนวนเพียงพอ โดยมีจำนวนนักศึกษาโดยเฉลี่ยต่อคนประมาณ 2-4 คน แต่ยังมีอาจารย์ที่ปรึกษาบางคนมีจำนวนนักศึกษาที่ดูแลรับผิดชอบสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งแสดงว่าทางสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาไม่ได้ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ภายใน มีเพียงบางรุ่นที่ใช้อาจารย์จากภายนอกเป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์บ้าง รวมแล้วมีจำนวน 4 คน ซึ่งเมื่อพิจารณาพฤติกรรมการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการพบว่า กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่มาจากภายในมหาวิทยาลัย มีคุณสมบัติสอดคล้องกับเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย แต่ก็มีกรรมการจากภายนอกบางคน มีคุณสมบัติยังไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ของมหาวิทยาลัย จากการสอบถาม กรรมการบริหารบัณฑิตศึกษาว่ามีมติให้ยกเว้น เนื่องจากเป็นผู้บริหารระดับ 8 ขึ้นไป ซึ่งมีผลงานวิชาการและมีความเชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ ดังนั้น จึงสรุปปัญหาได้ดังต่อไปนี้

1. กรรมการบางคนมีคุณสมบัติไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด ไม่ตรงสาขา เนื่องจากมีข้อจำกัดที่ไม่มีตัวเลือก และบางคนขาดประสบการณ์ในการทำวิจัย
2. กรรมการบางคนควบคุมวิทยานิพนธ์แบบไม่เอาจริงเอาจัง
3. จำนวนกรรมการที่กำหนดไว้ชุดละ 3 คน แต่ละคนรับนักศึกษาได้ไม่เกิน 5 คนในระยะแรก และขยายเป็น 7 คนในระยะหลัง ก็ยังไม่เพียงพอต่อการควบคุมวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา (กรณีนี้มีข้อสังเกตว่าอาจารย์บางคนเก่ง แต่นักศึกษาไม่ไปหาเพราะเข้มงวด จะมีนักศึกษาในความดูแลเพียง 2-3 คน ไม่เต็มเกณฑ์จำนวนที่กำหนดไว้ แต่มีนักศึกษาหลายคนจะเลือกไปหาเฉพาะอาจารย์ที่ใจดี และอาจารย์ท่านนั้นก็จะมีนักศึกษาเต็มจำนวน ซึ่งในระยะหนึ่งที่ผ่านมาทางสำนักงานบัณฑิตศึกษาได้เคยปล่อยให้เลยไปถึง 10-15 คน)
4. มีสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมบางคน เห็นว่าการมีกรรมการจำนวนชุดละ 3 คนนั้นมากเกินไป นอกจากจะทำให้บุคลากรไม่เพียงพอแล้ว ยังทำให้เกิดปัญหากรรมการมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันอีกด้วย ซึ่งทำให้นักศึกษามีความลำบากในการทำวิทยานิพนธ์

ข้อเสนอแนะ

1. การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความหลากหลาย ที่ผ่านมานักศึกษาหาประธานและกรรมการยังไม่กระจาย ซึ่งอาจเป็นเพราะนักศึกษาไม่รู้จักอาจารย์ สำนักงานบัณฑิตศึกษา ควรจัดทำบอร์ดแนะนำอาจารย์ โดยระบุความเชี่ยวชาญ และระบุจำนวนการรับนักศึกษาไว้ในความดูแลว่ามีกี่คนแล้ว และจะรับได้อีกกี่คนให้ชัดเจนตลอดเวลา และให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

2. ควรลดกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เหลือเพียง 2 คน และใช้วิธีตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบเพิ่มขึ้นเป็น 2 คนแทน และมีสมาชิกบางคนเสนอว่าควรจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพียงคนเดียว เพราะน่ายก แต่สมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่าการมีกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 3 คนนั้นเหมาะสมแล้ว แต่ควรพิจารณาให้มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนด กล่าวคือ เป็นกรรมการที่ตรงกับสาขาวิชาของนักศึกษา 1 คน กรรมการที่เชี่ยวชาญทางด้านสถิติวิจัย 1 คน และกรรมการที่มีความเชี่ยวชาญหรือสนใจในงานนั้น แต่ไม่จำเป็นต้องอยู่ในสาขานั้นๆ อีก 1 คน

5.1.4.2 ความรู้ความสามารถของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. มหาวิทยาลัยยังขาดอาจารย์ผู้ชำนาญในสาขาเฉพาะทาง เนื่องจำนวนอาจารย์ที่คุณสมบัติตรงตามข้อกำหนดนั้นมีจำนวนจำกัด และอาจารย์ที่คุมวิทยานิพนธ์บางคนก็มีความรู้ความสามารถไม่ตรงกับสาขาของนักศึกษา ทำให้ขาดวิสัยทัศน์ในการให้คำปรึกษา

2. มหาวิทยาลัยยังไม่มีการพัฒนาอาจารย์ผู้สอน การพัฒนาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นั้น ปรากฏว่าที่ผ่านมายังไม่ได้ทำ เคยมีการเสนอโครงการพัฒนาบุคลากรอยู่ระยะหนึ่ง แต่เนื่องจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ลี้จ้งแต่มีภารกิจมากจนหาเวลาลงตัวสำหรับเรื่องนี้ไม่ได้ โครงการก็เลยเลิกกลับไป

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดทำทะเบียนอาจารย์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ภายนอกก็ได้

2. ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรต้องคิดกว้าง ต้องมีความรู้ความสามารถ ประธานที่ปรึกษาบางคนไม่มีประสบการณ์ในการทำวิจัย นอกเหนือจากการทำวิทยานิพนธ์ของตนเอง ทำให้ขาดความชำนาญในการให้คำปรึกษา ดังนั้นประธานและกรรมการที่ปรึกษาควรทำวิจัยให้มากๆ อ่านให้มาก จะช่วยให้มองกว้างและมีความเชี่ยวชาญมากขึ้น ซึ่งจะเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะส่งผลทางอ้อมให้กระบวนการบริหารจัดการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษามีคุณภาพ

3. มหาวิทยาลัยควรมีการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เช่น การเข้ารับการอบรม การพาไปศึกษาดูงาน อาจจัดหาวิทยากรมาเสริมความรู้ให้มีความรู้ใหม่ๆ ให้ทันสมัย

ยิ่งขึ้นและประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันอย่างน้อยปีละครั้ง ซึ่งจะส่งผลให้การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสมบูรณ์และมีคุณภาพตามไปด้วย

5.1.5 ปัญหาด้านนักศึกษา

ปัญหาที่เกี่ยวกับตัวนักศึกษา เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากที่สุดเพราะนักศึกษาเป็นตัวป้อน (Input) ในกระบวนการผลิต การศึกษาปัญหาด้านนักศึกษาได้มาจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมกลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์ตัวนักศึกษารวมทั้งที่กำลังศึกษาอยู่ และที่จบการศึกษาไปแล้วรวมทั้งสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในกลุ่มบริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ใช้บัณฑิต ปัญหาดังกล่าวแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

5.1.5.1 ความรู้ความสามารถด้านวิชาการของนักศึกษา

ปัญหาที่พบจากตัวนักศึกษาในด้านความรู้ความสามารถด้านวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษามีดังนี้

1. นักศึกษาบางคนขาดความรู้พื้นฐานเพราะไม่ได้จบปริญญาตรีในสาขาและวิชาเอกที่เรียนสนิทมาก่อน
2. พื้นความรู้ของนักศึกษาแตกต่างกันมาก เช่น จบปริญญาตรีวิชาเอกการจัดการ วิชาเอกการตลาด วิชาเอกคณิตศาสตร์ เป็นต้น
3. นักศึกษาขาดความรู้ความสามารถในการทำวิจัย ขาดความชัดเจนในระบบวิธีวิจัย (Research Methodology)
4. นักศึกษาหาประเด็นในการทำวิจัยไม่ได้ และไม่เข้าใจขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์
5. นักศึกษาขาดทักษะในการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ
6. นักศึกษาขาดทักษะในการเขียนและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์และทักษะในการสรุปสาระสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ทั้งระบบ นักศึกษาขาดความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษทำให้ไม่สามารถเขียน Abstract เป็นภาษาอังกฤษได้
7. นักศึกษาขาดความรู้ชัดเจนในศาสตร์ ทำวิทยานิพนธ์ไม่ตรงสาขา

5.1.5.2 คุณลักษณะเฉพาะตัวของนักศึกษา

ปัญหาด้านนิสัยส่วนตัวของนักศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิต มีดังนี้

1. นักศึกษาบางส่วนไม่ศึกษาบทบาทของตนเองในการเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทำให้ขาดการวางแผนในการเรียนให้จบในเวลาที่กำหนด
2. นักศึกษาไม่ทราบว่าสามารถแต่งตั้งบุคคลจากภายนอกเป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ได้ ทำให้อาจารย์ที่เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของรุ่นพี่ให้วางลงก่อนทำให้จบช้า เนื่องจาก

อาจารย์ที่เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ 1 คน สามารถรับดูแลนักศึกษาได้ไม่เกิน 7 คน ปัญหา
ข้อนี้เกิดจากการขาดการศึกษาข้อมูลและแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาคด้วยตนเองของนักศึกษา

3. นักศึกษาขาดความมั่นใจในตนเอง
4. นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น
5. นักศึกษาขาดการวางแผนการเรียนและการจัดเวลาในการทำวิทยานิพนธ์
6. นักศึกษาไม่สนใจใฝ่รู้โดยเฉพาะการอ่านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 ใหกว้าง

ขวางและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

7. นักศึกษาไม่กล้ามาพบอาจารย์
8. นักศึกษาไม่มาพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการทำวิทยานิพนธ์
9. นักศึกษามีความคิดไม่ตรงกับอาจารย์ที่ปรึกษา
10. นักศึกษาไม่แก้ไขวิทยานิพนธ์ตามคำแนะนำของกรรมการ
11. นักศึกษาแอบคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาส่งอาจารย์ที่ควบคุมวิทยานิพนธ์ โดย

ขาดการอ้างอิงอย่างเป็นระบบ

12. นักศึกษาไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์ด้วยตนเองทั้งกระบวนการ

5.1.5.3 ข้อจำกัดของนักศึกษาในเรื่องอื่น ๆ

มีข้อจำกัดบางประการของนักศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งได้แก่

1. นักศึกษาขาดงบประมาณและแหล่งเงินทุน
2. นักศึกษาต้องปฏิบัติงานประจำในหน้าที่ของตน บางคนอยู่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัย ทำให้ไม่มีเวลามาพบอาจารย์และศึกษาค้นคว้าเอกสารข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์
3. นักศึกษาขาดการจัดบรรยากาศเกื้อหนุนระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง ที่จะช่วยกันกรอง ชี้นำ ในการทำวิทยานิพนธ์ก่อนมาถึงอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ให้นักศึกษาเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ในวันกรอกใบสมัครเข้าเรียน
2. นักศึกษาควรจัดทำแผนการทำวิทยานิพนธ์ บ่งบอกระยะเวลาและภารกิจให้ชัดเจนว่าจะทำอะไร และเมื่อใด
3. นักศึกษาควรศึกษาระเบียบวิธีวิจัยให้เข้าใจตั้งแต่เริ่มเรียนและแสวงหาองค์ความรู้ในการทำวิจัยทั้งระเบียบวิธีวิจัยและสถิติ
4. นักศึกษาควรศึกษาหาความรู้ทั่ว ๆ ไป เพื่อประกอบการทำวิจัย

5. นักศึกษาควรศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรวิจัยให้ลึกซึ้งให้ตรงสาขาที่ศึกษาและแสวงหาแนวทางและวิธีการค้นคว้าข้อมูลอย่างหลากหลายและกว้างขวาง

6. นักศึกษาควรเข้าพบและรับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับหัวข้อการทำวิทยานิพนธ์อย่างสม่ำเสมอ โดยจัดทำเป็นตารางขอเข้าพบอาจารย์

7. นักศึกษาควรบันทึกเทปเสียง และหรือวีดิทัศน์ไว้ในขณะสอบวิทยานิพนธ์ เพื่อเปิดทบทวนการให้คำแนะนำของกรรมการ

5.1.6 ปัญหาด้านแหล่งเรียนรู้

จากการประชุมกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์ในเรื่องแหล่งเรียนรู้ สามารถแบ่งความคิดเห็นออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มของนักศึกษาทั้งศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน และกลุ่มของอาจารย์ทั้งผู้สอนและอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ประเด็นปัญหาจากกลุ่มนักศึกษา มีดังนี้

1. เอกสาร ตำรา มีไม่เพียงพอ
2. เอกสาร ตำรา ที่มีอยู่ บางส่วนไม่ทันสมัย
3. การเข้าไปค้นคว้าทำได้ไม่สะดวก โดยเฉพาะวิทยานิพนธ์ ไม่สามารถเข้าไปค้นด้วยตนเองได้

4. ตัวอย่างงานวิจัยยังมีจำนวนน้อย ไม่หลากหลาย
5. แหล่งเรียนรู้ นอกจากภายในมหาวิทยาลัยแต่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง มีไม่มากนัก

ประเด็นปัญหาจากกลุ่มอาจารย์ มีดังนี้

1. แหล่งค้นคว้าของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะศูนย์วิทยบริการไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเท่าที่ควร และ อยู่ห่างไกลจากที่เรียนของนักศึกษา (นักศึกษาเรียนที่ส่วนวังจันทร์ แต่ศูนย์วิทยบริการอยู่ส่วนทะเลแก้ว)

2. ห้องสมุดของบัณฑิต มีเอกสาร ตำรา ประกอบการเรียนการสอนจำนวนน้อย ไม่ตรงสาขาที่เรียน และไม่ทันสมัย

3. วารสารเกี่ยวกับงานวิจัยมีน้อย เอกสาร ตำราเกี่ยวกับการวิจัย ทั้งภาษาไทย และต่างประเทศมีไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

ทั้งกลุ่มนักศึกษาและอาจารย์มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องแหล่งเรียนรู้ ดังนี้

1. ควรจัดเอกสาร ตำรา ให้มีจำนวนมากขึ้น มีความหลากหลายครบทุกสาขาวิชา และมีความทันสมัย

2. ควรเน้นให้นักศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

3. อาจารย์ผู้สอนควรมีการพานักศึกษาไปห้องสมุดต่างๆ เพื่อให้นักศึกษารู้จักแหล่งค้นคว้ามากขึ้น
4. ควรฝึกให้นักศึกษาค้นคว้าจากสื่อเทคโนโลยีใหม่ๆทาง internet หรือทาง web site
5. การจัดการเรียนการสอนในวิชาภาษาอังกฤษ ควรเน้นให้สามารถนำไปใช้ในการอ่านงานวิจัยต่างประเทศ จาก journal ต่างๆ หรืออ่าน abstract ของงานวิจัยจากต่างประเทศ เป็นต้น

5.2 ด้านกระบวนการ (Process)

5.2.1 ปัญหาด้านกระบวนการบริหารจัดการ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการบริหารจัดการในหน้า 43-47 นั้น เนื่องจากการถ่ายโอนงานวิชาการไปยังคณะต่างๆที่เป็นเจ้าของหลักสูตรนั้นๆ ได้มีการตั้งคณะกรรมการเพิ่มขึ้นมาอีก 1 ระดับ คือ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ ซึ่งในแง่ของระบบงานแล้ว คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบมากที่สุด และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะก่อนจะนำเสนอถึงคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาทำหน้าที่เป็นเลขานุการและเป็นผู้ประสานงานกับคณะต่างๆ จากการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) และการสัมภาษณ์ พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติงานหรือดำเนินงานแทนเกือบทั้งหมด ภาระงานไม่มีโอกาสตรวจสอบ คุณลักษณะในสาขาอย่างใดควรจะเป็น คณะเจ้าของสาขา ไม่ได้ดำเนินการใดๆที่ควรจะเป็นบทบาทหน้าที่ และเมื่อโครงสร้างกำหนดให้งานบางส่วนขึ้นอยู่กับ คณะ จำนวนบุคลากรในสำนักงานจึงลดลง แต่การทำงานยังคงทำเหมือนเดิม ทำให้เกิดความล่าช้า และบางครั้งสับสนในบทบาทหน้าที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อกรณิกำปัญหาที่

1. สร้างความชัดเจนในบทบาทหน้าที่ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามสายงานและมีประสิทธิภาพ
2. ปรับปรุงกระบวนการและขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน การกำหนดช่วงเวลาในการนำเสนองานวิทยานิพนธ์ หรือการกำหนดแผนกิจกรรมต่างๆ ควรจัดทำตามข้อกำหนดเพื่อให้งานราบรื่น ซึ่งหากมีปัญหาใดๆเกิดขึ้นก็สมควรจะนำมาอภิปรายอย่างเป็นกิจลักษณะเพื่อให้เกิดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนและถูกต้อง

5.2.2 ปัญหาด้านระบบการคัดเลือกนักศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร การจัดการประชุมสัมมนา การประชุมกลุ่ม และการสัมภาษณ์ผู้

เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้บัณฑิต รวมทั้งตัวนักศึกษาเอง พบปัญหาด้านการรับนักศึกษา ดังนี้

1. การมีมหาวิทยาลัยหลายแห่งในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกและใกล้เคียง และมหาวิทยาลัยในจังหวัดพิษณุโลกมีศูนย์ต่าง ๆ ในเขตภาคเหนือถึง 11 ศูนย์ ปิดล้อมมหาวิทยาลัยราชภัฏไว้ตามสภาพภูมิศาสตร์ คือ ศูนย์พะเยา ศูนย์เชียงใหม่ ศูนย์แพร่ ศูนย์อุตรดิตถ์ ศูนย์พิจิตร ศูนย์เพชรบูรณ์ ศูนย์สุโขทัย ศูนย์ตาก ศูนย์กำแพงเพชร ศูนย์นครสวรรค์ และศูนย์อุทัยธานี โดยเปิดสอนในระดับปริญญาโทสาขาการบริหารการศึกษาทุกศูนย์ ทำให้นักศึกษามีทางเลือกที่จะเข้าศึกษาในแหล่งที่ใกล้ที่สุด

2. การรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม กำหนดให้นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ในแผน ก. แต่ของมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นเปิดโอกาสให้นักศึกษาไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ โดยเลือกศึกษาแผน ข. ได้ หรือจะทำวิทยานิพนธ์ในลักษณะเป็นกลุ่ม เรื่องละ 5 คนก็ได้ ทำให้นักศึกษามีข้อเปรียบเทียบที่เป็นโอกาสการสำเร็จการศึกษาง่ายกว่า

3. กระบวนการคัดเลือกนักศึกษายังสามารถคัดเลือกนักศึกษาได้ตามคุณสมบัติที่ต้องการ กล่าวคือ บางคนเป็นนักศึกษาที่เพิ่งสำเร็จการศึกษายังไม่มีงานทำ ขาดคุณสมบัติในวิชาเอกการบริหารการศึกษา ในข้อที่ว่าจะต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาแล้ว 2 ปี

4. ระบบการสอบคัดเลือกไม่มีการสอบวิชาสถิติพื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้ในวิชาสถิติเพื่อการวิจัย ทำให้นักศึกษาที่รับเข้ามาขาดความรู้และทักษะในเชิงสถิติ

5. ระบบการคัดเลือกหรือการสอบคัดเลือกไม่ระบุให้นักศึกษาต้องมีการเตรียมตัวเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ เมื่อเข้ามาเป็นนักศึกษา ทำให้การหาหัวข้อวิทยานิพนธ์มีความล่าช้า

7. จำนวนของนักศึกษาที่มรสสมัครสอบและเข้าสู่ระบบการคัดเลือก บางปียังไม่เพียงพอกับจำนวนที่ตั้งเป้าไว้ว่าจะรับเข้าศึกษา เนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ที่ไม่กว้างขวาง และยาวนานพอ

8. การวางแผนการรับนักศึกษา ยังไม่มีการนำกลยุทธ์ทางการตลาดหรือการนำ Road Show มาใช้ในสารประชาสัมพันธ์

9. การประสานงานของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์และการวางแผนการรับนักศึกษายังไม่ระบุไว้ในการปฏิบัติว่าอยู่ ณ จุดไหน ใครเป็นผู้รับผิดชอบ

10. งบประมาณในการทำการประชาสัมพันธ์ รูปแบบ และวิธีการแสวงหาผู้มาเรียน ยังไม่มีการกำหนดยุทธศาสตร์ และผู้ปฏิบัติให้ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ในการประชาสัมพันธ์ การทำ Road Show

และมีรูปแบบของการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ยี่ระยะเวลาของการประชาสัมพันธ์ให้นานพอ มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย และมีวิธีเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกระบวนการชัดเจน มีผู้รับผิดชอบ มีแผนงานและ โครงการที่มีผู้รับผิดชอบปฏิบัติติดตามผลและประเมินผลเป็นระยะ ๆ ตลอดจนแก้ไข ปัญหาได้ขณะปฏิบัติ

2. จัดทำแผนงานและกำหนดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ การรับนักศึกษาเป็น ปี ๆ ไป
3. การจัดการสอบความรู้ของผู้สมัคร ควรให้มีการสอบวิชาสถิติพื้นฐานที่ใช้การ วิจัยรวมอยู่ด้วย
4. ให้มีการเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ในวันสมัคร โดยกรอกลงในใบสมัครด้วย
5. จัดทีมงานที่รับผิดชอบในงานด้านการประชาสัมพันธ์ที่มีความรู้ ความเข้าใจใน กลยุทธ์การตลาด
6. ปรับจุดอ่อนให้เป็นจุดแข็ง โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะเด่นของ การ เรียนในแผน ก. เป็นจุดเรียกให้มีผู้มาสมัคร

5.2.3 ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน

จากการประชุมกลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรรมการบริหารบัณฑิต พบว่าปัญหาด้านการเรียนการสอนที่ส่ง ผลต่อคุณภาพของงานวิจัย มีดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเน้นหนักไปทางด้านการฟังและการพูด ไม่เน้นด้านการเขียน ทำให้นักศึกษาไม่สามารถนำความรู้ด้านการเขียนไปใช้ในการเขียนบทความ ภาษาอังกฤษในการทำวิทยานิพนธ์ได้ จำนวนชั่วโมงในการสอนวิชาวิจัยมีไม่เพียงพอ ทำให้นักศึกษา ไม่ค่อยเข้าใจในศาสตร์หรือกระบวนการทำวิจัย
2. ขาดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ในการทำวิจัยให้กับนักศึกษา เช่น การวิพากษ์งาน วิจัย
3. ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ ขาดการให้ความรู้เสริมเกี่ยวกับการทำ วิจัย แก่นักศึกษา
4. ในการจัดแผนการจัดการเรียนการสอนจะมีความชัดเจน เฉพาะสาขาวิชานั้น ๆ แต่ ไม่มีการบูรณาการในทุกวิชาสู่การวิจัย จึงทำให้นักศึกษาไม่สามารถนำความรู้ในวิชาอื่นต่าง ๆ เชื่อม โยงไปถึงเรื่องวิทยานิพนธ์ได้
5. การจัดการเรียนการสอนวิชาวิจัยในด้านกระบวนการทำวิจัยเข้าไป จึงส่งผลให้ได้ หัวข้อการทำวิจัยซ้ำ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาวิจัยมีตัวอย่างของวิจัยน้อย และไม่หลากหลาย

6. ด้านการวัดผลประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชา ควรเน้นทั้งการประเมินผลหรือปรับปรุงการเรียนการสอนและการประเมินผลหลังเรียน การตรวจผลงานนักศึกษา ควรกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจน เหมาะสม

7. การจัดการเรียนการสอน ไม่ค่อยเน้นด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือให้นักศึกษาไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

8. การจัดการเรียนการสอนในบางรายวิชาขาดการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ มาเสริมความรู้ด้านการทำวิทยานิพนธ์ให้กับนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. การสอนเกี่ยวกับสถิติ ควรมุ่งสอนให้เข้าใจความคิดรวบยอดของการนำสถิติในแต่ละตัวไปใช้

2. การแปลความหมายสถิติ ควรสอนโดยมุ่งเน้นการสอนสถิติเพื่อนำไปใช้ได้จริงในการทำวิจัย ในการจัดการเรียนการสอนไม่ควรแยกการวิจัยออกจากการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ ควรมีการบูรณาการด้วยกัน

3. การจัดการเรียนการสอนควรเน้นความรู้พื้นฐานของการวิจัย

4. การจัดการเรียนการสอน ควรจัดอาจารย์ผู้สอนเป็นทีม เพื่อช่วยกันในการดูแลนักศึกษา

5. ควรจัดการเรียนการสอนในวิชาวิจัย ควรมีตัวอย่างงานวิจัยให้นักศึกษาได้ศึกษาให้มาก และหลากหลาย ตรงกับสาขาวิชา

6. ควรจัดการเรียนการสอนวิชาวิจัย ตั้งแต่ภาคเรียนแรกของการเข้าศึกษา

7. ในการจัดการเรียนการสอนวิชาวิจัย อย่างน้อยควรให้นักศึกษาทำเค้าโครงการวิจัยครบทั้ง 3 บท เพื่อนำไปสู่การทำวิทยานิพนธ์ง่ายขึ้น

8. การจัดการเรียนการสอนวิชาวิจัย ควรปรับปรุงวิธีการสอนอยู่ตลอดเวลา โดยอาจมีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ แต่ต้องเน้นภาคปฏิบัติให้มาก

9. ควรกำหนดนโยบายให้มีการจัดการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการทำวิจัย เช่น ควรฝึกนักศึกษาค้นคว้า คิดค้นหาข้อมูล เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การประเมินผลควรเน้นทั้งการปรับปรุงการเรียนการสอน และการประเมินผลหลังเรียน การให้งานนักศึกษา ควรตรวจผลงาน โดยมีเกณฑ์ที่ชัดเจน เหมาะสม

10. ควรมีการสอนเสริมวิชาภาษาไทยที่เน้นเกี่ยวกับการเขียนเรียบเรียงหรือสรุปความ

11. ในการจัดการเรียนการสอนวิชาสัมมนาควรจัดให้มีเวลาเรียนให้มากยิ่งขึ้น

12. ในการจัดการเรียนการสอน ควรมีการพานักศึกษาไปค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ภายนอกให้มาก เช่น จากห้องสมุดภายในสถาบัน ภายนอกสถาบัน และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ

13. ควรจัดแผนการเรียนให้เอื้อต่อการทำวิจัย ทั้งลำดับรายวิชา และจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชาให้มุ่งไปสู่การวิจัย

5.2.4 ปัญหาด้านกระบวนการจัดทำวิทยานิพนธ์

5.2.4.1 ขั้นตอนการเสนอวิทยานิพนธ์

กระบวนการและขั้นตอนในการเสนอวิทยานิพนธ์ที่มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ สอบหัวข้อ สอบเค้าโครง และสอบวิทยานิพนธ์ดังกล่าว ผู้บริหารมีความคิดเห็นแบ่งเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มแรก เห็นว่าทั้ง 3 ขั้นตอนนี้ดีแล้ว เหมาะสมแล้ว เพราะทำให้นักศึกษาได้มีแนวทางในการทำชัดเจนขึ้น เป็นการช่วยเหลือให้นักศึกษาเข้าใจงานมากขึ้น

กลุ่มที่สอง เห็นว่าหลายครั้งเกินไป น่าจะขุดหัวข้อและเค้าโครงให้เหลือเป็นขั้นตอนเดียวกัน และสอบอีกครั้งหนึ่งเมื่อวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จ รวมเป็นสองขั้นตอน

ส่วนนักศึกษาเห็นว่ากระบวนการจัดทำและสอบวิทยานิพนธ์ที่กำหนดไว้ให้มี 3 ขั้นตอนนั้นทำได้เหมาะสมเช่นเดียวกับผู้บริหารกลุ่มแรก

ดังนั้น จึงไม่อาจกล่าวได้ว่าประเด็นใดเป็นปัญหาที่แท้จริง เนื่องจากมีความคิดเห็นที่ค่อนข้างแตกต่างกัน และมองเห็นว่าทั้งขั้นตอนก็ใช้ได้ แต่ที่เป็นปัญหาลำคัญสำหรับนักศึกษาก็คือการนัดหมายกรรมการทั้งหมดให้ว่างตรงกัน ซึ่งต้องเสียเวลานาน และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า สำนักงานบัณฑิตศึกษาควรช่วยประสานงานการนัดหมายกับกรรมการผู้สอบเค้าโครงวิจัยให้กับนักศึกษา

5.2.4.2 คู่มือในการจัดทำวิทยานิพนธ์

1. คู่มือการทำวิทยานิพนธ์ควรมีระเบียบในการปฏิบัติที่ชัดเจน เพราะเท่าที่มีอยู่ ยังไม่ชัดเจน การเขียนคู่มือยังไม่เป็นระบบ และมีขั้นตอนมากเกินไป

2. คู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์กลางเล่มเดียวน่าจะไม่เพียงพอ เนื่องจากนักศึกษามีหลายสาขา เช่น สาขาวิทยาศาสตร์ เน้นการวิจัยแบบ R & D และการวิจัยเชิงคุณภาพ รูปแบบจึงควรแตกต่างกัน หรือในคู่มือควรมีรูปแบบของการจัดทำที่หลากหลายมากขึ้น

3. คู่มือยังไม่ได้ปรับให้ทันสมัย

4. ขาดตัวอย่างการนำเสนอในแต่ละบท

ข้อเสนอแนะ

1. ควรปรับปรุงคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ให้ มีความทันสมัย มีความชัดเจน และลดขั้นตอนลงบ้าง

2. ควรมีคู่มือที่เอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์ที่ต่างสาขารอบคลุมรูปแบบต่างๆที่มีความแตกต่างหรือหลากหลาย และมีตัวอย่างการนำเสนอในแต่ละบทด้วย

5.2.4.3 ทิศทางและรูปแบบของการจัดทำวิทยานิพนธ์

1. ขาดนโยบายของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับ Theme ในงานวิจัย
2. ขาดความเอาใจจริงเอื้อต่อการฝึกฝนให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถในกระบวนการทำวิจัยตามปรัชญาของการจัดการเรียนแผน ก

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารระดับบัณฑิตศึกษาควรกำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานที่เด่นชัด ในเรื่อง Theme และการให้คำปรึกษา ควรจัดเวลาเพื่อประชุมอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้มีโอกาสเสนอแนะและสรุปปัญหาการปฏิบัติงานเพื่อแจ้งแก่ผู้บริหารและหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน
2. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือคณะอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาควรต้องมาพิจารณาาร่วมกันว่า ต้องการให้นักศึกษาทำได้ขนาดไหน เพราะปรัชญาของการจัดการเรียนแผน ก ก็เพื่อต้องการฝึกฝนให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถในกระบวนการทำวิจัย เพื่อให้จบออกไปอย่างมีคุณภาพ ต้องมีความรู้ในสถิติเพื่อการวิจัย วิเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ SPSS สามารถอ่านและใช้ผลจาก Print out เป็น
3. การนำเสนอผลการวิจัย ควรกำหนดเป็นรูปแบบเดียวกันที่ชัดเจน เช่น การนำเสนอผลที่ใช้สถิติ F-test ออร์เสนอ SS df และ MS ด้วย เป็นต้น

5.2.5 ปัญหาด้านการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์

1. นักศึกษาที่ผ่านการสอบพิจารณาเข้าโครงการวิทยานิพนธ์แล้ว ดำเนินการจัดทำ วิทยานิพนธ์และปรึกษาหารือหรือหาวิธีแก้ไขปัญหากับคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นระยะ ๆ ตามหลักการที่วางไว้นั้น นักศึกษาจะต้องรายงานความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้ประเมิน ทุกภาคการศึกษา แต่จากการปฏิบัติงานจริง มหาวิทยาลัยยังไม่ได้มีกระบวนการติดตามนักศึกษาหรือการดำเนินการของนักศึกษาและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้แต่ประการใด ทำให้นักศึกษาบางรายทิ้งงานวิทยานิพนธ์ไปเลย เนื่องจากทิ้งระยะห่างนานเกินไปจนขาดความเข้าใจที่ต่อเนื่อง
2. ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พบได้ยาก เพราะอาจารย์มีภารกิจมาก ติดต่อกันไม่ได้ ขาดการจัดเวลาและระบบของการให้คำปรึกษา อาจารย์บางคนไม่มีเวลาตรวจงาน นักศึกษาต้องรอนานกว่าอาจารย์จะอ่านเสร็จ

3. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์บางคนไม่คำนึงถึงพื้นฐานของนักศึกษา และไม่ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำนักศึกษาเท่าที่ควร ไม่แนะนำแหล่งศึกษาค้นคว้า วิธีค้นคว้า หรือเข้าถึงข้อมูล

4. อาจารย์บางคนเข้มงวดเกินไป ตรวจสอบแล้วบอกว่าไม่ถูก แต่ไม่บอกว่าที่ถูกเป็นอย่างไร บางกรณีอาจารย์ให้แก้ไข เมื่อนักศึกษาแก้ไขตามที่แนะนำ แต่อาจารย์ก็ให้แก้ไขใหม่จนกลับไปทำเดิมอีก ทำให้งานไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร จนทำให้นักศึกษาท้อและทิ้งงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีระบบการติดตามความก้าวหน้าหรือการรายงานในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเป็นระยะ ๆ ว่านักศึกษาแต่ละราย พัฒนางานไปถึงระดับใด และใช้เวลาไปนานเท่าไรแล้ว เพื่อไม่ให้เกิดการทิ้งงาน หรือล่าช้าเกินไป อาจารย์ที่ปรึกษา (Mentor) อาจมีส่วนช่วยในการติดตามนักศึกษาโดย จัดทำฐานข้อมูลของนักศึกษาแต่ละคน

2. ควรจัดให้มีตารางนัดที่แน่นอนให้นักศึกษาเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. อาจารย์ต้องมีความเที่ยง และความตรง(จุดยืน)ของกรให้คำปรึกษา

4. อาจารย์ควรลดอดีตตลวงมา ควรมีการประชุมพบปะระหว่างคณะกรรมการด้วยกันเพื่อ กำหนดทิศทางการทำงานร่วมกันหรือให้ความคิดเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อสนองต่อ นักศึกษาเป็นหลัก

5. อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ข้อเสนอแนะที่ดี ชัดเจนและให้กำลังใจ และควรลงไปติดตามการทำงานในภาคสนามของนักศึกษาบ้าง

5.3 ด้านผลผลิต (Output)

5.3.1 ปัญหาด้านบัณฑิตที่จบทางศึกษา

ปัญหาที่พบเกี่ยวกับบัณฑิตและงานวิจัยที่ทำ มีดังนี้

1. นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วไม่ได้นำข้อค้นพบที่ได้จากการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ไปใช้ในการพัฒนางานหรือการพัฒนาด้านอื่นๆ

2. มีนักศึกษาบางส่วนที่ได้นำความรู้เกี่ยวกับการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูล แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสทำวิจัย เนื่องจากมีภาระงานประจำอยู่มาก และลักษณะงานประจำที่ทำอยู่นั้นไม่เอื้อให้ทำงานวิจัย

3. นักศึกษาส่วนใหญ่ ไม่สำเร็จการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด คือภายใน 6 ภาคเรียน หรือ 2 ปีการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ในแต่ละสาขาของหลักสูตรปริญญาโท ควรมีการกำหนดประเด็นปัญหาให้นักศึกษา

ทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ โดยปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่กำลังประสบอยู่ในปัจจุบันทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อค้นพบในประเด็นปัญหาเหล่านั้นอย่างรอบด้าน อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ตรงกับความต้องการ

3. ควรจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทำงาน โดยอาศัยการวิจัยเป็นฐานแก่บุคคลและองค์กรต่างๆ ตามสื่อทั้งหลาย ในรูปแบบของ บทความ การบรรยาย เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลและหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยที่จบการศึกษาไปจะได้พัฒนางานโดยอาศัยกระบวนการวิจัยดังกล่าว

4. ควรจัดให้มีการกำหนดระยะเวลาของการดำเนินการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ในแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน เช่นภายใน 4 ภาคเรียนจะต้องสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ผ่าน ภายในภาคเรียนที่เท่าใดจะต้องสอบเค้าโครงผ่าน เป็นต้น เพื่อเป็นการเร่งรัดนักศึกษาและอาจารย์ให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด

5.3.2 ปัญหาด้านคุณภาพวิทยานิพนธ์

5.3.2.1 เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของวิทยานิพนธ์

เนื่องจากตัวชี้วัดคุณภาพของวิทยานิพนธ์ได้มีเกณฑ์กำหนดไว้แล้ว โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี ผ่าน และไม่ผ่าน ไม่จำเป็นต้องสร้างเกณฑ์กันใหม่ แต่ปัญหาคือในปัจจุบันเกณฑ์ในการให้คะแนนวิทยานิพนธ์ยังไม่ชัดเจน ที่จะทำให้การให้คะแนนเป็นไปอย่างเป็นปรนัยได้ ทำให้เกณฑ์การประเมินวิทยานิพนธ์ของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แต่ละคนในชุดเดียวกันและต่างชุดกันไม่เหมือนกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน โดยนิยามให้ชัดเจนว่าดีเยี่ยม ดี ผ่าน และไม่ผ่านเป็นอย่างไร
2. การให้คะแนนสอบวิทยานิพนธ์ ควรพิจารณาจากพัฒนาองค์ความรู้ของนักศึกษา ข้อมูล ประสิทธิภาพและประสิทธิผลตลอดจนระยะเวลาที่ใช้ในการจัดทำประกอบกันด้วย ไม่ใช่ให้คะแนนตรวจสอบเพียงอย่างเดียว

5.3.2.2 การนำไปใช้ประโยชน์

1. วิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาจัดทำมักนำไปใช้ประโยชน์ไม่ค่อยได้ เนื่องจากปัญหาที่นำมาทำวิจัยไม่ใช่ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งไม่ได้ข้อค้นพบที่จะนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม
2. วิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาจัดทำส่วนใหญ่เป็นเชิงสำรวจ ทำให้องค์ความรู้ที่ได้จากข้อค้นพบต่าง ๆ มีข้อจำกัด ขาดความลึกซึ้ง ประเด็นที่นักศึกษานำมาทำวิทยานิพนธ์มักมีความซ้ำซ้อน

กับบุคคลอื่นที่ได้ศึกษาวิจัยมาแล้ว หรือบางครั้งใช้เวลานานเกินไป ทำให้เกิดความล้าสมัย ไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร และงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาบางส่วนยังมีข้อผิดพลาดในการพิมพ์ มีการตรวจทานที่ไม่ละเอียดรอบคอบทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้นักศึกษาเลือกหัวข้อวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานของตนเองโดยตรง มีผลต่อการพัฒนา งาน ซึ่งอาจจะต้องเน้นกระบวนการวิจัยแบบ R&D หรือแบบ PAR

2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการทำวิจัยอย่างถูกต้องตามขั้นตอน และการควบคุมให้นักศึกษาลงมือทำงานวิจัยได้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการที่จะส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ และน่าจะสามารถนำวิธีการไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการทำงานของตนเองได้

ตอนที่ 2 การพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

1. ข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร

จากการศึกษาระบบบริหารจัดการที่ดีที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร พบว่า

1.1 ด้านปัจจัย (Input)

1.1.1 การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการงานระดับบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยควรจัด โครงสร้างสำนักงาน หรือการบริหารจัดการที่มีการปฏิบัติงานไม่ซ้ำซ้อนกัน มีสายงานที่ชัดเจน กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน ในตำแหน่งต่างๆ ไว้ชัดเจน ไม่ก้าวก้ำกัยหน้าที่กัน มีเอกภาพในการบริหารจัดการ

1.1.2 หลักสูตรและสาขาที่เปิดสอน

หลักสูตรและสาขาที่เปิดสอน เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตมหาบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่สังคมต้องการ เช่น เป็นนักวิจัย สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ เข้าใจปัญหาในชุมชน สามารถเรียนรู้เข้าใจระบบการทำงานและลงไปแก้ไขปัญหาได้จริงในพื้นที่

1.1.3 อาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอน มีวุฒิตรงตามสาขาที่เปิดสอน มีประสบการณ์ในการทำวิจัย สามารถชี้แนะ ให้ความรู้ ให้คำปรึกษา และเป็นพี่เลี้ยงของนักศึกษาได้ ทั้งด้านองค์ความรู้และการลงนามวิจัย มีวุฒิภาวะทางอารมณ์

1.1.4 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ควรเป็นผู้ที่มีผลงานทางด้านการวิจัยที่นอกเหนือจากผลงานที่เป็นวิทยานิพนธ์ ที่ทำเพื่อสำเร็จการศึกษา มีเวลาให้นักศึกษา มีวิธีกระตุ้นเสริมแรงนักศึกษา โดยมีความเป็นกัลยาณมิตรในการปฏิบัติหน้าที่

1.1.1 นักศึกษา

นักศึกษา มีความรู้ในศาสตร์ของตน รู้ระเบียบวิธีวิจัย รู้สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิจัย รักการอ่าน และสามารถสืบค้นข้อมูลจากสื่อทาง IT รู้ภาษาอังกฤษเพียงพอต่อการอ่านเพื่อประโยชน์ในการทำวิจัย มีวินัยในตนเอง มีความอดทนมุ่งมั่นในการทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

1.1.2 แหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ต้องจัดให้ทันสมัย มีปริมาณเพียงพอ ง่าย สะดวกในการเข้าใช้ มีความเป็นสากลทั้ง เอกสาร ตำรา สื่อ e-book คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ มีแหล่งเรียนรู้ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน เป็นบุคคลภายใน-ภายนอกมหาวิทยาลัย(วิทยากร และผู้ทรงคุณวุฒิ) ที่ทันสมัย เพียงพอ พร้อมสนองความต้องการจำเป็น โดยมีข้อจำกัดน้อยที่สุด

1.2 ด้านกระบวนการ (Process)

1.2.1 กระบวนการบริหารจัดการงานบัณฑิตศึกษา

กระบวนการบริหารจัดการ เป็นไปตามนโยบาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ตามโครงสร้างการบริหารงาน โดยไม่มีการเบี่ยงเบนแก้ไข หรือก้าวก่ายบทบาท หน้าที่ของกันและกัน มีความโปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้ มีการประชุมคณะกรรมการในทุกจุดที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการประจำสาขา คณะกรรมการบริหารของมหาวิทยาลัย แล้วนำผลการประชุมมารายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานที่เป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

1.2.2 กระบวนการคัดเลือกนักศึกษา

คัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการ(ข้อกำหนด) ของแต่ละสาขา มีการสอบพื้นฐานวิชาสถิติ การวิจัย มีการให้เลขข้อข้อหัวข้อวิทยานิพนธ์ในวันสมัคร มีการกำหนดเกรดเฉลี่ยของผู้สมัครไม่ต่ำกว่า 2.5 และในสาขาที่ต้องมีคุณสมบัติพิเศษ เช่นการบริหารการศึกษาต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี เพื่อจะได้มีพื้นฐานในการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในชั้นเรียนได้ เป็นต้น

นอกจากการวัดทางด้านความรู้แล้ว ควรมีแบบวัดเชิงวิปัญญา แบบวัดทัศนคติ และคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาด้วย จะทำให้ได้นักศึกษาที่มีคุณภาพเข้ามาเป็นการประกันคุณภาพในเบื้องต้นว่าจะสามารถเรียนสำเร็จ สำหรับความสามารถพิเศษ เช่นการใช้ภาษาอังกฤษ การใช้คอมพิวเตอร์ อาจสอบถามตอนสัมภาษณ์ หรือกำหนดให้มีการสอบด้วยก็จะเป็นการดียิ่งขึ้น

1.2.3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

โปรแกรมหรือภาควิชาโดยประธานโปรแกรมหรือหัวหน้าภาควิชา เป็นผู้รับผิดชอบ

ร่วมกับคณะกรรมการประจำโปรแกรมในการพิจารณาจัดลำดับ หรือรายวิชาที่จะให้นักศึกษาได้เรียน ก่อน-หลัง รวมทั้งกิจกรรมอื่น ๆ เสริมหลักสูตร ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความยืดหยุ่น เป็นสากล ทันสมัย โดยคุณลาด ความเปลี่ยนแปลงในสังคม และความต้องการของชุมชนเป็นตัวชี้วัดแล้วกำหนดเนื้อหา และกระบวนการเรียนการสอน

1.2.4 กระบวนการจัดทำวิทยานิพนธ์

การจัดทำวิทยานิพนธ์ มีคู่มือการแนะนำขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์เป็นรูปเล่มเพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษา กระบวนการทำวิทยานิพนธ์ และถือเป็นแนวทางในการทำวิทยานิพนธ์ มีการจัดระบบที่บริหารจัดการให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างอาจารย์ นักศึกษา ชุมชน มีระบบพัฒนาอาจารย์ให้มีความสามารถในการจัดการงานวิจัย เป็นที่ปรึกษา แนะนำ ชูใจ เสริมแรงให้นักศึกษาเกิดความมั่นใจ มุ่งมั่นและสนใจที่จะทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพครบคู่ไปกับอาจารย์และชุมชน มีกระบวนการที่เป็นระบบตั้งแต่การเสนอชื่อเรื่อง การสอบเค้าโครง ไปจนถึงการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง มีระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผล แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดทำโดยกำหนดตัวผู้ประสานงานและผู้รับผิดชอบ ตลอดจนผู้มีอำนาจตัดสินใจไว้อย่างชัดเจนทุกขั้นตอน

1.2.5 การควบคุมการทำวิทยานิพนธ์

มีคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานของสำนักงานการอุดมศึกษา และมหาวิทยาลัยอื่นๆ เป็นเกณฑ์ที่เป็นสากล เช่น มีประธานกรรมการ 1 คน กรรมการร่วม 2 คน เป็นต้น คุณสมบัติของกรรมการต้องมี 1 คน ที่เป็นอาจารย์ในสาขาวิชาเอกที่นักศึกษา ศึกษาอยู่ มีกรรมการที่มีความรู้เรื่องสถิติและการวิจัย 1 คน และอาจารย์ที่มีลักษณะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานคือจบปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นรองศาสตราจารย์ เป็นประธานในการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ กระบวนการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ที่ดี ควรจะมีข้อกำหนดในเรื่องระยะเวลาและวิธีปฏิบัติตัวของนักศึกษาและอาจารย์ผู้ควบคุม ไว้เป็นแบบแผนทุกขั้นตอนตั้งแต่ การเสนอชื่อเรื่อง จนถึงการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ เพื่อเป็นมาตรฐานและแนวทางในการกำกับดูแล ควบคุมวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในบทบาทอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และในขณะเดียวกัน ก็เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของนักศึกษาเพื่อให้สำเร็จการศึกษาตามเวลาที่กำหนด

1.2.6 การสอบวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ในการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ควรดำเนินการโดยเปิดเผย ให้ผู้สนใจเข้าฟังได้ นอกจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ควรมีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก 1 คน และอาจารย์ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา 1 คน ซึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ

ของการสอบ นักศึกษาควรส่งต้นฉบับวิทยานิพนธ์ให้คณะกรรมการอ่านล่วงหน้า ก่อนวันสอบจริงไม่น้อยกว่า 10 วัน หลังจากการสอบหากมีการแก้ไขให้นักศึกษาแก้ไขให้เสร็จสิ้นภายใน 45 วัน การวินิจฉัยการสอบผ่านให้ใช้มติ 2 ใน 3

1.3 ด้านผลผลิต (Output)

กระบวนการบริหารจัดการที่ดีประกอบกับการคัดเลือกนักศึกษาโดยกำหนดคุณสมบัติที่ต้องการ และการจัดแผนการเรียนที่มีประสิทธิภาพ จะปรากฏเป็นผลผลิตที่มีคุณภาพ ซึ่งจะวัดได้จากสิ่งต่อไปนี้

1.3.1 คุณภาพของวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพจะมีการนำไปใช้อ้างอิงในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษารุ่นต่อไป มีการนำผลไปใช้จริงในการแก้ปัญหาของสังคม ของชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้ควบคุม และชุมชนที่เกี่ยวข้อง จะเกิดการเรียนรู้และการพัฒนาไปพร้อมๆกัน

1.3.2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในคุณภาพ ความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะส่วนตัวของมหาบัณฑิตที่ผลิตออกไปจากมหาวิทยาลัย

1.3.3 ความเข้มแข็งและความแกร่งทางวิชาการ

เกิดความเข้มแข็ง ความแกร่งทางวิชาการ เพิ่มคุณภาพทางด้านการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การนำองค์ความรู้ลงสู่ชุมชน ช่วยแก้ปัญหาของชุมชน อันเป็นไปตามบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่นที่ต้องเป็นที่พึ่งของประชาชน ตามภารกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

2. ข้อมูลที่ได้จากการบรรยายของวิทยากร

ในวันพุธ 17 สิงหาคม 2547 คณะนักวิจัยได้จัดการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อีกครั้ง แต่ครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อการค้นหา แนะนำ และร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบ หรือกระบวนการและวิธีการที่จะทำให้งานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษามีคุณภาพ ในช่วงเช้ามีการเชิญวิทยากรพิเศษจำนวน 2 ท่าน ได้แก่รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย แหวนเพชร อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และ รองศาสตราจารย์ สมนึก ภัททิยธนี รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคด้วย ผู้เข้าร่วมประชุมได้แก่ ผู้บริหารของมหาวิทยาลัย อาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกสาขา บัณฑิตที่จบการศึกษาไปแล้ว

ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้บัณฑิต คณะนักวิจัย ผู้ช่วยนักวิจัย และมีนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชา
โทการวัดผลประเมินผลอีกจำนวนหนึ่ง รวมทั้งหมด 72 คน

ผู้บรรยายท่านแรกคือรองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย แหวนเพชร อธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครท่านได้กล่าวว่า งานบัณฑิตศึกษาเป็นงานสำคัญของสถาบันที่จัดการ
สอนระดับอุดมศึกษา หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติหรือรับผิดชอบคือ 1) การสอน 2) การทำวิจัย และ 3)
การส่งเสริมและเผยแพร่บริการวิชาการแก่ท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนมากเน้นการสอน แต่
มหาวิทยาลัยที่มีมานานจะเน้นวิจัย เพราะฉะนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เปิดบัณฑิตศึกษาจึงต้องมี
ทำวิทยานิพนธ์ที่เป็นการวิจัย การที่นักศึกษาจะทำวิทยานิพนธ์ได้ทันเวลา มีคุณภาพ และอย่างมี
ความสุขนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่เอื้อหลายอย่าง เช่น ต้องมีโครงสร้างที่แข็งแรง มีการบริหาร
จัดการที่มีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไข ตอบปัญหาของนักศึกษาได้ และที่มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครได้มีการจัดการหรือการปฏิบัติเกี่ยวกับงานบัณฑิตศึกษาคงมี

1. โครงสร้างงานสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระ
นครนั้นอธิการบดีจะบริหารงานบัณฑิตศึกษา โดยมีรองอธิการบดี 1 ท่านเป็นผู้รับผิดชอบดูแล มี
ผู้อำนวยการสำนักงานโครงการบัณฑิต (ปัจจุบันมีสถานะเป็นบัณฑิตวิทยาลัย) เป็นผู้ดำเนินงาน
บัณฑิตศึกษา

2. แต่ละหลักสูตรมีคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ฯลฯ ไม่เกิน 7 คน ซึ่งจะดำเนิน
การทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเรียนการสอน รวมทั้งการอนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์

3. ทุกรายวิชามีอาจารย์ผู้สอน จำนวน 2 คนและให้เชิญวิทยากรในรายวิชานั้นๆ ได้
ไม่เกิน 3 ครั้ง จำนวนอาจารย์ประจำที่สอนบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครมีจำนวน
80 คน คิดเป็นร้อยละ 41.87 มีอาจารย์พิเศษ 63 คน คิดเป็นร้อยละ 31.03 และมีวิทยากร 55
คน คิดเป็นร้อยละ 27.10

4. เทอมแรกจัดให้นักศึกษาได้เรียนวิจัย และถ้ามีวิชาสถิติก็ให้เรียนสถิติด้วยเลย

5. การศึกษาคูงาน หรือการทำ Project ใดๆ ทุกรายวิชาควรมีการประชุมพูดคุยกัน
เพื่อรวมให้เป็นกิจกรรมเดียวกัน

6. ควรจัดให้มีการสัมมนาในเทอมที่ 2 เพราะเทอมแรกนักศึกษาจะได้ Proposal
พอเทอมที่ 2 จะได้นำวิชาที่จะวิจัยมาสัมมนา

7. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรต้องตั้งงบประมาณประชุมนักศึกษา ให้จัด
workshop เพื่อ

7.1 ให้นักศึกษานำเสนอเรื่องที่นักศึกษาจะทำวิจัย (โดยใช้ power point) หรือเรื่อง
ที่นำมา สัมมนา

7.2 อาจารย์จะได้พิจารณาองค์รวม ซึ่งจะได้แนวคิด หรือปัญหาการทำวิจัยทั้งนี้ อาจารย์ไม่ควรวิจารณ์ ไม่ตั้งความหวังมาก ต้องเน้นกระบวนการมากกว่าผลลัพธ์ ต้องสร้างเจตคติ เป็นสำคัญว่า ให้นักศึกษาเข้าใจกระบวนการวิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์ผล และเข้าใจกระบวนการ วิจัย สามารถนำไปใช้ได้

8. เทอมที่ 3 (summer) ให้นักศึกษาลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ (1) จำนวน 3 หน่วย กิต ให้มีที่ปรึกษา และมีเค้าโครงวิจัย เพราะฉะนั้นในการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนต้อง discuss เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ด้วย การสอนวิชาต่างๆ ต้องสนับสนุนการทำวิจัยทั้งนั้น การวางระบบ ไม่ใช่เรื่องยาก แต่ปัญหาอยู่ที่ทำตามระบบที่วางไว้หรือไม่ ประเด็นสำคัญในการดูแลนักศึกษา คือ 1) การทำ workshop 2) ทำ clinic วิทยานิพนธ์จัดอาจารย์ไว้ให้คำปรึกษา และ 3) ให้อาจารย์ ที่ปรึกษาทั้งหลายมาพบนักศึกษาได้ที่ clinic

9. เทอมที่ 4 ให้ทำ workshop ได้อีกครั้ง (รุ่นๆหนึ่งไม่ควรทำ workshop เกิน 2 ครั้ง) เพื่อให้นักศึกษาได้เสนอผ่านที่ประชุม ถ้าเรื่องต่างๆผ่าน workshop แล้ว การอนุมัติหัวข้อจะ ทำได้ง่ายขึ้น

10. การเสนอเค้าโครง จะเปิดโอกาสให้ปรับเปลี่ยนได้ ดังนั้นนักศึกษควรสอบ เค้าโครงได้ในเทอมที่ 4 ให้ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ (2) จำนวน 6 หน่วยกิต เป็น partner เทอม หนึ่งต้องพบ 6 ครั้ง และต้องรายงานให้มหาวิทยาลัยทราบ 2 ครั้ง

11. การสอบประมวลความรู้ ให้สอบได้หลังจากมีการลงทะเบียนหมดแล้ว แต่ การสอบประมวลความรู้เป็นคนละเรื่องกับการทำวิทยานิพนธ์ เพราะฉะนั้นการทำวิทยานิพนธ์ควร เริ่มทำตั้งแต่เทอมที่ 1 – เทอมที่ 2 ได้

12. สิ่งที่จะต้องดูแลในเรื่องคุณภาพของวิทยานิพนธ์ คือ

12.1 มีคณะกรรมการตรวจรูปแบบ ภาษาเขียน ไม่ตะแตะเรื่อง content ตรวจสอบ รูปแบบ ความถูกต้อง ให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน

12.2 มีคณะกรรมการตรวจสอบภาษาอังกฤษ abstract

12.3 นักศึกษาต้องส่ง abstract วิทยานิพนธ์ และ disc เพื่อการเผยแพร่สู่สาธารณะ

12.4 ให้มีการจัดเวทีสัมมนาผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

13. การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อระเบียบให้แต่งตั้ง 2-3 คนให้ใช้แค่ 2 ก็พอ

14. แหล่งเรียนรู้ สนับสนุนให้ทุกรายวิชามีการศึกษาค้นคว้า มีการซื้อโปรแกรม journal ซึ่งจะ up date อยู่ตลอดเวลา แล้วให้ Account No. แก่นักศึกษาได้ค้นคว้า ลักษณะนี้อาจ ใช้การผั่นกำลังทำ share resource ได้

หลังจากวิทยากรท่านแรกบรรยายและตอบข้อซักถามต่างๆ แล้ว วิทยากรที่บรรยายต่อจากนั้นคือ รองศาสตราจารย์ สมนึก ภัททิยชนี ซึ่งท่านกล่าวถึงการที่จะทำให้การทำวิทยานิพนธ์ให้มีคุณภาพนั้น ที่บัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีการปฏิบัติ ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้การทำวิทยานิพนธ์ให้มีคุณภาพ ควรจะประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1.1 หลักสูตรบังคับวิชาสถิติ (3/3) และวิชาวิจัย (2/2 หรือ 2/3) เพื่อเป็นพื้นฐานของการทำวิทยานิพนธ์ การจัดผู้สอนทั้ง 2 รายวิชา นอกจากนี้ยังมีวิชาวิจัยเฉพาะสาขา (2/2) เพิ่มเติมอีกด้วย

1.2 เทคนิคการสอนรายวิชาข้างต้นให้สอดคล้องไปด้วยกัน

1.3 สาขาวิชาสนับสนุนส่งเสริมให้นิสิตเตรียมทำหัวเรื่องในภาคเรียนที่ 4

1.4 การแต่งตั้งประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้นิสิต

1.4.1 นิสิตได้หัวข้อเรื่องขออนุมัติจากกรรมการบัณฑิตประจำคณะ และตั้งประธานสอบเค้าโครง

1.4.2 นิสิตเขียนเค้าโครง 3 บท

1.4.3 นิสิตสอบเค้าโครง มีกรรมการ 4 คน (2 คนเป็นประธานและกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ 1 คนเป็นประธานสอบ และอีก 1 คนเป็นบุคคลที่หัวหน้าภาค ตั้งบุคคลภายนอกภาควิชาเข้าร่วมสอบ)

1.4.4 สอบเสร็จ ต้องแก้เค้าโครงเป็นฉบับสมบูรณ์ภายใน 60 วัน

1.5 นิสิตดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ภายในความดูแลของประธานและกรรมการควบคุม

1.5.1 สร้างเครื่องมือโดยมีผู้เรียงจากครูตรวจสอบ

1.5.2 ทดลองเครื่องมือ (try out)

1.5.3 เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ววิเคราะห์

1.5.4 เขียนรายงานครบทั้งเล่ม

1.6 สอบปากเปล่า

1.6.1 มีกรรมการ 4 คน (2 คนเป็นประธานและกรรมการควบคุม 1 คนเป็นกรรมการ ภายนอกภาควิชาคนเดิม จะทำหน้าที่ประธานสอบอีก 1 คน หัวหน้าภาควิชา ตั้งจากภายนอกคณะหรือภายนอกมหาวิทยาลัย) ผลการสอบจะเป็น 4 ระดับ คือ Excellent Good Pass และ Fail

1.6.2 นิสิตแก้ไขภายใน 30วัน ถ้าไม่เสร็จ นิสิตบันทึกข้อความถึงบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอเวลาแก้ไขต่อ ครั้งละ 15 วัน

16.3 แก้ไขเสร็จ ประธานและกรรมการควบคุมลงนาม แล้วจึงนำไปให้ประธานและกรรมการสอบลงนาม จากนั้นส่งให้บัณฑิตวิทยาลัยตรวจรูปแบบ

16.4 บัณฑิตวิทยาลัยตรวจรูปแบบเสร็จ อนุญาตให้ทำ 9 เล่มฉบับสมบูรณ์ส่งแล้วของจบหลักสูตร

2. การบริหารจัดการระบบทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้มีคุณภาพ

การบริหารจัดการระบบทำวิทยานิพนธ์ ให้มีคุณภาพ ควรมีหลักการดังนี้

1. โครงสร้างการบริหาร

1.1 มหาวิทยาลัยตั้งกรรมการระดับบัณฑิตศึกษาประจำมหาวิทยาลัย เพื่ออนุมัติการจบหลักสูตร จากนั้นจึงเข้าอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

1.2 ตั้งกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ ประกอบด้วยคณบดี รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หัวหน้าภาควิชาทุกภาควิชาที่เปิดระดับบัณฑิตศึกษา กรรมการที่มาจากอาจารย์ผู้สอนไม่เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนหัวหน้าภาควิชา

1.3 อาจารย์ประจำภาควิชา ดูแลนิสิตประจำภาควิชา

2. การจัดอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ผู้ควบคุม Thesis ต้องมีเกณฑ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

3. คุณสมบัติของนิสิตที่เข้าเรียน ต้องผ่านการสอบคัดเลือก

หลังจากการบรรยายแล้วมีการซักถามจากผู้เข้าร่วมประชุมสักครู่ก็ถึงเวลาพักกลางวัน ต่อมาในช่วงบ่ายได้มีการจัดประชุมกลุ่มย่อยโดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารและผู้ใช้บัณฑิต กลุ่มอาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ กลุ่มบัณฑิตหรือศิษย์เก่าที่จบการศึกษาไปแล้ว และกลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน

3. ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย

การประชุมกลุ่มย่อยที่จัดขึ้นในตอนบ่ายวันที่ 17 สิงหาคม 2547 นั้น กลุ่มผู้เข้าประชุมเป็นกลุ่มบุคคลที่ได้เข้าร่วมประชุมในตอนเช้าทั้งหมด ซึ่งเมื่อจัดแยกกลุ่มแล้วพบว่าสมาชิกบางคนติดธุระจำเป็นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมกลุ่มได้ ดังนั้นการประชุมกลุ่มย่อยจึงมีจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่มลดลงจากที่คาดหวังไว้ และไม่มีผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมประชุม อย่างไรก็ตาม การประชุมของแต่ละกลุ่มปรากฏผลดังต่อไปนี้

3.1 กลุ่มผู้บริหารและผู้ใช้บัณฑิต

เนื่องจากผู้บริหารที่เข้าร่วมประชุมมีจำนวนไม่มาก และในช่วงบ่ายติดภารกิจอื่น จึงมีผู้เข้าร่วมประชุมเพียง 2 ท่าน และมีผู้บริหารจากหน่วยงานภายนอกที่เป็นผู้ใช้บัณฑิตเข้าร่วม

ประชุมด้วยอีก 1 ท่าน ผู้วิจัยคนหนึ่งเป็นผู้ดำเนินรายการ มีผู้ช่วยนักวิจัย 1 คนเป็นผู้บันทึก และมีนักศึกษาวิชาโทวัดผลสังเกตการณ์และช่วยบันทึกอีก 3 คนจัดประชุมที่ห้องประชุมวังจันทร์ ใช้เวลาระหว่าง 13.30-15.00 น. ประเด็นที่ถามผู้บริหาร เป็นเรื่องเกี่ยวกับ กระบวนการคัดเลือกนักศึกษา การจัดอาจารย์ผู้สอน การจัดอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กระบวนการทำวิทยานิพนธ์ และการควบคุมคุณภาพวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้รับคำตอบในประเด็นต่างๆ ดังนี้

3.1.1 กระบวนการคัดเลือกผู้เรียน

ผู้บริหารผู้เข้าร่วมประชุมท่านหนึ่งให้ความเห็นว่า กระบวนการคัดเลือกไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ต้องคำนึงถึงพระราชบัญญัติการศึกษาที่ว่า “ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้” ถ้าให้มีการสอบ “ก็ควรเป็นการสอบเพื่อ ดู Placement ดูพื้นฐานความรู้ Screening เป็นการ Diagnos แม้ตัวป้อนมีไม่มาก แต่ก็จะทำให้รู้จักนักศึกษา” สมาชิกอีกท่านหนึ่งสนับสนุนว่าจะได้มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครเรียนว่า “บอกพร้อมเรื่องอะไร ควรรู้อะไรบ้าง เช่น X, SD, หรือภาษาเขียนเป็นอย่างไรบ้าง” และในใบสมัครควรมีการกรอกประวัติ และคุณสมบัติ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการจัดแผนการศึกษาให้เหมาะสม อย่างไรก็ตาม มีผู้บริหารท่านหนึ่งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนนักศึกษาที่จะรับว่า “ไม่จำเป็นต้องรับนักศึกษาเยอะ เพราะผู้สอนไม่เพียงพอ คนเรียนได้ประโยชน์แต่ต้องมีการจัดการที่ดี ไม่ใช่จัดเพื่อหวังผลกำไรอย่างเดียว”

3.1.2 การจัดอาจารย์ผู้สอน

ในกรณีการจัดอาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารมีความคิดเห็นดังนี้

1. ประธานสาขาควรมีการจัดประชุมเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน “ควรมีการทำ workshop เพื่อให้เกิดความสอดคล้อง และความเข้าใจที่ตรงกันว่าจะสอนอย่างไรให้ดีกว่า ป.ตรี ถึงให้งานจะให้งานอย่างไรให้ได้ทั้งหมดเลย”

2. คุณสมบัติของผู้สอน ผู้บริหารเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ และในการจัดผู้สอนควรใช้อาจารย์ผู้สอนรายวิชาละ 2 คน เพื่อให้เกิดความหลากหลาย แต่มีผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าวว่า “การสอนเป็นทีมก็ดีในแง่สหวิทยาการ แต่ถ้าเชี่ยวชาญ สอนคนเดียวก็ได้”

3.1.3 การจัดอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ดังนี้

1. ควรมีการจัดทำประวัติของอาจารย์เป็นข้อมูลให้นักศึกษาได้รับรู้เพื่อจะได้เลือกหาอาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรงตามเรื่องที่ศึกษา
2. การจัดอาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ “น่าจะมือน้อยน้อย 3 คนอาจมีอาจารย์ทางสถิติด้วย 1 คน ถ้าขาดบุคลากรก็สามารุใช้บุคคลภายนอกได้”

3. ควรมีการจัดอาจารย์ที่ให้คำปรึกษาโดยทั่วไป เช่น จัดในลักษณะ Clinic โดยจัดเวลาให้นักศึกษาเข้าปรึกษาได้

3.1.4 กระบวนการทำวิทยานิพนธ์และการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์

ผู้ใช้บัณฑิตมีความเห็นว่ากระบวนการบริหารจัดการที่ดีจะทำให้นักศึกษาจบทันเวลา ผู้บริหารอีกท่านหนึ่งมีความเห็นเกี่ยวกับการเสนอหัวข้อว่า “ถ้านำเสนอหัวข้อเป็นกลุ่มใหญ่มีคณะอาจารย์ที่เกี่ยวข้องช่วยกันพิจารณา จะช่วยให้นักศึกษาเห็นหัวข้อชัดเจนขึ้น” สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้บริหารท่านหนึ่งเห็นด้วยกับกระบวนการที่มีอยู่กล่าวคือ การใช้กรรมการควบคุมเดิมตลอด และประธานคนเดิมในการสอบหัวข้อและเค้าโครงเพราะว่า “การทำงานจะได้เกี่ยวเนื่องกัน แต่ขั้นสุดท้าย ควรใช้กรรมการจากภายนอกด้วย” นอกจากนี้ยังให้ข้อคิดเพิ่มเติมด้วยว่า การมีแผนทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์กับนักศึกษาเจ้าของงานจะช่วยให้นักศึกษากระตือรือร้นกับการทำวิทยานิพนธ์มากขึ้น

3.2 กลุ่มอาจารย์ผู้สอนและผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

การประชุมกลุ่มอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมวิทยานิพนธ์ ดำเนินการโดยผู้วิจัยคนที่สอง โดยมีผู้วิจัยคนที่หกเป็นผู้ประสานงาน ผู้วิจัยคนที่สี่และผู้ช่วยนักวิจัย 1 คนเป็นผู้บันทึก และมีนักศึกษาวิชาโทวัดผลจำนวน 3 คนเข้าสังเกตการณ์และเป็นผู้ช่วยบันทึก มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 8 คน ซึ่งทั้งหมดเป็นทั้งผู้สอนและผู้ควบคุมงานวิจัย จำนวน 5 คนในกลุ่มเคยทำหน้าที่เป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ และจำนวน 6 คนของรองอธิการบดี นี่เป็นผู้ที่เคยเข้าร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์ปัญหาในระยะแรก ร่วมประชุมกลุ่มย่อยอีกด้วย การประชุมจัดขึ้นในห้องประชุมกิตติพิบูล ระหว่างเวลา 13.30-16.00 น. ประเด็นการประชุมคือ คุณสมบัติคุณลักษณะของผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กระบวนการสอนและแหล่งเรียนรู้ กระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งผลการประชุมปรากฏดังนี้

3.2.1 คุณสมบัติและคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

จากคำถามที่ว่าอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ควรมีคุณสมบัติและคุณลักษณะอย่างไรจึงจะส่งผลต่อคุณภาพวิทยานิพนธ์นั้น อาจารย์ที่เข้าร่วมประชุมได้ให้ความเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษาต้องมีความเข้าใจในเรื่องของวิทยานิพนธ์ และมีความรู้ทางสถิติวิจัย นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนทุกคนควรมุ่งสู่การสร้างนักศึกษาให้สามารถทำวิทยานิพนธ์ได้ นั่นคือต้องสอนให้มีความสามารถในการศึกษาด้านต่างๆ ในขณะเดียวกัน อาจารย์ผู้สอนก็ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย(สมาชิกหมายเลข 1) ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรมีความเชี่ยวชาญในสาขานั้น รู้ลึกในหัวข้อที่นักศึกษาทำวิจัย มีความรู้ในการทำวิทยานิพนธ์ มีประสบการณ์ในการ

ทำงานวิจัย มีความชำนาญ และมีประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์(สมาชิกหมายเลข 3) ในการเชิญประธานหรือผู้ทรงคุณวุฒิต้องให้ตรงสาขา เพราะจะสามารถให้คำแนะนำกับนักศึกษาได้อย่างถูกต้อง เทียงตรง ถ้างานออกภาคสนามเป็นเชิงปฏิบัติ อาจารย์ผู้ควบคุมต้องมีประสบการณ์ “ถ้าอาจารย์ไม่เคยออกภาคสนาม ก็ไม่มีประสบการณ์ และไม่สามารถที่จะให้ข้อเสนอแนะได้” (สมาชิกหมายเลข 3)

ในด้านคุณลักษณะ อาจารย์ที่เข้าร่วมประชุม ได้ร่วมกันให้ข้อคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ควรมีเวลาให้นักศึกษา “ประธานที่ปรึกษาต้องมีเวลาให้กับนักศึกษา เป็นสิ่งสำคัญ” (สมาชิกหมายเลข 4) “ไม่ควรครองงานของนักศึกษาไว้ ต้องมีการนัดนักศึกษาในคร้ออ่าน ว่ากี่วันจะให้มารับงาน” (สมาชิกหมายเลข 3) และ “ควรมีความรับผิดชอบ ควรเคร่งครัดเรื่องเวลา ต้องบอกเวลาที่นักศึกษาต้องพบได้แน่นอน สามารถแจ้งเวลาที่นักศึกษาพบได้ โดยกำหนด office hour ให้นักศึกษาทราบเวลาที่สามารถพบได้แน่นอน ถ้านักศึกษามองเรียนว่าอาจารย์ไม่มีเวลาให้ ทางบัณฑิตต้องสามารถพูดคุยกับอาจารย์ได้” (สมาชิกหมายเลข 5) ในด้านความทันสมัย “อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องพัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา ต้องศึกษาหาความรู้” (สมาชิกหมายเลข 2) อาจารย์ที่ปรึกษาต้องตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ต้องมีการพัฒนาให้เปิดกว้าง มีการเข้าร่วมประชุมเพื่อหาประสบการณ์มากๆ ควรมีการพัฒนาศักยภาพ ให้มีความน่าเชื่อถือ “ต้องเข้าร่วมประชุมสัมมนา ต้องเป็นผู้นำที่อยู่ระดับสูง เป็นต้นแบบที่ดี” (สมาชิกหมายเลข 4) ในกรณีปฏิบัติตนต่อนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ควรข่มขู่หรือยกตน ต้องมีความเป็นกัลยาณมิตร จะได้นักศึกษาได้มาก (สมาชิกหมายเลข 3) และควรมีความเต็มใจที่จะอุทิศตนในการให้ความช่วยเหลือให้นักศึกษาให้มาก (สมาชิกหมายเลข 2)

ในการช่วยเหลือนักศึกษานั้นมีประเด็นที่เกี่ยวข้องที่สำคัญอีกสองประเด็นกล่าวคือ ประเด็นแรกได้แก่ การจำกัดปริมาณงานวิจัยที่จะต้องให้อาจารย์เป็นที่ปรึกษาหรือควบคุม เพราะถ้าไม่จำกัดแล้วหากมีจำนวนนักศึกษาในควมดูแลรับผิดชอบมากเกินไปจะทำให้อาจารย์ไม่สามารถจัดสรรเวลาเพื่อการให้คำปรึกษา หรือตรวจงานให้อย่างทั่วถึงหรือพอเพียงได้ “อาจารย์ที่ปรึกษาควรควบคุมวิทยานิพนธ์ประมาณ 5-7 คน” (สมาชิกหมายเลข 8) อีกประเด็นหนึ่งคือ การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่เป็นประธานและกรรมการควรจะต้องเป็นไปในแนวเดียวกัน “ควรมีการนัดประชุมกันบ้าง เพราะการให้คำปรึกษาควรเป็นแนวเดียวกัน คือต้องมี Idea ตรงกัน” (สมาชิกหมายเลข 4) และ “ประธานกับกรรมการต้อง join กัน แล้วแนวคิดในเรื่องที่ทำก็ ต้องไปกันได้ด้วย ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา” (สมาชิกหมายเลข 6)

3.2.2 กระบวนการสอนและแหล่งเรียนรู้

อาจารย์ที่เข้าร่วมประชุมได้ให้ข้อคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนว่า การสอน

วิชาต่างๆควรจะต้องเกี่ยวข้องหรือบูรณาการกับการทำวิทยานิพนธ์ทั้งสิ้น “ทุกวิชาที่สอนต้อง focus ลงไปที่วิทยานิพนธ์ ในการเรียนการสอนต้องเติมเต็มหัวข้อวิทยานิพนธ์ และเอาวิชาที่สอน guide เข้าไปในตัวเด็ก เช่นต้องสอนให้มีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าด้านต่างๆ (สมาชิกหมายเลข 4) นอกจากนี้ ยังต้องมีการเน้นในเรื่องการใช้ประโยชน์จากการเรียนวิชาสถิติ การเรียนคอมพิวเตอร์ การเรียนภาษา เนื่องจาก “กระบวนการเรียนการสอนควรยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ IT ต้องเข้ามามากๆ เหมือนของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร” (สมาชิกหมายเลข 6) และ “หลักสูตรการเรียนการสอนควรให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องสถิติ ภาษา และการเขียนบทความ เพราะการเขียนบทความจะเอื้อให้แก่การเขียนบทที่ 5” (สมาชิกหมายเลข 8)

3.2.3 กระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในประเด็นคำถามว่ากระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์ควรเป็นอย่างไร ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพวิทยานิพนธ์นั้น คำตอบที่ได้จากกลุ่มอาจารย์จำแนกได้เป็น 5 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นแรกเป็นเรื่องของโครงสร้างการบริหารจัดการ และการกำหนดบทบาทหน้าที่ ซึ่งสมาชิกในกลุ่มมีความเห็นว่า จะต้องมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน การคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสม “คณะกรรมการที่บริหารจัดการระดับปริญญาโทควรแยกจากปริญญาตรี อย่าให้คนซ้ำกัน เพราะมีภารกิจมาก” (สมาชิกหมายเลข 6) และ “กรรมการบริหารสาขาต้องมีบทบาทมากขึ้น ต้องช่วยกันวางแผนงานเพื่อให้งานของนักศึกษามีคุณภาพ” (สมาชิกหมายเลข 1)

ประเด็นที่สอง เป็นเรื่องของการกำหนดบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป (Mentor) ว่า ควรจะต้องดูแลเอาใจใส่นักศึกษา และ ทุ่มเทเวลากับกรรมการบริหารสาขา “ต้องทำหน้าที่ให้ถูกต้อง Mentor ต้องใกล้ชิดได้มากๆ ต้องคอยดูแลทุกอย่าง ไม่ใช่เซ็นชื่ออย่างเดียว” (สมาชิกหมายเลข 2) “ถ้าจะทำงานให้มีประสิทธิภาพทำได้โดยการทำเป็นแฟ้ม ให้นักศึกษาทำแผนตั้งแต่เริ่มแรกเข้า ว่าต้องทำอะไรบ้าง” (สมาชิกหมายเลข 4) “Mentor ต้องมีบทบาทมากขึ้นในการกระตุ้นนักศึกษา ประชุมนักศึกษาเรื่องการจัดทำแนวทางวิทยานิพนธ์ว่าจะมีการสัมมนาที่ครั้งก่อนจะส่งต่อไปถึง Advisor เช่น ในเทอมแรกควรจัด work shop เพื่อหาหัวข้อในการทำวิจัยของนักศึกษา” (สมาชิกหมายเลข 8)

ประเด็นที่สาม เป็นเรื่องของบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้ควบคุมการทำวิทยานิพนธ์(Advisor) อาจารย์ผู้เข้าร่วมประชุมมีความเห็นว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษาจะต้องมีการวางแผนร่วมกัน “ต้องมี Gantt chart ร่วมกับที่ปรึกษา และควบคุมให้เป็นไปตามแผน มี study plan โดยอาจารย์และนักศึกษาคควบคุมซึ่งกันและกัน” (สมาชิกหมายเลข 2) และ “ควรเขียนกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ให้กับนักศึกษาให้ชัดเจน” (สมาชิกหมายเลข 6)

ประเด็นที่สี่ เป็นเรื่องของกระบวนการและขั้นตอนในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีคำ

แนะนำจากสมาชิกว่า ถ้ามีการกำหนดกรอบ (Theme) ของหัวข้อเลย ก็จะเป็นการลดขั้นตอนให้นักศึกษาเพราะ “ไม่จำเป็นจะต้องสอบหัวข้อ” และ “การขออนุมัติหัวข้อและเค้าโครงควรทำไปด้วยกัน รวมกันได้ก็จะดี ดังเช่นของมหาวิทยาลัยมหาสารคามจะให้คณะกรรมการดูหัวข้อว่าใช้ได้ไหม แล้วไปสอบเค้าโครงเลย(สมาชิกหมายเลข 7)“ถ้าจะสอบหัวข้อ ต้องเป็นกำหนดประเด็นใหม่ หรือให้เสนอ Concept paper ให้มากกว่าเดิม 2-3 แผ่น เหมือนของ สกอ.” (สมาชิกหมายเลข 1) สมาชิกกลุ่มท่านหนึ่งได้เสนอว่าควรปรับระบบการเรียนให้จบภายใน 2 ปี โดยกำหนดแผนและขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ให้ดี “เทอมที่ 3 นักศึกษาควรจะได้หัวข้อ และมีประธานแล้วเรียบร้อย พอเทอมที่ 4 ก็ให้สอบเค้าโครง อาจจะเอา course Thesis มาแบ่งเป็นวิชาปฏิบัติการ ถ้าไม่ทำจะมีผลต่อเขา ระบุขั้นตอนให้ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้” และ “ต้องบังคับให้นักศึกษาทำ Flow chart ทำแผนของตัวเอง นักศึกษาและอาจารย์ต้องมีแผนร่วมกัน จะให้เห็นชัดเจนว่ามันเป็นไปตามแผนใหม่ ขั้นตอนในการทำวิทยานิพนธ์ต้องชัดเจน อย่าให้ทะเลาะทลวมในทางปฏิบัติ” (สมาชิกหมายเลข 2) และอีกท่านหนึ่งกล่าวว่า “ต้องปฏิรูปข้อบังคับในระดับบัณฑิตศึกษาได้แล้ว” (สมาชิกหมายเลข 6)

ประเด็นที่ห้าเป็นการช่วยเหลือและการติดตามงาน ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่าการจัดทำ Clinic วิทยานิพนธ์เป็นทางหนึ่งที่จะช่วยเหลือนักศึกษาได้ ให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาในกรณีที่ยังไม่ได้หัวข้อวิทยานิพนธ์หรือมีปัญหาในกรณีที่ที่ปรึกษาไม่สามารถให้ข้อเสนอแนะที่ดีแก่นักศึกษา หรือไม่มีเวลาให้กับนักศึกษา

นอกจากนี้ การมีมาตรการในการติดตามงาน เช่น “ต้องมีกรรมการกลางพิจารณาการติดตามตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์” (สมาชิกหมายเลข 7) และ “ประธานและกรรมการต้องประชุมกันจริง ควรมีการติดตามประเมินผลดู” (สมาชิกหมายเลข 8) ซึ่งในมาตรการเหล่านี้ควรเขียนกระบวนการให้ชัดเจน เช่นคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ การขออนุมัติหัวข้อ เค้าโครง และกระบวนการจัดทำวิทยานิพนธ์ หากยังมีความไม่ชัดเจนหรือไม่มีผลในทางปฏิบัติควรมีการแก้ไข ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จอย่างมีคุณภาพและเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

3.3 กลุ่มบัณฑิตหรือศิษย์เก่า

การประชุมกลุ่มบัณฑิตหรือศิษย์เก่า มีผู้วิจัยคนที่สามเป็นผู้ดำเนินรายการ มีผู้ช่วยนักวิจัย 1 คน เป็นผู้บันทึก และมีนักศึกษาวิชาโทวัดผล 2 คนเป็นผู้ช่วยบันทึก มีศิษย์เก่าในสาขาการบริหารการศึกษา และสาขาพุทธศาสตร์การพัฒนาเข้าร่วมประชุมจำนวน 8 คน การประชุมจัดขึ้น ณ ห้องประชุมประตู ระหว่างเวลา 13.30-15.30 น.

โดยประเด็นหลักของการประชุมกลุ่มย่อยครั้งนี้ ก็คือเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ผลการประชุมพบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

3.3.1 ด้านคุณสมบัติ และคุณลักษณะของนักศึกษา

ในด้านคุณสมบัติและคุณลักษณะของนักศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานวิจัยนั้นที่ประชุมได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันโดยสมาชิกคนหนึ่งบอกว่า “คนที่จะทำวิจัยได้ดี มีคุณภาพนั้นควรจะเรียนตรงกับสาขาวิชาที่จบมาสมัยปริญญาตรี” หลายคนเห็นด้วยและมีคนหนึ่งเสริมว่า “นอกจากจะเรียนตรงสาขาวิชาสมัยเรียนปริญญาตรีแล้ว ควรจะมีเกรดเฉลี่ยสูงด้วย คือน่าจะมีเกรดเฉลี่ย 2.5 ขึ้นไป” มีศิษย์เก่าคนหนึ่งบอกว่า “งานวิจัยมีคุณภาพนั้น ผมว่าคนๆ นั้นควรมีประสบการณ์ในการทำวิจัยมาก่อน และช่วงแรกที่เข้ามาเรียนมีหัวข้อที่จะทำวิจัยแล้ว” นอกจากนี้ในที่ประชุมยังสรุปร่วมกันอีกว่า คุณสมบัติและคุณลักษณะของนักศึกษาที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพงานวิจัยก็คือ นักศึกษาควรมีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อนอย่างน้อย 2 ปี และตอนเข้ามาเรียน มีการเตรียมหัวข้อที่สนใจจะทำวิจัย เพื่อนำผลการวิจัยไปขึ้นประโยชน์ในหน่วยงานของตน มีนักศึกษ้อีกกลุ่มหนึ่งบอกว่า งานวิจัยจะมีคุณภาพ คนทำวิจัยจะต้องมีการวางแผนที่ดี ทั้งด้านเวลาที่ใช้ทำ ด้านการเงินที่จะต้องใช้ในการวิจัย นอกจากนี้ยังควรจะเป็นผู้ที่มีความขยัน อดทน มุ่งมั่น มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา และสิ่งสำคัญอีกอย่างคือ ควรจะได้หัวข้อการวิจัยที่จะทำให้เร็วที่สุด

3.3.2 ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา

ในด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานวิจัยนั้น ผลจากการประชุมกลุ่มย่อย สมาชิกมีความเห็นว่าเวลาสมัครควรมีการกรอรายละเอียดลงในใบสมัครเกี่ยวกับหัวข้อวิจัยที่สนใจจะทำ และสาขาวิชาที่เรียนจบมาสมัยเรียนปริญญาตรี เพราะจะเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาหาหัวข้อวิจัยได้เร็วขึ้น และสาขาวิชาที่เรียนจบมาจะได้ตรงกับสาขาวิชาที่สมัครเรียน มีศิษย์เก่าคนหนึ่งเสริมว่า “สิ่งสำคัญอีกอย่าง คือ แบบทดสอบที่ใช้ในการคัดเลือกนั้น ควรจะถามเนื้อหาเกี่ยวกับด้านวิจัยให้มาก” เมื่อพูดถึงแบบทดสอบที่เป็นข้อเขียน สมาชิกอีกคนก็บอกว่า “การสอบสัมภาษณ์ก็สำคัญนะ เพราะจะได้ซักถามผู้สมัครว่าเข้าใจกระบวนการวิจัยมากน้อยแค่ไหน ได้อย่างละเอียด โดยเฉพาะการถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำวิจัย” ในกรณีการสัมภาษณ์สมาชิกผู้เข้าประชุมเสนอว่า ควรจะคัดเลือกอาจารย์ผู้สอบสัมภาษณ์ให้ตรงกับสาขาวิชา และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการสอบสัมภาษณ์ให้ชัดเจน และเข้าใจตรงกันระหว่างอาจารย์ผู้สอบสัมภาษณ์ และเน้นหนักถามไปทางด้านที่เกี่ยวกับการวิจัย และ ในการคัดเลือคนัก

ศึกษาเข้าศึกษาต่อนั้น “ควรจะเน้นที่คุณภาพของคนไม่ควรรับทุกคนที่สมัครเข้าศึกษาต่อ”

3.3.3 ด้านกระบวนการจัดอาจารย์ผู้สอน กระบวนการสอน และแหล่งเรียนรู้

ในด้านของการจัดอาจารย์ผู้สอนอันจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานวิจัยนั้น มีศิษย์เก่าคนหนึ่งให้ความเห็นว่า “ผู้ที่สอนในระดับปริญญาโท ควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยให้มากๆ” และอีกคนหนึ่งก็เพิ่มเติมว่า “มีความรู้ด้านการวิจัยอย่างเดียวไม่ได้ จะต้องเคยมีประสบการณ์ในการวิจัยมาด้วย ทำหลายๆเรื่องยิ่งดี เพราะจะได้มีเรื่องมาเล่าให้นักศึกษาฟังได้ทั้งข้อดีและปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในการทำวิจัย และควรจะเป็นอาจารย์ผู้สอนเกือบทุกคนด้วย ไม่ใช่เฉพาะอาจารย์ที่สอนวิจัย” สมาชิกในกลุ่มก็เห็นด้วย นอกจากนี้ยังมีสมาชิกคนหนึ่งเสนอว่า “ควรจัดอาจารย์ผู้สอนในแต่ละรายวิชาเป็นทีม และทีมควรจะได้มีการวางแผนการสอนร่วมกัน และเข้าสอนเป็นทีมจริงๆ คือเข้าสอนด้วยกัน ไม่ใช่แบ่งเนื้อหาการสอนเป็นเรื่องๆไป” นอกจากนี้ทั้งกลุ่มยังเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนควรจะมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยเฉพาะด้านการวิจัย และความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นคนที่เปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา

ในด้านกระบวนการเรียนการสอน มีสมาชิกคนหนึ่งเสนอว่า “ควรจัดสอนวิชาวิจัยตั้งแต่เทอมแรกที่เข้าไปเรียน เพราะจะได้เริ่มมีความรู้ และวางแผนในการทำวิจัยเสียตั้งแต่แรก” สมาชิกอีกคนก็บอกว่า “การจัดการเรียนการสอนในทุกๆรายวิชา ควรจะมีบูรณาการเนื้อหาวิชาร่วมกันและเชื่อมโยงไปถึงการทำวิจัย ไม่ใช่สอนวิชาใดวิชาหนึ่ง” นอกจากนี้ที่ประชุมยังสรุปเห็นพ้องต้องกันว่า “ในการสอนไม่ว่าจะเป็นวิชาอะไร ก็ควรจะต้องโยงอย่างงานวิจัยให้นักศึกษาได้เรียนรู้ให้มาก เพราะจะได้มองเห็นแนวทางในการทำวิจัย” สำหรับแหล่งเรียนรู้ที่สมาชิกเห็นว่า ควรจะมีแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถาบันให้มาก มีตัวอย่างของงานวิจัย เอกสาร ตำรา รายงานการวิจัยที่หลากหลาย มีจำนวนเพียงพอ และทันสมัย และสะดวกที่จะเข้าไปใช้บริการ โดยเฉพาะวิทยานิพนธ์หรือรายงานการวิจัย

3.3.4 ด้านกระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์ และการสอบวิทยานิพนธ์

ในด้านกระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานวิจัย ศิษย์เก่าท่านหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า “กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ควรจะต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของงาน และมีความรับผิดชอบให้สูง เพราะกรรมการจะเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้งานวิจัยเดินไปอย่างคล่องตัว และทำให้งานวิจัยมีคุณภาพ” สมาชิกอีกคนกล่าวว่า “กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ 1 ชุด ควรจะมีประมาณ 3 คน ซึ่งที่จัดอยู่ก็คืออยู่แล้ว แต่ทุกคนควรจะมีการประชุมตกลงร่วมกันและเข้าใจหัวข้อการวิจัยของนักศึกษาที่ตนเองดูแลให้เข้าใจตรงกัน” เมื่อกล่าวถึงกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ มีศิษย์เก่าคนหนึ่งเสนอว่า “ในการเลือกประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์นั้น ควรให้

นักศึกษาเป็นผู้เลือกเอง ซึ่งเดิมที่จัดก็คืออยู่แล้ว แต่ขอเพิ่มเติมอีกนิดว่า กรรมการร่วมอีก 2 คนนั้น ควรจะให้ประธานกรรมการเป็นผู้เลือกเอง อย่าให้นักศึกษาเลือกเพราะมักเกิดปัญหาว่า กรรมการทั้ง 3 ท่าน ทำงานร่วมกันไม่ได้” ซึ่งทุกคนในที่ประชุมก็เห็นด้วย สำหรับกรณีสัดส่วนของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ต่อจำนวนนักศึกษานั้นควรจะเท่ากับ 1 ต่อ 5 และในการให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์นั้น กรรมการควรมีปฏิทินกำหนดการนัดหมายให้ชัดเจน ในการควบคุมวิทยานิพนธ์ควรจะทำอย่างเข้มงวด ส่วนด้านผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น ทางบัณฑิตศึกษาควรกำหนดคุณสมบัติให้ชัดเจน ประกาศให้นักศึกษาทุกคนทราบ และผู้ทรงคุณวุฒิควรจะได้รับรู้เรื่องที่ทำให้นักศึกษาทำวิจัยตั้งแต่แรกทำ และควรจัดทำทำเนียบผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านโดยประกาศให้นักศึกษาทราบ

สำหรับด้านการสอบวิทยานิพนธ์ สมาชิกคนหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า “ควรมีกระบวนการสอบทั้ง 3 ขั้นตอนคือ สอบหัวข้อ สอบเค้าโครง และ สอบเพื่อป้องกันวิทยานิพนธ์ ซึ่งสิ่งที่ทำอยู่ก็คืออยู่แล้ว” เมื่อกล่าวถึงการสอบ สมาชิกอีกคนหนึ่งเสริมขึ้นว่า “การสอบควรมีการตั้งเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน และกรรมการที่สอบทุกคนเข้าใจเกณฑ์การให้คะแนนนั้น” ส่วนเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจำนวนกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ประชุมเห็นว่าควรมีกรรมการประมาณ 4-5 คน และควรทำกันอย่างจริงจัง ไม่ควรปล่อยง่ายๆเพราะงานวิทยานิพนธ์จะคือคุณภาพ โดยเฉพาะในช่วงของการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ผู้ที่ทำหน้าที่ประธานกรรมการสอบ ควรมีความรู้ความสามารถในหัวข้อที่ควบคุมและเก่งในเชิงวิชาการ และสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ ควรจะคัดเลือกบุคคลที่มีคุณภาพ ที่จะสามารถช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ของนักศึกษามีคุณภาพด้วย

3.4 กลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน

การประชุมกลุ่มนักศึกษาปัจจุบัน คณะผู้วิจัยได้มอบหมายให้ผู้วิจัยคนที่ห้าเป็นผู้ดำเนินรายการ มีผู้ช่วยนักวิจัย 2 คนเป็นผู้บันทึก มีนักศึกษาปัจจุบันเข้าร่วมประชุมจำนวน 7 คน ทุกคนกำลังอยู่ในระหว่างกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ การประชุมจัดขึ้นในห้องประชุมสิริราชภัฏ ประชุมระหว่างเวลา 13.30-15.30 น. ประเด็นการประชุมคือ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพวิทยานิพนธ์ ในการประชุมดังกล่าว นักศึกษาได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นตามประเด็นดังต่อไปนี้

3.4.1 การคัดเลือกนักศึกษาเข้าเรียน

สมาชิกที่เข้าประชุมมีความเห็นว่า การคัดเลือกนักศึกษาที่จะเข้าเรียน ควรคัดเลือกโดยพิจารณาจากผลทางการศึกษา ความสามารถทางภาษา ความรู้พื้นฐานและแนวคิดในสาขาที่สมัครเรียน (สมาชิกหมายเลข 1 และ 6) ขณะที่สมาชิกคนหนึ่งเห็นว่า “ไม่ต้องกำหนดเกรดหรือคุณ

สมบัติ” แต่สมาชิกอีกคนหนึ่งกล่าวว่า “ควรมีการกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นในเชิงประสบการณ์” (สมาชิกหมายเลข 2)

ในส่วนของวิธีการคัดเลือกนักเรียนนั้น สมาชิกคนหนึ่งเห็นว่า “ควรมีการทั้งสอบข้อเขียน และการสัมภาษณ์”(สมาชิกหมายเลข 3) ในขณะที่สมาชิกอีกคนหนึ่งให้ความเห็นว่า “ควรมีการสอบข้อเขียน และการพิจารณาคุณสมบัติพื้นฐานและประสบการณ์”(สมาชิกหมายเลข 7) แต่อีกคนหนึ่งมีความเห็นว่า “น่าจะสัมภาษณ์เพียงอย่างเดียวก็พอ เพื่อดูความรู้พื้นฐานต่างๆ และแนวคิดอื่นๆ”(สมาชิกหมายเลข 5) ทั้งนี้ไม่ต้องมีผลงานประกอบ ดังเช่นที่สมาชิกคนหนึ่งได้กล่าวว่า “การคัดเลือกเข้าเรียนในระดับปริญญาโท คงไม่ต้องมีผลงานประกอบ เหมือนกับการเลื่อนระดับของข้าราชการ ดูจากความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ก็น่าจะเพียงพอแล้ว”

3.4.2 กระบวนการเรียนการสอน

สมาชิกที่เข้าประชุมมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน โดยมีความเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนควรมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) เกี่ยวกับผลงานของนักศึกษาให้นักศึกษาได้ทราบ (สมาชิกหมายเลข 3) สมาชิกอีกคนหนึ่งเห็นว่า “ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น โดยมีศรมอบหมายงานให้นักศึกษาได้ไปศึกษามองล่วงหน้า” (สมาชิกหมายเลข 2) ในขณะที่สมาชิกอีกส่วนหนึ่งเห็นว่าควรมีการเรียนเรื่องเกี่ยวกับสถิติเพื่อการวิจัยให้ลึกซึ้งมากขึ้น เนื่องจากถ้าไม่เรียนอย่างลึกซึ้งแล้ว เมื่อไปทำวิทยานิพนธ์ก็จะไม่ทราบว่าจะใช้สถิติอะไรในงานวิจัยของตนเอง (สมาชิกหมายเลข 1 4 และ 5)

3.4.3 แหล่งเรียนรู้

ที่ประชุมได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ และให้ข้อเสนอแนะว่า “อยากให้มีเอกสารใหม่ๆ ทันสมัย ตำราที่ออกขายในท้องตลาดควรมีอยู่ในห้องสมุด และควรมีหลายๆ copies”(สมาชิกหมายเลข 4) สมาชิกอีกคนหนึ่งกล่าวว่า “ควรจัดให้มีการบริการด้าน IT ที่สะดวก รวดเร็ว และเพียงพอต่อความต้องการใช้ของนักศึกษา เช่นในเรื่องของคอมพิวเตอร์สำหรับการค้นคว้าและการทำงาน” (สมาชิกหมายเลข 7)

นอกจากนี้แล้วสมาชิกอีกคนหนึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะว่า “ในห้องสมุด ควรมีงานวิจัยและวิทยานิพนธ์สำหรับการศึกษาค้นคว้าที่ทันสมัย และสะดวกในการยืม” (สมาชิกหมายเลข 6) เกี่ยวกับการให้บริการของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด มีสมาชิกคนหนึ่งเห็นว่า “ควรมีเจ้าหน้าที่ให้บริการอยู่ประจำ เพื่อสะดวกในการใช้บริการ”(สมาชิกหมายเลข 1)

3.4.4 การควบคุมวิทยานิพนธ์

กลุ่มสมาชิกที่เข้าประชุมให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการควบคุมวิทยานิพนธ์ว่า ควรปล่อยให้นักศึกษาได้ทำวิทยานิพนธ์โดยอิสระ สามารถคิดแก้ปัญหา มิใช่ทุกอย่างต้องทำตาม

อาจารย์ที่ปรึกษาบอกเสมอ การมีอิสระจะทำให้ นักศึกษาสามารถทำวิจัยได้ด้วยตนเอง (สมาชิกหมายเลข 3) เพื่อให้ นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนด ผู้เข้าประชุมได้เสนอแนะว่า ควรให้นักศึกษาเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ตั้งแต่แรก (สมาชิกหมายเลข 2) ควรมีรายชื่อของอาจารย์ที่สามารถเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ และแจ้งให้นักศึกษาได้ทราบ (สมาชิกหมายเลข 4) มีการจัดทำประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ โดยผู้เข้าประชุมประกอบด้วย นักศึกษาและอาจารย์ (สมาชิกหมายเลข 7) มีการจัดระบบให้นักศึกษาพบกับอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสะดวก (สมาชิกหมายเลข 5) ควรมีการอธิบายแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำหัวข้อ เค้าโครงวิทยานิพนธ์ ทั้งรูปแบบและสาระ (สมาชิกหมายเลข 6) นอกจากนี้ ยังมีสมาชิกเสนอว่าควรจัดให้มี คลินิกวิจัย (สมาชิกหมายเลข 1) และจัดให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัยสำหรับนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ (สมาชิกหมายเลข 1)

หลังจากการประชุมในวันที่ 17 สิงหาคม 2547 แล้ว คณะนักวิจัยได้มาตรวจสอบข้อมูลที่ได้มาทั้งหมดแล้วพบว่า จำนวนของผู้เข้าประชุมกลุ่มย่อยยังมีน้อยไป รวมทั้งข้อมูลที่ได้นอกจากจะไม่ครอบคลุมทุกประเด็นแล้ว ยังอาจจะไม่เพียงพอที่จะสรุปเป็นคำตอบที่แน่นอน ดังนั้นคณะวิจัยจึงวางแผนสัมภาษณ์เจาะลึกอีกครั้ง โดยกำหนดกลุ่มบุคคลที่จะไปสัมภาษณ์เป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านการทำงาน และเป็นกลุ่มที่เคยให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในระยะต้น ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ บัณฑิตหรือศิษย์เก่า และผู้ใช้บัณฑิต มีบางคนเป็นผู้ที่เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยมาแล้ว แต่ส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมในวันที่ 17 สิงหาคม 2547 สำหรับนักศึกษาปัจจุบันนั้นมิได้กำหนดให้มีการสัมภาษณ์เนื่องจากมีเพียงบางส่วนที่กำลังอยู่ในกระบวนการ ที่อาจจะตอบไม่ได้ทุกประเด็น และที่ได้ประชุมมาหลายครั้งข้อมูลที่ได้อีกชัดเจนเพียงพอ การจัดผู้ไปสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมายที่กำหนดนั้น ใช้วิธีเคม กล่าวคือเจาะจงเลือกผู้วิจัยที่รู้จักหรือคุ้นเคยผู้ถูกสัมภาษณ์มากกว่าสมาชิกคนอื่น ๆ และจัดให้มีผู้ช่วยนักวิจัยไปเป็นผู้จดบันทึกข้อมูลที่สัมภาษณ์ ประเด็นในการสัมภาษณ์จะเน้นกระบวนการที่จะช่วยให้การบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อเป็นวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษาให้มีคุณภาพ และคำนึงถึงความเกี่ยวข้องของกลุ่มเป้าหมายเป็นส่วนประกอบด้วย

4. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

4.1 การสัมภาษณ์ผู้บริหาร

ผู้วิจัยคนที่หนึ่งกับคนที่สี่ ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารจำนวน 5 คน โดยที่ผู้วิจัยคนที่หนึ่งเป็นผู้ไปสัมภาษณ์ผู้บริหารที่เป็นรองอธิการบดี 2 ท่าน และเป็นคณบดี 1 ท่าน และผู้วิจัยคนที่สี่ไปสัมภาษณ์คณบดี 1 ท่านและอธิการบดีอีก 1 ท่านผลการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

4.1.1 การจัดโครงสร้างการบริหารจัดการงานระดับบัณฑิตศึกษา

ในประเด็น โครงสร้างการบริหารจัดการผู้บริหารมีความเห็นว่าสำนักงานบัณฑิตศึกษายังคงเหมือนเดิมโดยให้ทำหน้าที่ธุรการ ทำหน้าที่เหมือนสำนักส่งเสริมวิชาการ และให้คณะต่างๆ ทำหน้าที่ทางด้านวิชาการ แต่อนาคตอาจพัฒนาไปเป็นคณะดำเนินการทั้งหมด เพียงแต่เป็นการจัดการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีเท่านั้น สำหรับประเด็นที่ว่า โครงสร้างการบริหารจัดการจะมี ส่วนส่งเสริมหรือสนับสนุนให้งานวิจัยมีคุณภาพหรือไม่ นั้นผู้บริหารมีความเห็นว่า ความรับผิดชอบอยู่ที่ “นักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา โครงสร้างไม่เกี่ยว” รองอธิการบดีท่านหนึ่งกล่าว

4.1.2 หลักสูตรและแผนการเรียน

ผู้บริหารมีความเห็นว่าควรมีการทบทวนและปรับปรุงเป็นระยะๆ และควรมีการจัดทำ เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเอง เพราะบางวิชาเช่นวิชาแกนหรือวิชาสัมพันธ์ควรมี การประสานกันตามนโยบายของมหาวิทยาลัย และแผนการเรียนที่จะช่วยให้ส่งผลต่อการทำวิจัย นั้นควรจะต้องให้เรียนวิชาวิจัยก่อน และเพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทของมหาวิทยาลัยที่ต้องลงชุมชนก็ควรจะต้องเน้นกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (PAR)

4.1.3 การรับนักศึกษาและระบบการคัดเลือก

เนื่องจากในปีงบประมาณของมหาวิทยาลัยคือการให้บริการชุมชนหรือท้องถิ่น ดังนั้น ผู้บริหารจึงมีความคิดเห็นว่าควรเปิดโอกาสให้มีการรับนักศึกษาให้ง่ายและสะดวกมากขึ้น เช่นอาจรับสมัครได้ทุกภาคเรียนถ้ามีความพร้อม ส่วนเกณฑ์ในการคัดเลือกนั้นควรดูที่ คุณสมบัติของนักศึกษา หากขาดหรือไม่เป็นไปตามเกณฑ์ต้องดูว่าขาดเรื่องใด ควรให้เพิ่มเติมในเรื่องใด ถ้ารายวิชาใดเป็นวิชาที่ ต้องเรียนก่อนวิชาอื่นๆ เช่นวิชาวิจัยก็อาจใช้วิธีเปิดสอนทุกภาคเรียน เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนในภาคเรียนแรกของตนไม่ว่าจะเข้ามาเรียนในภาคเรียนใดก็ตาม ผู้บริหารท่านหนึ่งเสนอความคิดเห็นว่า “เกณฑ์ต้องมีและต้องรักษาไว้ ส่วนจะมีการช่วยเหลือให้นักศึกษาผ่านเกณฑ์ที่กำหนด โดย ให้เรียนเพิ่ม มีกิจกรรมหรือวิธีการใดๆ นั้น เป็นเรื่องของโปรแกรม และผู้ที่เกี่ยวข้องจะร่วมกันพิจารณาและดำเนินการ”

4.1.4 การจัดอาจารย์ผู้สอนและผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ประธานโปรแกรมหรือประธานสาขาควรเป็นผู้จัดอาจารย์ผู้สอน กรรมการบริหาร บัณฑิตศึกษาควรเป็นผู้ให้หลักเกณฑ์ แต่ “ควรจะมีการ train อาจารย์ มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติ ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน” ผู้บริหารท่านหนึ่งกล่าว และอีกท่านหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า “ไม่ควรระบุชื่ออาจารย์ผู้สอนไว้จนตลอดแผน เพราะจะทำให้เจ้าของชื่อมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ทำให้ปรับเปลี่ยนได้ยาก โดยเฉพาะเมื่อมีผู้ทรงคุณวุฒิหรือมีคุณสมบัติที่เหมาะสมมากกว่า ก็อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ยาก” การจัดสอนเป็นทีมในความคิดของผู้บริหารเห็นว่าความแตกต่างของผู้

สอนก็จะทำให้มีความหลากหลายซึ่งเป็นผลดีต่อนักศึกษา สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์นั้น ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้านวิจัยอย่างน้อย 1 คน เนื้อหา 1 คน จำนวนกรรมการวิทยานิพนธ์ที่เหมาะสมคือ 3 คน “แต่ถ้าภาระงานมากก็อาจลดจำนวนกรรมการเหลือ 2 คน ต่อนักศึกษา 1 คน ก็ได้” รองอธิการบดีท่านหนึ่งแสดงความคิดเห็น

4.1.5 การพัฒนาความสามารถ และคุณลักษณะของนักศึกษา

การที่จะพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถรวมทั้งคุณลักษณะของนักศึกษให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยนั้น ผู้บริหารท่านหนึ่งให้ความเห็นว่า “ต้องวิเคราะห์คุณลักษณะนักศึกษาแต่ละรุ่น แต่ละโปรแกรมก่อน ว่าอ่อนค้อยเรื่องอะไร ควรจะพัฒนาส่งเสริมด้านใดบ้าง” ผู้บริหารท่านนี้ยังย้ำเพิ่มเติมอีกด้วยว่า “นักศึกษาควรจะมีทักษะที่จะเรียนรู้ ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ ด้วยการศึกษาค้นคว้า อ่าน มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน” ผู้บริหารอดีตคณบดีแนะนำว่า “ควรจัดให้มีกิจกรรมบังคับในภาควิชาการ เช่น การนำเสนอถึง โครงหรือหัวข้อวิทยานิพนธ์ในลักษณะ symposium ส่วนในชั้นเรียนก็ควรจัดให้มีกิจกรรมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของนักศึกษาด้วยกัน โดยให้นักศึกษาเป็นฝ่ายคิดและจัดกิจกรรม อาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ” ผู้บริหารอีกท่านหนึ่งกล่าวว่า “เป็นบทบาทของประธานโปรแกรม และคณะกรรมการประจำโปรแกรม ที่จะประชุมปรึกษาหารือเสนอเป็นแนวคิดร่วมกันว่าควรจัดกิจกรรมใดบ้าง การศึกษาคูราณก็จะช่วยได้ดี แต่ควรดูทั้งที่ประสบความสำเร็จและที่ล้มเหลวด้วย”

4.1.6 กระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์ การติดตามดูแลนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์

ผู้บริหารที่เป็นอดีตคณบดีกล่าวว่า “ที่ทำอยู่ก็อยู่แล้ว” แต่ผู้บริหารท่านอื่นๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามงานดังนี้ “ควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างประธาน กรรมการ และนักศึกษา เพื่อให้มีการนำผลการดำเนินงานมาปรึกษา อาจจะกำหนดเวลา 2 สัปดาห์ต่อครั้ง” รองอธิการบดีท่านหนึ่งให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า “อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรจัดตารางนั่งโต๊ะรอให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา มีหนังสือทวงติดตามงานถึงนักศึกษาให้ถี่ๆ ทีมงานที่ควบคุมวิทยานิพนธ์ต้องเข้มแข็ง จริงจัง”

4.1.7 การจัดแหล่งเรียนรู้ แหล่งศึกษาค้นคว้า

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารในประเด็นนี้ ผู้บริหารยอมรับว่าในส่วนที่เป็นเอกสาร ตำรา หรือตัวเล่มวิทยานิพนธ์นั้น ทีมมหาวิทยาลัยยังมีค่อนข้างน้อย แต่ก็กำลังพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ อย่างไรก็ตามนอกจากจะมีแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในท้องถิ่นที่นักศึกษาสามารถไปค้นคว้าใช้ประโยชน์ได้แล้ว ในส่วนของสื่อประเภท IT ที่ทางมหาวิทยาลัยมีนั้น นักศึกษาก็สามารถใช้บริการได้ค่อนข้างสะดวก และสามารถค้นคว้าไปได้ทั่วโลก สำหรับสถานที่ที่จะจัดบริการเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า

นั้น นอกจากศูนย์วิทยบริการของมหาวิทยาลัยแล้ว ผู้บริหารท่านหนึ่ง กล่าวว่า “งานวิจัยควรอยู่ที่บัณฑิตฯ ต้องจัดทำเป็นห้องสมุดงานวิจัย เป็นฐานข้อมูลที่เป็น dissertation ทั้งหมด”

4.1.8 เกณฑ์การสอบวิทยานิพนธ์ และการควบคุมคุณภาพวิทยานิพนธ์

ผู้บริหารท่านหนึ่งตอบคำถามนี้ว่า “เกณฑ์ที่มีอยู่ก็ใช้ได้ แต่ต้องปรับวิธีการสอบ ประธานและกรรมการต้องดูมาแล้ว เพราะฉะนั้นควรให้แต่บุคคลภายนอกชกถามมากกว่า” ผู้บริหารอีกท่านหนึ่งมองไปที่ประเด็นการลงทะเบียนว่า “การแบ่งหน่วยกิตลงทะเบียนวิทยานิพนธ์เป็นตอนๆ สัก 3 ตอน เสนอหัวข้อและเค้าโครงสัก 4 หน่วยกิต ความคืบหน้าของงาน 3 หน่วยกิต ที่เหลือ 5 หน่วยกิตไว้ตอนงานเสร็จและสอบวิทยานิพนธ์ แบ่งอย่างนี้จะเป็นการควบคุมวิทยานิพนธ์พร้อมการกำกับคุณภาพด้วย” คณบดีท่านหนึ่งบอกว่าเกณฑ์คุณภาพของวิทยานิพนธ์ดูจากแบบฟอร์ม หัวข้อ เนื้อหา ขอบข่ายของวิทยานิพนธ์ รวมทั้งความน่าเชื่อถือของนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ และรองอธิการบดีท่านหนึ่งเสนอว่า “ควรมีการเปรียบเทียบกับสาขาเดียวกันของมหาวิทยาลัยอื่นที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับ แล้วมาจัดทำแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม”

4.1.9 ขั้นตอนการสอบวิทยานิพนธ์ จำนวนกรรมการและกรรมการทรงคุณวุฒิ

ในประเด็นขั้นตอนของวิทยานิพนธ์ ผู้บริหาร 3 ท่านเห็นว่าที่ปฏิบัติอยู่เป็น 3 ระยะ คือ สอบหัวข้อ สอบเค้าโครง และสอบเมื่อวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จนั้นเป็นขั้นตอนที่ดีเหมาะสมแล้ว ส่วนอีก 2 ท่านนั้นมีความเห็นว่าอาจลดลงเหลือเพียง 2 ขั้นตอนก็พอ โดยรวบหัวข้อและเค้าโครงให้เป็นขั้นตอนเดียวกัน ท่านหนึ่งให้เหตุผลที่ว่า “นักศึกษาต้องมาติดต่อกับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์อยู่แล้ว” และอีกท่านหนึ่งอธิบายว่า “อาจจะลดขั้นตอนการสอบหัวข้อ มอบให้เป็นดุลยพินิจของประธานกรรมการและกรรมการที่ควบคุม แต่การสอบเค้าโครงและหลังจากงานเสร็จแล้วยังจำเป็น” สำหรับประเด็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์นั้นผู้บริหารทุกท่านมีความเห็นตรงกันว่าจำเป็นและควรเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ

4.2 ผลการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

การสัมภาษณ์เจาะลึกอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทำโดยผู้วิจัยคนที่สอง โดยสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จำนวน 4 คน ในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2547 และผู้วิจัยคนที่สี่ได้สัมภาษณ์อาจารย์อีกท่านหนึ่งเพิ่มเติมอีก 1 คน ในวันถัดมา ประเด็นที่สัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 ซึ่งเคยเป็นผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาและขณะนี้ก็เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ด้วยได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงสร้างการบริหารว่าควรมี

คณะกรรมการชุดหนึ่งมาบริหารงาน โดยมีประธานสาขาหรือบุคคลอื่นก็ได้ที่สามารถควบคุมคุณภาพของวิทยานิพนธ์ได้เป็นประธานกรรมการ กรรมการอื่นๆ ควรเป็นรองศาสตราจารย์ หรือ จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ที่มีผลงานวิจัย มองกว้าง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ความสามารถด้านการสร้างเครื่องมือวิจัย “ ขณะนี้การสร้างเครื่องมือของนักศึกษายังหยابอยู่ สาเหตุก็คืออำนาจบรรณกรรมน้อย อาจารย์บางคนใจดีเขียนให้เด็กหมด ” อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าว และมีความคิดเห็นว่าจะมีจำนวนกรรมการไม่เกิน 5 คน ให้มีหน้าที่ดูแลคุณภาพของการทำวิทยานิพนธ์ทั้งหมด เช่น การจัดการเรียนการสอนทุกวิชาที่เกี่ยวข้อง การจัดการเรียนรู้การทำวิทยานิพนธ์ การจัดอาจารย์ที่ปรึกษา การจัดกิจกรรมเสริม ทิศทางการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งคุณภาพของวิทยานิพนธ์

ในเรื่อง กระบวนการในการทำวิทยานิพนธ์ ที่จะช่วยให้นักศึกษาจบภายใน 2 ปี อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 ให้ข้อเสนอแนะว่า “ กระบวนการทำวิทยานิพนธ์ต้องแบ่งเรียน ถ้าไม่แบ่งนักศึกษาจะจบช้า เช่น ควรแบ่งหน่วยกิตของวิทยานิพนธ์ออกเป็น 3 กับ 9 หน่วยกิต หรือถ้าไม่เพียงพอก็อาจเป็น 3-3-6 หน่วยกิต ดังเช่นของสาขาวิทยาศาสตร์ศึกษาของเราเอง แบ่งเป็น 2-3-7 หน่วยกิต ของมหาวิทยาลัยต่างๆ บางแห่งก็ใช้ 3-3-6 บางแห่งใช้ 3-9 หรือ 6-6 ซึ่งอยู่ในแผนของบัณฑิตศึกษามาแล้วแต่ไม่ได้ทำกัน ” สำหรับการกำหนดเกณฑ์การจบของนักศึกษาภายใน 2 ปีนั้น อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าควรจะมีผู้ที่สามารถจบได้ทันประมาณร้อยละ 60 แต่จากการวิเคราะห์ พบว่ามีนักศึกษาไม่ถึงร้อยละ 20 ที่จบทันภายใน 2 ปี จึงควรจะต้องคิดว่า จะแบ่งหน่วยกิตอย่างไร ถึงจะเป็นอีกทางหนึ่งที่จะช่วยให้นักศึกษาทำได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

ด้านคุณภาพของวิทยานิพนธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 กล่าวว่า ทิศทางของการทำวิทยานิพนธ์ ควรพิจารณาจากคุณภาพ 2 ด้าน คือ คุณภาพตามหลักวิชา เช่น การใช้สถิติถูกต้อง การศึกษาและเขียนวรรณกรรมให้ถูกต้อง และคุณภาพของการเกิดองค์ความรู้ใหม่ที่นำไปใช้ได้ มหาวิทยาลัยสามารถเอไปเขียนเป็นบทความวิจัยลงวารสารได้ และคุณภาพของผลผลิตควรตามไปว่าหลังจากจบไปแล้วไปเป็นผู้นำหรือไปมีส่วนสำคัญในการพัฒนางานอาชีพที่ทำอยู่หรือมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือไม่ ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การติดตามคุณภาพบัณฑิต เป็นกระบวนการหนึ่งที่บัณฑิตต้องทำ

กระบวนการจัดการเรียนการสอนในวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น วิชาทฤษฎีการบริหาร ต้องชี้ให้เห็นประเด็นหัวข้อ ไม่ใช่สอนแต่เนื้อหาอย่างเดียว อาจารย์ผู้สอนควรเอาอาจารย์ภายนอกมาสอนให้มากขึ้น

กระบวนการเสนอขอทำวิทยานิพนธ์ ต้องลดขั้นตอนและรายละเอียดให้น้อยลง เหลือเพียง 2 ขั้นตอน โดยไม่ต้องมีการสอบหัวข้อ แต่ให้นักศึกษาเสนอหัวข้อที่คณะกรรมการสาขา

เท่านั้น “กรรมการสาขามีหน้าที่กลั่นกรองหัวข้อ และคลินิกวิจัยที่ช่วยด้วย คลินิกเป็นเครื่องมือของกรรมการ คล้ายกับว่า กรรมการเป็นผู้ตั้งคลินิกเอง ถ้ามีการสอบต้องเอาจริง ทำให้ได้จริงๆ เช่น ถ้าทำไม่ได้ต้องให้ B หรือทำได้ให้ S” อาจารย์ท่านที่ 1 กล่าว

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 ซึ่งเป็นข้าราชการบำนาญ แต่ยังเป็นทั้งอาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของวิทยานิพนธ์ ว่าควรให้นักศึกษารายงานความก้าวหน้าทุกเทอม “ขณะนี้เราไม่มีการสัมมนาและประชุมสำนักงานบัณฑิตหรือประธานสาขาควรจัดให้เด็ก บัณฑิตต้องมองทางวิชาการให้มาก ไม่ใช่ทำหน้าที่ธุรการเพียงอย่างเดียว และประธานสาขาก็ต้องดูแลให้ทั่วถึงด้วย” นอกจากนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ยังให้ความเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรมีระบบการให้คำตอบแทนการบริหารงานของประธานสาขา ซึ่งอาจเป็นคำเบี่ยงประชุมในแต่ละครั้งก็ได้ “ต้องมีการจัดการดูแลนักศึกษา และมีคำตอบแทนในการประชุมแต่ละครั้ง ถ้า Board ไม่มีเวลา Mentor ก็ต้องใกล้ชิดกับตัวเด็ก Mentor ควรทำงานให้มากขึ้น เพราะมีการให้คำตอบแทนแล้ว” อาจารย์ท่านที่ 2 กล่าว

ในกรณีสัดส่วนของจำนวนกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต่อนักศึกษา 1 คน อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์ คนที่ 2 เห็นว่า ควรมี 3 คน และมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่จะเชิญมาเป็นกรรมการด้วย แต่ไม่ควรให้เป็นประธานกรรมการ ควรเป็นเพียงกรรมการร่วมเท่านั้น

ด้านกระบวนการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า ถ้าลดจำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เหลือเพียง 2 คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ควรมี 2 คน และควรเป็นบุคคลภายนอกเท่านั้น

นอกจากนี้ อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 2 ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอีกว่า การสอบเค้าโครงควรมีการกำหนดช่วงเวลาให้แก่แก่นักศึกษาว่าเป็นช่วงไหนของเดือนนั้นๆ หรือของภาคเรียนนั้นๆ

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ท่านที่ 3 เกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารงานวิทยานิพนธ์ให้มีคุณภาพ ท่านได้กล่าวถึงจุดอ่อนเรื่องการอ่านวรรณกรรมและงานวิจัยของนักศึกษาว่า ทำค่อนข้างน้อย ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องเสริมสร้างให้กับนักศึกษา และควรคิดทำกิจกรรม เช่น การทำ Workshop ซึ่งขณะนี้กำลังทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาหลักสูตรและการสอนอยู่ คือปลูกฝังให้นักศึกษามีวิธีการศึกษาค้นคว้า และให้เริ่มเสนอ Concept Paper ที่จะทำตั้งแต่ภาคเรียนที่ 2 “นักศึกษาปริญญาโทต้องเรียนรู้ให้เร็วขึ้น และให้มองเห็นว่างานวิจัยต้องเป็นแบบนี้ เพราะเขามีพื้นฐานมาบ้างแล้วจากปริญญาตรี” อาจารย์ท่านที่ 3 กล่าว และกล่าวเสริมอีกว่าถ้าเป็นไปได้ อาจให้เสนอ paper ตั้งแต่เริ่มสมัครเข้ามาเรียนเพื่อจะได้รู้จุดประสงค์ของการทำวิทยานิพนธ์

ในเรื่องจำนวนกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต่อนักศึกษาหนึ่งคน อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 มีความเห็นว่าควรลดให้เหลือเพียง 2 คน เพื่อจะได้มีอาจารย์ที่เหลือไปช่วยนักศึกษาคณะอื่นๆ ได้ และควรจัดหาบุคคลภายนอกมาร่วมเป็นที่ปรึกษาด้วย แต่เวลาสอบวิทยานิพนธ์ควรเพิ่มผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็น 2 หรือ 3 คน โดยควรกำหนดคุณสมบัติของบุคคลภายนอกที่จะมาเป็น กรรมการที่ปรึกษา หรือผู้ทรงคุณวุฒิสอบวิทยานิพนธ์ ให้ชัดเจน คือต้องมีความเชี่ยวชาญในสาขานั้นๆ มีตำแหน่งทางวิชาการ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป นอกจากนี้ในการสอบวิทยานิพนธ์ กรรมการที่เป็นตัวแทนของบัณฑิตไม่ควรมีสิทธิ์ในการประเมินผลการสอบ เพราะมีหน้าที่เป็นเลขานุการที่สรุปผลการสอบเท่านั้น

นอกจากนี้ อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ Mentor โดยต้องดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิดร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านกล่าวว่า Mentor เป็นจุดสำคัญจุดแรก ควรเข้าพบนักศึกษาก่อนๆ และต้องอยู่ในสาขานั้นๆ ต้องใกล้ชิดกับนักศึกษาให้มาก และบัณฑิตก็ต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของ Mentor ให้ชัดเจน “Mentor อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการสาขา ต้องทำงานควบคู่กันไป” อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวเสริม

ในเรื่องการสอบหัวข้อวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 3 เห็นว่า ควรยกเลิกการสอบหัวข้อ ควรให้สอบเค้าโครงเลย โดยให้เสนอเป็น Concept Paper ให้เห็นงานทั้งหมด นอกจากนี้ควรมีระบบการให้แรงสูงใจในการทำงาน โดยการสอบเค้าโครงมีการให้แต้ม “มหาวิทยาลัยบางแห่ง เคยลง 3 ได้ 0” อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าว

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ท่านที่ 4 ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านได้ให้ข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาระบบและกระบวนการบริหารงานวิทยานิพนธ์ว่า เรื่องของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรให้บัณฑิตจัดทำ วิทยานิพนธ์ของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาเขียนศักยภาพของตนเอง เอาไปไว้ที่บัณฑิต ระบุวุฒิการศึกษา ผลงานทางวิชาการ เพื่อให้บัณฑิตศึกษามีข้อมูลในการเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาให้เหมาะสม การลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ควรแบ่งการลงทะเบียนเป็น 2 ครั้ง คือ การเสนอเค้าโครง (บทที่ 1-3) จำนวน 3 หน่วยกิต และ การสอบวิทยานิพนธ์ (ทั้ง 5 บท) อีก 9 หน่วยกิต

นอกจากนี้ อาจารย์ที่ให้สัมภาษณ์ท่านที่ 4 ยังได้เสนอแนะให้มีการสอบความก้าวหน้าของการทำวิทยานิพนธ์ภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยกล่าวว่า “การลงทะเบียนต้องแยกให้ชัดเจน และมีการสอบความก้าวหน้า”

ในเรื่องของการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาและ Mentor อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าควรมีการสัมมนาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ Mentor โดยสำนักงานบัณฑิตหรือโดยสาขา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน ตกลงกันเรื่องทิศทางของงานวิจัย และความหลากหลายของวิทยา

นิพนธ์ ว่าควรมีลักษณะเป็นอย่างไร ทั้งนี้ ท่านยังกล่าวอีกว่า “Mentor ต้องมีความรู้ในเรื่องรูปแบบของการวิจัย และสามารถให้ข้อเสนอแนะเรื่องหัวข้อของวิทยานิพนธ์ได้”

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ท่านที่ 5 อาจารย์ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นว่าในความเป็นมหาวิทยาลัยบทบาทสำคัญควรอยู่ที่คณะ หลักสูตรที่ดีต้องปรับให้ทันสมัยเพื่อให้ทันความต้องการของตลาดแรงงาน ควรมีการปรับทุก 2 ปี รายวิชาควรปรับเปลี่ยนตามตลาดโลก การรับนักศึกษาควรให้มีการรับสมัครผ่านทาง internet ควรรับคนที่มีคุณสมบัติครบ มีการกำหนดคะแนนเฉลี่ยให้สูงกว่า 2.50 - 2.75 เป็นการประกันคุณภาพในกระบวนการนำเข้า อาจมีการทดลองให้เรียนในกรณีพ่นผันเกณฑ์คุณสมบัติซึ่งควรมีการกำหนดระยะเวลาไว้ด้วย เช่น 1 ภาคเรียน นอกจากนี้อาจมีการพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆประกอบ เช่น ผลงาน ประสบการณ์ คัมภีร์งาน ฯลฯ ถ้าวรับโดยอนุโลมเพราะต้องการปริมาณจะทำให้ลำบากในการผลิต โดยเฉพาะข้อกำหนดที่จำเป็นในบางสาขาวิชา เช่น การบริหารการศึกษา ในข้อที่ว่าจะต้องมีประสบการณ์การปฏิบัติงานมาก่อน มิฉะนั้นจะมีปัญหาในเวลาเรียนไม่มีข้อมูลมาร่วมอภิปรายกับเพื่อนในชั้นเรียน

กรณีอาจารย์ผู้สอน และผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าควรใช้เกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัยในเรื่องคุณวุฒิตรงตามศาสตร์และสาขาที่จะสอนอาจารย์ควรมีประสบการณ์ทางการศึกษาและการทำวิจัยในศาสตร์ของตนเองเพื่อจะได้สามารถชี้แนะนักศึกษาได้ เป็นตัวอย่างของนักศึกษาได้ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เกณฑ์คุณสมบัติที่ได้อยู่แล้วก็ได้แต่ควรมีแผนงานในการควบคุมกำกับดูแลนักศึกษาในที่ปรึกษาที่หายไป ควรให้นักศึกษานำเสนอเป็นรายงานความก้าวหน้าของการทำวิทยานิพนธ์ให้ประธานและกรรมการได้ทราบเป็นระยะ ๆ ในลักษณะของกัลยาณมิตร คือ การช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมให้นักศึกษาช่วยตัวเอง ในการกำกับดูแลของประธานและกรรมการพฤติกรรมของอาจารย์ที่ขัดแย้งกันในหมู่อาจารย์กับอาจารย์ อาจารย์กับผู้บริหาร ไม่ควรให้นักศึกษาทราบ ควรสร้างแรงจูงใจเสริมแรงให้แก่ศึกษามากกว่าวิธีการขู่บังคับ

ในด้านการพัฒนา นักศึกษาในด้านความรู้ ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันเองภายในชั้นเรียน โดยการนำประสบการณ์ของนักศึกษามาแลกเปลี่ยนกัน ควรมีการฝึกประสบการณ์ตรงในด้านคุณลักษณะบางเรื่อง เช่น การเข้าสังคม การวางตัว ควรใช้กิจกรรมเป็นตัวสอนจะดีกว่าการจัดเป็นวิชาให้เรียน เช่นการพาไปในงานเลี้ยงที่เป็นมาตรฐานสากลในการติดต่อขอไปดูงานในที่ต่าง ๆ ควรฝึกให้นักศึกษาทำเอง อาจารย์คอยอยู่ข้างหลังคอยเป็นที่ปรึกษา การเสนอโครงการ การเชิญวิทยากร ขอบคุนวิทยากร การต้อนรับ - การ ส่งวิทยากร ฯลฯ ควรให้นักศึกษาได้ฝึกกระบวนการเหล่านี้ ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่อยู่เบื้องหลัง การแสวงหาความรู้ ควรทำงานที่เป็นทีมจริง ๆ มีผู้กำกับดูแลให้ทุกทำตามบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ควรจัดให้มี 2 ทีมใน 1

ห้องแข่งขันกัน ในการทำโครงการให้เกิดผลเป็นเลิศจะเป็นการช่วยให้เกิดความรู้จากการปฏิบัติที่สามารถนำไปใช้ได้จริง คุณลักษณะที่น่าจะเสริม คือ การทำงานเป็นทีมที่ทุกคนในทีมมีความรับผิดชอบในบทบาทของตนอย่างเต็มที่ นำมาต่อเป็นกระบวนการตั้งแต่การตั้งเป้าหมาย การวางแผน ในกระบวนการกลุ่มไปจนถึงการประเมินความสำเร็จของงานของกลุ่มร่วมกัน

สำหรับประเด็นขั้นตอนในการเสนอหัวข้อ สอบเข้าโครงการวิทยานิพนธ์และการทำวิทยานิพนธ์นั้น ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่า ขั้นตอนที่ปฏิบัตินั้นคืออยู่แล้ว แต่ในการปฏิบัติต้องกำหนดว่าในแต่ละขั้นนั้นอาจารย์และนักศึกษาจะอย่างไร ควรระบุเป็นเชิงพฤติกรรมในแต่ละขั้น โดยเฉพาะขั้นที่นักศึกษาสอบผ่านหัวข้อและเค้าโครงแล้ว นักศึกษาไม่ทราบบทบาทของตนเองว่าจะต้องทำอะไรต่อไป บทบาทของประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ก็เช่นกัน นักศึกษาจะหายไปนานช่วงนี้ทำให้สำเร็จการศึกษาช้า ในด้านกระบวนการต้องแก้ไขตรงจุดนี้ ควรมีการเก็บข้อมูลและติดตามนักศึกษารวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษา และประธานกรรมการควรช่วยติดตามด้วย สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตจะต้องมีข้อมูลปัจจุบันของนักศึกษา แจ้งให้อาจารย์ที่เกี่ยวข้องทราบทุกระยะ โดยเฉพาะประธานกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ สำหรับจำนวนของกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ 5 คน คืออยู่แล้ว (คือ ประธาน กรรมการ 2 เลขานุการ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิ 1) ในกรณีที่เชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสอบจะเป็นผลดีในแง่ที่จะช่วยประชาสัมพันธ์ให้แก่มหาวิทยาลัย ในลักษณะที่นักศึกษามีความรู้ความสามารถเป็นที่น่าพึงพอใจ ถ้ามีนักศึกษายังติดขัดหรือมีจุดด้อยในด้านใดก็จะได้รับคำชี้แนะจากท่าน การเชิญบุคคลภายนอกมาร่วมสอบทำให้สังคมรับรู้ในคุณภาพทางวิชาการ เป็นที่ยอมรับในแวดวงมหาวิทยาลัยด้วยกัน ส่วนบทบาทในการดำเนินการสอบขั้นสุดท้ายควรเป็นบทบาทระหว่างนักศึกษากับบุคคลภายนอก (หรือผู้ทรงคุณวุฒิ) เป็นผู้แสดงมากกว่าประธานและกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์จะเป็นผู้แสดง

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5 ให้ความเห็นเกี่ยวกับ แหล่งค้นคว้าและห้องสมุดว่า ควรทำเป็นลักษณะห้องสมุดเสมือนจริง มี E - book และระบบค้นคว้าทาง Internet ที่ทันสมัย มีเอกสารที่ทันสมัย ผู้ที่เข้าไปใช้ต้องเป็นสมาชิกสามารถสืบค้นจากเครือข่ายที่กว้างขวางได้ ที่สำคัญต้องมีบริการกระตุ้นให้นักศึกษาเข้าใจ นอกจากนี้ในห้องสมุดแล้วในห้องเรียนก็ต้องจัดบรรยากาศให้มีความก้าวหน้าทันสมัยในการใช้อุปกรณ์ช่วยสอนที่มีคุณภาพใช้ได้เป็นปัจจุบันด้วย

สำหรับเกณฑ์คุณภาพวิทยานิพนธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวว่า “ต้องดูที่ว่านักศึกษาทำเองจริงไหม ได้ประโยชน์เพียงใด ตอบคำถามคณะกรรมการได้ดีกระจ่างเพียงใด มีความชัดเจนในปัญหาที่นำมาวิจัยแค่ไหน การวิจัยตอบปัญหาได้ไหม เครื่องมือในบทที่ 3 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพียงใด การวิจัยให้ประโยชน์อะไรต่อตัวนักศึกษา ต่อองค์กรที่นักศึกษาเป็นสมาชิกหรือต่อองค์กรวิชาชีพเพียงใด” ผู้ให้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นว่าโดยเฉพาะอนาคตในการ

ทำงานของนักศึกษา วิทยานิพนธ์ควรเป็นการฝึกการทำงานของนักศึกษาให้ครอบคลุมและสำเร็จ ได้ครบทุกประเด็น และเพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ ทำสำเร็จ ได้ทันเวลาที่วางแผนไว้ นักศึกษาควรเพิ่มจำนวนของการรายงานผลให้ถี่ขึ้นและให้เกิดการ ปฏิบัติจริง

4.3 ผลการสัมภาษณ์บัณฑิตหรือศิษย์เก่า

คณะผู้วิจัยได้มอบหมายให้ผู้วิจัยคนที่สามและคนที่ห้าสัมภาษณ์บัณฑิตหรือศิษย์เก่าที่ จบการศึกษา ในสาขาการบริหารการศึกษา สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา และสาขาวิทยาศาสตร์ ศึกษา ซึ่งทุกคนผ่านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ไปแล้วจำนวน 8 คน ดำเนินการสัมภาษณ์ใน ระหว่างวันที่ 29 ตุลาคม- 3 พฤศจิกายน 2547 ประเด็นในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการพัฒนาระบบ การบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา สรุปผลการสัมภาษณ์มีดังนี้

4.3.1 ด้านโครงสร้างของหลักสูตร และแผนการเรียน

ผลจากการสัมภาษณ์ ศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษามาแล้วจำนวน 8 คน นั้นมีคนหนึ่งกล่าวว่า “การจัด โครงสร้างของหลักสูตรที่ควรพัฒนา คือ ควรนำวิชาวิจัยการศึกษามาสอนในเทอมแรก เพราะจะทำให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจตั้งแต่แรกเริ่ม และจะได้เตรียมตัวพร้อมในการทำวิจัย” อีกคนก็เสริมว่า “ควรจัดสอนวิชาสถิติแยกต่างหาก ไม่ใช่นำไปประยุกต์เนื้อหาไว้ในวิชาวิจัย เพราะดูเหมือนว่าเนื้อหาด้านสถิติจะลดน้อยลง เพราะจริงๆแล้ววิชาสถิติมีความสำคัญมากในการ นำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล” นอกจากนี้ยังมีสมาชิกบางคนเสนอถึงการเพิ่มเนื้อหาวิชาอื่นๆที่ นักศึกษายังจะได้เรียนเพิ่มเติมอีก เช่น กฎหมายการศึกษา ระบบบริหารงานราชการ กระบวนการ ต่างๆ โดยให้เหตุผลว่า “เมื่อจบออกมาแล้ว บางครั้งต้องมารื้อฟื้นสิ่งเหล่านี้ใหม่ และเมื่ออ่านแล้วก็ ยังไม่ค่อยเข้าใจ”

4.3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน

สิ่งที่ควรพัฒนาในด้านการเรียนการสอนตามความเห็นของศิษย์เก่าคือ การสอนในแต่ละรายวิชา ควรจะมีการเชื่อมโยงถึงการวิจัย และมีการบูรณาการเนื้อหาของแต่ละรายวิชาเข้าด้วยกัน นอกจากนี้ทางบัณฑิตศึกษาควรจะมีการประชุมตกลงกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนทุกคนให้เข้าใจถึงหลักการ วิธีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ควรสอนให้ตรงตามหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนให้ทันสมัย ศิษย์เก่าอีกคนหนึ่งกล่าวว่า “ควรให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดหรือ งานการบ้านให้มากๆ เพื่อจะได้ฝึกทักษะด้านการเขียน และฝึกความพยายามในการศึกษาค้นคว้า เพราะสิ่งเหล่านี้มีความจำเป็นต่อการทำวิจัยมาก” และความคิดเห็นที่สอดคล้องกันของสมาชิกอีก คนหนึ่งก็คือ “การจัดการเรียนการสอนวิชาสถิตินั้น ควรจะมุ่งเน้นการนำไปใช้ ไม่มุ่งเน้นการคิด

คำนวณจากสูตร เพราะสมัยนี้มีเครื่องช่วยคำนวณแล้ว” และสมาชิกในกลุ่มยังเสนอเพิ่มเติมว่า ควรจัดให้บุคลากรภายนอกมาสอนให้มาก ซึ่งอาจจะเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์ในเรื่องนั้นๆ

4.3.3 ด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์

ในด้านกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ สิ่งที่ต้องพัฒนานั้น สมาชิกผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่ง บอกว่า “ควรมีการชี้แจงลำดับขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษาทราบตั้งแต่เทอมแรก ซึ่งอาจจะจัดไว้เป็นหัวข้อหนึ่งในการปฐมนิเทศนักศึกษา” ศิษย์เก่าอีกคนหนึ่งแสดงความคิดเห็นว่า “เรื่องหรือหัวข้อที่จะทำวิทยานิพนธ์ ควรให้นักศึกษาเป็นผู้คิดเอง ให้เขาทำเรื่องที่เขาสนใจ ไม่ใช่ นักศึกษาคิดเองแล้วเวลาไปปรึกษากรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ แล้วทางกรรมการก็ชี้แนะ ไปอีกแบบหนึ่งทำให้นักศึกษาไขว้เขว จะไม่ทำตามคำชี้แนะก็กลัวว่าอาจารย์จะเสียความรู้สึก”

4.3.4 กระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์

ในด้านกระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นว่าสิ่งที่สำคัญมากคือ กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งควรจะเป็นผู้ที่มีความเก่งหรือเชี่ยวชาญในเรื่องที่นักศึกษาจะทำ วิทยัจจริงๆ ควรจะมีการจัดตารางเวลาติดต่อระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุม และต้องมีการปฏิบัติอย่างจริงจัง ศิษย์เก่าคนหนึ่งกล่าวว่า “กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ควรจะมีการพบกับ นักศึกษาบ่อยๆ และตรวจเช็คงานวิจัยเป็นเรื่อยๆ ไม่ใช่มาพบกันที และนักศึกษาก็เขียนมาหลาย เรื่องหลายตอน พอมาพบอาจารย์เกิดการแก้ไขปรับปรุงแก้ไขมากมาย ก็เกิดอาการท้อ”

4.3.5 อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ในประเด็นเกี่ยวกับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์นั้น ศิษย์เก่ามีความคิดเห็นว่า จำนวน กรรมการตามที่กำหนดไว้ 3 คนนั้นคืออยู่แล้ว ควรมีกรรมการจากภายนอก 1 คนที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องที่นักศึกษาทำวิจัย ผู้ให้สัมภาษณ์คนหนึ่งกล่าวว่า “กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ควรช่วยชี้แนะแนวทางในการทำวิจัยให้ถูกต้องชัดเจน และควรจะทำหน้าที่ของนักศึกษาให้รวดเร็ว ไม่ใช่เก็บคองไว้”

4.3.6 ด้านอาจารย์ผู้สอน

สำหรับประเด็นที่เกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน ศิษย์เก่ามีความคิดเห็นว่าถ้ามีการจัดสอนเป็น ทีม ควรจะเข้าสอนพร้อมกัน ไม่ควรแบ่งเนื้อหาแล้วเข้าสอนทีละคน และถ้ามีบุคคลภายนอกร่วม สอนด้วยหรือการเชิญวิทยากรมาจากภายนอกมาให้ความรู้ก็จะเป็นการดีเพราะจะได้มีแนวความคิดหลากหลาย “ควรจะสอนโดยให้งานนักศึกษาไปค้นคว้าเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากๆ เมื่อตรวจงานแล้วควรส่งคืนให้นักศึกษาได้ทราบจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง” ศิษย์เก่าคนหนึ่งกล่าว นอกจากนี้ยังมีความเห็นที่ตรงกันอีกด้วยว่า นอกจากผู้สอนจะต้องมีความรู้ในด้านเนื้อหาวิชาที่ตนสอนแล้ว

อังกฤษว่าควรจะให้มีผู้สอนทั้งที่เป็นคนไทยและชาวต่างชาติ โดย “ให้คนไทยเป็นหลัก ส่วนชาวต่างชาติเป็นรอง เพราะจะได้ช่วยกัน”

4.3.7 การสอบวิทยานิพนธ์

สิ่งที่ควรพัฒนาในการสอบวิทยานิพนธ์ที่จะเสริมงานวิจัยให้มีคุณภาพนั้น ศิษย์เก่าคนหนึ่งกล่าวว่า “เมื่อหัวข้อได้รับการถกเถียงมาอย่างดีแล้วจากประธานผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพราะฉะนั้นเวลาสอบก็ไม่น่าจะถูกติดไป อย่างมากก็ควรแค่ปรับปรุงแก้ไขเท่านั้น” กรณีขั้นตอนการสอบที่มีอยู่ 3 ขั้นตอนนั้น มีผู้เสนอความคิดว่าควรจะยุบรวมเหลือเพียงแค่ 2 ขั้นตอนก็น่าจะพอ โดยรวมหัวข้อและเค้าโครงให้เป็นขั้นตอนเดียวกัน สำหรับเกณฑ์การประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะขั้นตอนการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์นั้นควรที่จะ “แจ้งให้นักศึกษาทราบก่อนล่วงหน้าเพราะสิ่งนี้จะเสริมให้งานวิจัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น” ในด้านเกี่ยวกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เชิญมาเป็นกรรมการร่วมการสอบนั้น ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นว่า “ควรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถตรงกับเรื่องที่นักศึกษาทำวิจัย และควรจะเป็นผู้ที่ผ่านการพิจารณาของกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้ว และต้องเป็นผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะได้ชัดเจน”

5 ผลการสังเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

5.1 ด้านปัจจัย (Input)

5.1.1 โครงสร้างการบริหารจัดการงานระดับบัณฑิตศึกษา

จากการสังเคราะห์โครงสร้างการบริหารจัดการ พบว่าการบริหารงานระดับบัณฑิตศึกษานั้นควรเป็นดังนี้

1. มีคณะกรรมการ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับมหาวิทยาลัย โดยมีอธิการบดีหรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการระดับคณะ โดยมีคณบดี หรือรองคณบดีที่ได้รับมอบหมายทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการ และระดับสาขา โดยมีประธานสาขาหลักสูตรที่เปิดสอนนั้นๆ เป็นประธานคณะกรรมการ
2. เนื่องจากสำนักงานบัณฑิตศึกษาทำหน้าที่เป็นเสมือนเป็นฝ่ายธุรการ ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับทั้งคณะต่างๆ และ สำนักอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย ดังนั้น ในสำนักงานบัณฑิตศึกษาจึงควรจะมีการกำหนดตำแหน่งต่างๆ และมีการพิจารณาจัดอัตรากำลังผู้ปฏิบัติงาน เพื่อการทำงานประสานกับฝ่ายอื่นๆ ให้เกิดความราบรื่นด้วย

5.1.2 หลักสูตรการสอนและสาขาที่เปิดสอน

ทุกหลักสูตรของการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ควรมีการกำหนดให้เรียนวิชา สถิติเพื่อการวิจัย อาจจัดเป็นวิชาบังคับ ก็ได้ และควรจัดแผนการเรียนให้เอื้อต่อการทำวิจัย โดยการ จัดให้เรียนวิชาระเบียบวิธีวิจัย และวิชาสถิติเพื่อการวิจัยตั้งแต่ภาคเรียนแรกๆ และควรจัดวิชา ที่จะส่งเสริมทางด้านการอ่าน การเขียน การใช้ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์เพื่อนำมาใช้ ประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์

5.1.3 อาจารย์ผู้สอน

ในด้านการจัดอาจารย์ผู้สอนที่จะส่งผลกระทบต่อระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับ บัณฑิตศึกษานั้น จากการสังเคราะห์ข้อมูล ที่มีทั้งหมด พบประเด็นต่างๆ ดังนี้

5.1.3.1 การคัดเลือกอาจารย์ผู้สอน

ควรคัดเลือกอาจารย์ผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาตรงสาขาวิชา มีประสบการณ์ในการวิจัย มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะการใช้คอมพิวเตอร์ใน การวิเคราะห์ข้อมูล และควรมีการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอนในทุกรายวิชาบ้าง

5.1.3.2 การพัฒนาอาจารย์ผู้สอน

ควรมีการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ที่ตรงกับ ความสามารถของตนเอง ความรู้ทางด้านการวิจัย ด้านสถิติที่ใช้ในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย คอมพิวเตอร์ ด้วยกิจกรรม การประชุม การสัมมนา การศึกษาดูงาน หรือการเรียนต่อในระดับที่ สูงขึ้น โดยมีการวางแผนที่จะพัฒนาอาจารย์ผู้สอนไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน

5.1.3.3 การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน ควรเน้นการนำไปใช้ และสอนให้นัก ศึกษาลงมือทำหรือค้นคว้าได้ด้วยตนเองให้มาก และใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ในการสอนทุก รายวิชาควรมีการบูรณาการเข้าด้วยกัน และเชื่อมโยงไปถึงการวิจัย และควรจัดผู้สอนเป็นทีมอย่าง น้อย 2 คน

5.1.4 การจัดหาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความหลากหลาย สำนักงานบัณฑิตศึกษาควรจัด ทำทำเนียบอาจารย์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ ภายนอกก็ได้ รวมทั้งทำเนียบของผู้ทรงคุณวุฒิ ประกาศให้นักศึกษาทราบ และควรจัดทำบอร์ด แนะนำอาจารย์ โดยระบุความเชี่ยวชาญ จำนวนการรับนักศึกษาไว้ในความดูแลว่ามีกี่คนแล้ว และจะรับได้อีกกี่คนให้ชัดเจน ตลอดเวลาและให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

1. มหาวิทยาลัยต้องจัดหาหรือจัดให้มี เอกสาร ตำรา จำนวนมากพอแก่การศึกษา ค้นคว้า โดยเฉพาะศาสตร์ในสาขาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน และจัดหาให้หลากหลาย ทันสมัยอยู่เสมอ
2. มีการบริการสื่อ IT ที่นักศึกษาสามารถสืบค้นได้จากมหาวิทยาลัยอื่นๆทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศเพื่อการทำวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ฝ่ายบัณฑิตศึกษาคควรมีการจัดห้องวิทยานิพนธ์และงานวิจัยที่รวบรวมจากแหล่งต่างๆให้มีจำนวนมาก และหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้บริการนักศึกษาเข้าไปค้นคว้าได้สะดวกยิ่งขึ้น

5.2 ด้านกระบวนการ (Process)

5.2.1 กระบวนการการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการระดับบัณฑิตศึกษาที่ส่งผลต่อการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ควรมีการจัดการดังต่อไปนี้

1. สร้างความชัดเจนในบทบาท หน้าที่ของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ และแบ่งประเด็น ควรจะกำหนดรายละเอียดของสายงานว่า งานใดต้องได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากใครบ้าง
2. การทำความเข้าใจ ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งผู้มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการ และ นักศึกษา ที่ควร ได้รับการชี้แจง ทำความเข้าใจให้ชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งบุคคลที่นักศึกษาจะต้องรู้จักและอาจมีส่วนเกี่ยวข้อง
3. ปรับปรุงกระบวนการและขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน และกำหนดช่วงเวลาการเสนองานวิทยานิพนธ์ หรือกำหนดแผนกิจกรรมต่างๆและดูแลเพื่อให้เป็นไปตามแผนเพื่อการสนับสนุนให้กระบวนการทำงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาแล้วเสร็จภายในเวลาที่วางไว้
4. จัดแผนงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมต่างๆที่เอื้อต่อการพัฒนาอาจารย์ ให้เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพ และสนับสนุนกิจกรรมต่างๆที่ส่งผลต่อการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ทั้งในแง่คุณภาพของวิทยานิพนธ์และ การจบการศึกษาทันเวลาที่กำหนด

5.2.2 กระบวนการคัดเลือกนักศึกษา

ในการคัดเลือกนักศึกษา ต้องคัดเลือกนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการตามที่กำหนดคุณสมบัติไว้ในแต่ละสาขา มีการสอบพื้นฐานวิชาสถิติเพื่อการวิจัย ให้มีการเสนอชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์ในวันสมัคร กำหนดเกรดเฉลี่ยของผู้สมัครไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือ 2.75 และในแต่ละสาขาที่ต้องมีคุณสมบัติพิเศษ เช่นการบริหารการศึกษาจะต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติ

2. การกำหนดจำนวนกรรมการที่ปรึกษาต่อนักศึกษา 1 คนนั้น ได้ข้อเสนอแนะเป็น 3 ลักษณะ คือ ลักษณะที่หนึ่งเห็นว่าควรลดจำนวนกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เหลือเพียง 2 คน และใช้วิธีตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบเพิ่มขึ้นเป็น 2 คนแทน ลักษณะที่สองเห็นว่าการมีกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 3 คนนั้นเหมาะสมแล้ว แต่ควรพิจารณาให้มีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดกล่าวคือ เป็นกรรมการที่ตรงกับสาขาวิชาของนักศึกษา 1 คน กรรมการที่เชี่ยวชาญทางด้านสถิติวิจัย 1 คน และกรรมการที่มีความเชี่ยวชาญหรือสนใจในงานนั้น แต่ไม่จำเป็นต้องอยู่ในสาขานั้นๆ อีก 1 คน และลักษณะที่สามมีสมาชิกบางคนเสนอว่าควรจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพียงคนเดียว เพราะน่ายก การเลือกประธานควรให้นักศึกษาเลือกเอง เหมือนที่ทำอยู่ ส่วนกรรมการควรให้ประธานเลือก ทั้งนี้เพื่อให้ทำงานร่วมกันได้

3. ประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการทำวิจัยมาๆ อ่านให้มาก จะช่วยให้มองกว้างและมีความเชี่ยวชาญมากขึ้น ซึ่งจะ เป็นอีกแนวทางหนึ่ง ที่จะส่งผลทางอ้อมให้กระบวนการบริหารจัดการวิทยานิพนธ์ของนักศึกษามีคุณภาพ

4. มหาวิทยาลัยควรมีการพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เช่น การเข้ารับการอบรม การพาไปศึกษาดูงาน องค์กรจัดหาวิทยากรมาเสริมความรู้ให้มีความรู้ใหม่ๆ ให้ทันสมัยยิ่งขึ้นและประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันอย่างน้อยปีละครั้ง ซึ่งจะส่งผลให้การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสมบูรณ์และมีคุณภาพตามไปด้วย

5. ส่วนของการควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษา 1 คน ควรรับนักศึกษาได้กี่คนนั้น มีผู้เสนอไว้ทั้งอาจารย์และนักศึกษา ประมาณ 5-7 คน

5.1.5 การจัดการเกี่ยวกับนักศึกษา

การจัดการด้านนักศึกษา เพื่อให้ส่งผลถึงคุณภาพงานวิจัยนั้น สรุปได้ว่า นักศึกษาควรจะมีความรู้ในศาสตร์ของตนเอง รู้ระเบียบวิธีวิจัยและสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิจัย รักการอ่าน และสามารถสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ รวมทั้งสื่อ IT มีความสามารถอ่านและเข้าใจ รวมทั้งเรียบเรียงภาษาอังกฤษเพียงพอในการทำวิจัย มีวินัยในตนเอง มีความอดทน มุ่งมั่นในการทำงาน มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

5.1.6 การจัดการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้

การจัดการเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ที่จะช่วยเอื้อต่อการศึกษาและทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์นั้น ควรมีการจัดการดังต่อไปนี้

งานมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี เพื่อจะได้มีพื้นฐานในการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์กันได้นอกจากนั้น ควรจัดให้มีการสอบสัมภาษณ์ ทำแบบวัดเชาว์ปัญญาและวัดทัศนคติ ตลอดจนแบบวัดคุณลักษณะด้านอื่นๆที่เป็นส่วนเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่จำเป็นในแต่ละสาขา เพื่อเป็นการประกันคุณภาพในเบื้องต้นว่า เมื่อนักศึกษาเข้ามาศึกษาแล้ว คุณสมบัติที่โครงการจำเป็นพื้นฐานเหล่านั้น จะส่งผลให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการศึกษา สำหรับความสามารถพิเศษด้านการใช้สื่อ IT และภาษาอังกฤษ อาจมีการสอบร่วมด้วย หรือกำหนดให้เรียนเป็นวิชาเสริมที่ไม่นับหน่วยกิต

5.2.3 การจัดการเรียนการสอน

ในด้านการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา จากการสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด พอสรุปเป็นประเด็นต่างๆได้ ดังนี้

5.2.3.1 การจัดแผนการเรียน

ในการจัดแผนการเรียน ควรจัดสอนวิชาระเบียบวิธีวิจัยในเทอมแรกของปีการศึกษาแรก และควรให้มีการจัดสอนวิชาสถิติเพื่อการวิจัย และสอนควบคู่ไปกับวิชาวิจัย

5.2.3.2 การจัดการเรียนการสอนวิชาระเบียบวิธีวิจัย และวิชาสถิติเพื่อการวิจัยในการจัดการเรียนการสอนทุกรายวิชา ให้มุ่งเน้นให้นักศึกษานำไปประยุกต์ใช้ มีการให้ตัวอย่างงานวิจัยให้มาก เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกทำวิจัย มีสื่ออุปกรณ์ทันสมัย การจัดการสอนควรให้นักศึกษามีโอกาสศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองให้มาก

5.2.3.3 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

เพื่อให้เป็นการเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ควรมีการจัดหาเอกสารตำราให้มากพอ มีความหลากหลาย ทันสมัย และสะดวกในการใช้บริการ โดยเฉพาะตัวอย่างงานวิจัยควรมีให้มาก และหลายรูปแบบ

5.2.3.4 การพัฒนาระบบการเรียนการสอน

ควรจัดการเรียนการสอนโดยมีการบูรณาการทุกรายวิชาเข้าด้วยกัน และเชื่อมโยงลงไปสู่การวิจัย มีการพานักศึกษาไปดูงาน มีการสัมมนาหรือทำ Workshop ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ให้นักศึกษามีโอกาสฝึกเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ และเน้นการสอนให้นักศึกษาฝึกคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ให้มาก มีการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลาและมีการนำสื่อที่ทันสมัยมาใช้

5.2.4 ด้านกระบวนการจัดทำวิทยานิพนธ์

5.2.4.1 ขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์

กระบวนการและขั้นตอนในการเสนอวิทยานิพนธ์ที่มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ สอบหัวข้อ

สอบเค้าโครง และสอบวิทยานิพนธ์ดังกล่าว ผู้บริหารและอาจารย์มีความคิดเห็นแบ่งเป็นสองกลุ่ม คือ

กลุ่มแรก เห็นว่าทั้ง 3 ขั้นตอนนี้ดีแล้ว เหมาะสมแล้ว เพราะทำให้นักศึกษาได้มีแนวทางในการทำชัดเจนขึ้น เป็นการช่วยเหลือให้นักศึกษาให้เข้าใจงานมากขึ้น

กลุ่มที่สอง เห็นว่าหลายครั้งเกินไป น่าจะขยุบหัวข้อและเค้าโครงให้เหลือเป็นขั้นตอนเดียวกัน และสอบอีกครั้งหนึ่งเมื่อวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จ รวมเป็นสองขั้นตอนส่วนนักศึกษาเห็นว่ากระบวนการจัดทำและสอบวิทยานิพนธ์ที่กำหนดไว้ให้มี 3 ขั้นตอนนั้น

ทำได้เหมาะสมเช่นเดียวกับกลุ่มแรก

ดังนั้น จึงไม่อาจกล่าวได้ว่าประเด็นใดเป็นข้อเสนอแนะที่แท้จริง เนื่องจากมีความคิดเห็นที่ค่อนข้างแตกต่างกัน และมองเห็นว่า จะกี่ขั้นตอนก็ใช้ได้ แต่ที่เป็นปัญหา สำคัญสำหรับนักศึกษา ก็คือการนัดหมายกรรมการทั้งหมดให้ว่างตรงกันซึ่งต้องเสียเวลา และได้ให้ ข้อเสนอแนะว่าสำนักงานบัณฑิตศึกษาควรจะช่วยประสานงานการนัดหมายกับกรรมการผู้สอบเค้าโครงวิจัยให้กับนักศึกษา

5.2.4.2 เกณฑ์ในการสอบวิทยานิพนธ์

ควรกำหนดให้ชัดเจน และกรรมการทุกคนเข้าใจเกณฑ์การให้คะแนนตรงกัน และควรทำกันอย่างจริงจัง ไม่ควรปล่อยง่ายๆ เพราะงานวิทยานิพนธ์จะด้วยคุณภาพ

5.2.4.3 คู่มือในการจัดทำวิทยานิพนธ์

1. ควรปรับปรุงคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ให้มีความทันสมัย ชัดเจน และลดขั้นตอนลงบ้าง
2. ควรมีคู่มือที่เอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์ที่ต่างสาขา ครอบคลุมรูปแบบต่างๆที่มีความแตกต่างหรือหลากหลาย และมีตัวอย่างการนำเสนอในแต่ละบทด้วย

5.2.4.4 ทิศทางและรูปแบบของการจัดทำวิทยานิพนธ์

1. ผู้บริหารระดับบัณฑิตศึกษาควรกำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานที่เด่นชัด ในเรื่อง Theme และการให้คำปรึกษา ควรจัดเวลาเพื่อประชุมอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้มีโอกาสเสนอแนะและสรุปปัญหาการปฏิบัติงานเพื่อแจ้งแก่ผู้บริหารและหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน

2. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรือคณะอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาควรต้องมาพิจารณาร่วมกันว่า ต้องการให้นักศึกษาทำได้ขนาดไหน เพราะปรัชญาของการจัดการเรียนแผนก ก็เพื่อต้องการฝึกฝนให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถในกระบวนการทำวิจัย เพื่อให้จบออกไป

อย่างมีคุณภาพ ต้องมีความรู้ในสถิติเพื่อการวิจัย วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ SPSS สามารถอ่านและใช้ผล (Printout) เป็น

3. การนำเสนอผลการวิจัย ควรกำหนดเป็นรูปแบบเดียวกันที่ชัดเจน เช่น การนำเสนอผลที่ใช้สถิติ F -test ควรเสนอ SS df และ MS ด้วย เป็นต้น

5.2.5 การควบคุมการทำวิทยานิพนธ์

1. ควรมีระบบการติดตามความก้าวหน้าหรือการรายงานความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเป็นระยะ ๆ ว่าพัฒนางานไปถึงระดับใด และใช้เวลาไปนานเท่าไรแล้ว เพื่อไม่ให้เกิดการทิ้งงาน หรือล่าช้าเกินไป และอาจารย์ที่ปรึกษา (Mentor) อาจมีส่วนช่วยในการติดตามนักศึกษาโดย จัดทำฐานข้อมูลของนักศึกษาแต่ละคน

2. กรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ควรเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน มีความรับผิดชอบสูง เพราะกรรมการเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้งานวิจัยเดินไปอย่างคล่องตัว และงานวิจัยมีคุณภาพ กรรมการควรมีการประชุมตกลงร่วมกันและเข้าใจหัวข้อของนักศึกษาที่ดูแลตรงกัน นอกจากนี้ ควรมีปฏิทินการนัดหมายกับนักศึกษาให้ชัดเจนแน่นอน

3. อาจารย์ต้องมีความเที่ยงและความตรง(จุดยืน)ของการให้คำปรึกษา

4. อาจารย์ควรลดอคติตลวงมา ควรมีการประชุมพบปะระหว่างคณะกรรมการด้วยกัน เพื่อกำหนดทิศทางการทำงานร่วมกันหรือให้ความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อสนองต่อนักศึกษาเป็นหลัก

5. อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ข้อเสนอแนะที่ดี ชัดเจนและให้กำลังใจ และควรลงไปติดตามการทำงานในภาคสนามของนักศึกษาบ้าง

5.3 ด้านผลผลิต (Output)

5.3.1 วิทยานิพนธ์

การที่จะทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษามีคุณภาพนั้น จะต้องมีการปฏิบัติดังนี้

1. มีการกำหนดเกณฑ์คุณภาพให้ชัดเจน มีตัวบ่งชี้ที่เป็นปรนัย ทำให้กรรมการตัดสินใจได้ใกล้เคียงกัน

2. การให้คะแนนคุณภาพงาน ควรพิจารณาองค์ประกอบอื่นด้วยเช่น องค์ความรู้ของนักศึกษา ความทันสมัยของงาน ประสิทธิภาพในการจัดทำ และ ความมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้จริง เป็นต้น

3. มีการแจ้งเกณฑ์ดังกล่าวให้นักศึกษาได้รับทราบ เพื่อความตั้งใจ และความพยายามในการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวให้เป็นไปตามเป้าหมาย

5.3.2 บัณฑิตที่จบการศึกษา

ในการพัฒนาคุณภาพวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษานั้น ควรจะส่งผลถึงคุณลักษณะของบัณฑิตในด้านต่อไปนี้ด้วย

1. กระตือรือร้นที่จะค้นคว้า เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ หลากหลายและกว้างขวาง และมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จตามแผนที่วางไว้
2. สนใจที่จะศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานของตน และ นำสิ่งค้นพบไปประยุกต์ใช้ในงาน หรือการแก้ปัญหาที่ตรงกับความต้องการของหน่วยงานที่ตนเองสังกัดอยู่

6. การพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

6.1 การร่างระบบ

เมื่อคณะผู้วิจัยสังเคราะห์ผลจากการบรรยายของวิทยากร การประชุมกลุ่มย่อย การสัมภาษณ์ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาปัญหาในช่วงแรกเกี่ยวกับวิธีการบริหารจัดการให้งานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์มีคุณภาพแล้ว ในระหว่างวันที่ 1-5 พฤศจิกายน 2547 คณะผู้วิจัยได้ร่วมประชุมเพื่อสรุปเป็นระบบต่างๆ ที่เมื่อประมวลความแล้ว น่าจะเป็นระบบที่ดีและช่วยให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสามารถทำงานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพและสามารถทำได้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดด้วย ในขณะที่เดียวกันได้ทำหน้าที่เชิญกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องได้แก่ เชิญผู้บริหารที่เป็นรองอธิการบดี 2 ท่าน คณบดี 2 ท่าน อาจารย์ผู้สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ 6 ท่าน บัณฑิตที่จบการศึกษาแล้ว 2 ท่าน บัณฑิตที่เพิ่งจบการศึกษา 1 ท่าน (ซึ่งในขณะทำงานวิจัยนี้เริ่มประชุมระยะแรกบัณฑิตผู้นี้กำลังอยู่ในกระบวนการทำวิทยานิพนธ์) นักศึกษาซึ่งปัจจุบันกำลังอยู่ระหว่างการเตรียมเสนอเค้าโครง 1 ท่าน และ เชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการทำวิจัยจากภายนอกมหาวิทยาลัย พิบูลสงคราม ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรนภา พรหมมา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ 1 ท่าน มาร่วมวิพากษ์ระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษาในวันพุธที่ 10 พฤศจิกายน 2547

การร่างประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาระบบเพื่อนำเสนอในการวิพากษ์นั้น แบ่งออกเป็น 5 ระบบ ได้แก่

1. ระบบบริหารจัดการ นำเสนอเกี่ยวกับการปรับปรุง โครงสร้าง และบทบาทหน้าที่
2. ระบบการคัดเลือกนักศึกษา นำเสนอเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติ และวิธีการคัดเลือก
3. ระบบการคัดเลือกและพัฒนาอาจารย์ผู้สอนและผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ นำเสนอเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์พิจารณาคุณสมบัติของและแผนพัฒนาบุคคลที่เกี่ยวข้อง

4. ระบบการจัดการเรียนการสอน นำเสนอเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนการสอนและแผนพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน
5. ระบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ นำเสนอเกี่ยวกับขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ กระบวนการควบคุม และกระบวนการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย

6.2 ผลการประชุมวิพากษ์ระบบ

ในวันพุธที่ 10 พฤศจิกายน 2547 คณะผู้วิจัยได้จัดการประชุมเพื่อวิพากษ์ระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาขึ้น ณ ห้องประชุมวังจันทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (ส่วนวังจันทร์) โดยเชิญกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่มจำนวนทั้งหมด 15 คนซึ่งได้ระบุไว้ การประชุมเริ่มขึ้นเวลา 13.15 น. ผู้วิจัยคนที่สองเป็นผู้นำเสนอผลการวิจัยข้อแรกซึ่งเป็นประเด็นปัญหาที่ค้นพบทั้งหมด และต่อด้วยการนำเสนอผลการศึกษาวิจัยข้อที่สองโดยผู้วิจัยคนที่หนึ่ง ซึ่งเป็นประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการ คุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาทั้ง 5 ระบบ

เมื่อนำเสนอระบบต่าง ๆ ครบถ้วนแล้ว ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนได้ร่วมกันวิพากษ์ระบบต่าง ๆ โดยแสดงความเห็นด้วยในบางประเด็นและเพิ่มเติมความคิดเห็นในบางด้านจนถึงเวลา 16.30 น. ผู้วิจัยคนที่หนึ่งได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมวิพากษ์ทุกคน แล้วยุติการวิพากษ์

ในวันพฤหัสบดีที่ 11 พฤศจิกายน 2547 คณะผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมด้วยข้อเสนอแนะของสมาชิกที่เข้าร่วมวิพากษ์ได้แนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยดังนี้

6.3 ลักษณะผลการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

1. ระบบบริหารจัดการ

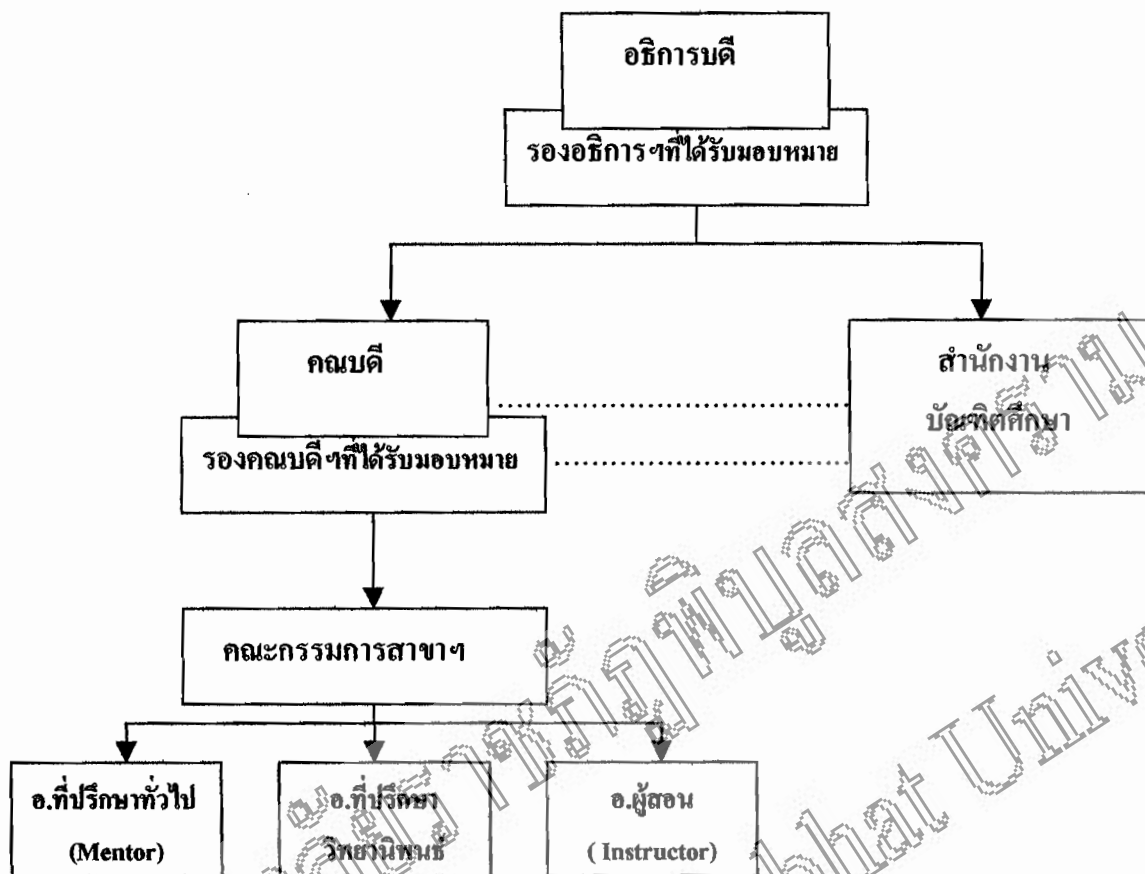
1.1 โครงสร้างการบริหาร

1.1.1 จัดตั้งคณะกรรมการ 3 ระดับ ได้แก่

- 1) คณะกรรมการระดับมหาวิทยาลัย
- 2) คณะกรรมการระดับคณะ
- 3) คณะกรรมการระดับสาขา

1.1.2 ปรับปรุงโครงสร้าง

โครงสร้างการบริหารจัดการควรมีการปรับเปลี่ยนเล็กน้อย ซึ่งคณะกรรมการระดับคณะจะต้องจัดให้มีผู้รับผิดชอบเป็นผู้ดูแลสาขาต่างๆ ในคณะนั้นๆ และประสานงานกับสำนักงานบัณฑิตศึกษา ดังแผนภูมิต่อไปนี้

1.2 ปรับปรุงบทบาทและกำหนดหน้าที่ ควรมีการปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของกรรมการระดับคณะ ระดับสาขา และสำนักงานบัณฑิตศึกษาให้ชัดเจน โดยให้คณะกรรมการระดับสาขา มีบทบาทในความรับผิดชอบต่อการจัดทํางานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาโดยตรง

1.3 ควรปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ คณะกรรมการแต่ละระดับ ควรจะมีการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้

1.4 ควรปรับปรุงกลยุทธการบริหารจัดการโดยกำหนด Bench Marking การบริหารจัดการควรมีการกำหนด Bench Marking หรือ ตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน

1.5 ควรมีการติดตามประเมินผล การติดตามประเมินผลจะช่วยให้ทราบถึงปัญหาหรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ควรใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการ

1.6 ควรพิจารณาคำตอบแทนคณะกรรมการ คณะกรรมการระดับต่างๆควรได้รับการพิจารณาให้คำตอบแทนตามภาระงานเพราะเป็นการปฏิบัติหน้าที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาคพิเศษ

2. ระบบการคัดเลือกนักศึกษา

2.1 กำหนดคุณสมบัติผู้สมัครเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นที่เป็นพื้นฐานในการวิจัย ประสพการณ์ในการทำงาน และเกณฑ์ที่ชัดเจน

2.2 กำหนดวิธีการคัดเลือกที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยวิธีสอบข้อเขียน สอบสัมภาษณ์ พิจารณาจากประสพการณ์ หรืออย่างใดอย่างหนึ่งตามความเหมาะสมที่กำหนด โดยสาขาวิชานั้นๆ

2.3 ดำเนินการคัดเลือก ซึ่งอาจกระทำได้ 2 วิธี คือ

2.3.1 คัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.3.2 คัดเลือกแบบมีเงื่อนไขหากไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเช่น การให้เรียนเพิ่มเป็นบางรายวิชา หรือการทำแต้มคะแนนให้ถึงระดับที่กำหนด

2.4 เกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาควรพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละสาขา

3. ระบบการคัดเลือกและพัฒนาอาจารย์ผู้สอน และที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.1 การกำหนดเกณฑ์และคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน ให้เป็นไปตามระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือของมหาวิทยาลัยในโอกาสต่อไป

3.2 การรับสมัคร และการพิจารณาคุณสมบัติ อาจจะพิจารณารับจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

3.3 จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับคุณวุฒิการศึกษา ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ประสพการณ์ในการทำวิจัยตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ

3.4 กำหนดภาระงานการสอนและการควบคุมวิทยานิพนธ์

3.5 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

3.5.1 ประชุมชี้แจงคณาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาโทสาขาต่าง ๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ธรรมชาติของการวิจัยของแต่ละสาขาวิชา

3.5.2 จัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.5.3 จัดให้มีการประชุมสัมมนาผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาระดับปริญญาโท ปีละ 1 ครั้ง

3.5.4 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์โดยอาศัยแผนพัฒนาการศึกษาาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นแนวทางโดยอาจดำเนินการในลักษณะของการอบรมระยะสั้น การเข้าเรียนในรายวิชาต่าง ๆ โดยไม่คิดหน่วยการเรียน (Sit – in) ศึกษาดูงานต่างประเทศ ศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ

3.5.5 พัฒนาความรู้ความสามารถด้านการวิจัยและสถิติแก่อาจารย์ผู้สอนและผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4. ระบบการจัดการเรียนการสอน

4.1 จัดทำแผนการเรียนให้มีการเรียนการสอนวิชาสถิติและวิจัยในภาคเรียนแรกตลอดจนกันไปโดยเน้นการปฏิบัติ

4.2 จัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาให้เชื่อมโยงลงสู่กระบวนการทำวิจัย (Research Based)

4.3 จัดการเรียนการสอนโดยมีการบูรณาการเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวเนื่องกันเพื่อมุ่งสู่ การวิจัย

4.4 ฝึกทักษะในการค้นคว้า สืบค้นข้อมูลและเน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์

4.5 จัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยให้นักศึกษาสามารถให้นักศึกษาสืบค้น คำราชาภาษาต่างประเทศและเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษได้

4.6 ใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาทั้งด้านบุคคลและสถานที่รวมทั้งการจัด สัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ให้กว้างขวาง

4.7 มีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยการประชุมร่วมกันของกรรมการ สาขา วิชา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

4.8 ควรจัดอาจารย์ผู้สอนเป็นทีมและมีการประชุมเพื่อให้การเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน

4.9 จัดการเรียนการสอนวิชาสัมมนาและวิจัยโดยมุ่งเน้นให้ปฏิบัติจริงในภาคสนาม ซึ่ง จะได้ประโยชน์และมีประสบการณ์ตรงในการวิจัย

5. ระบบการควบคุมวิทยานิพนธ์

5.1 การแบ่งขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์

5.1.1 การแบ่งขั้นตอนเพื่อการลงทะเบียนควรใช้ระบบ 3 – 3 – 6 หน่วยกิต คือ หัวข้อและเค้าโครง / การพัฒนาเครื่องมือ / การวิเคราะห์สรุปผล

5.1.2 การสอบวิทยานิพนธ์ควรมี 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 สอบหัวข้อ และเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 สอบวิทยานิพนธ์

5.2 กระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์

5.2.1 ปรับปรุงคู่มือในการจัดทำวิทยานิพนธ์ให้มีความทันสมัย ชัดเจน และสอดคล้องกับการปฏิบัติจริงเอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์ทุกสาขา ครอบคลุมทุกรูปแบบ และมีตัวอย่างการนำเสนอในแต่ละบท

5.2.2 การติดตามผลการดำเนินงาน กระทำโดย

- 1) จัดทำแผนการทำงานระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุม กำหนดให้
- 2) การรายงานผลความก้าวหน้าตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมกำหนดตามแผนโดยเชิญบุคคลภายนอกที่เป็นเครือข่ายเข้าร่วมฟัง
- 3) กำหนดปริมาณและคุณภาพของงานไว้ในแผนให้ชัดเจน
- 4) กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความก้าวหน้าของผลงานและให้มีผลเป็น ผ่าน / ไม่ผ่าน ที่สอดคล้องกับการลงทะเบียน

5.2.3 ให้นักศึกษาสามารถลงทะเบียนการทำวิทยานิพนธ์ได้ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 3

5.2.4 การกำหนดสัดส่วนระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์กับนักศึกษา

- 1) จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษา : นักศึกษา 1 คน ควรเป็น 3 : 1 อาจารย์ทั้ง 3 คนควรจะเป็นผู้เชี่ยวชาญสาขา 1 คน และ เป็นอาจารย์สตีดิวิจัย 1 คน
- 2) จำนวนนักศึกษานที่อยู่ในความดูแลเพื่อให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์มีสัดส่วนรวมแล้วทุกสาขาไม่เกิน 10 คนทั้งนี้อาจยืดหยุ่นได้ตามเวลาภารกิจ และความสามารถของอาจารย์

5.2.5 กำหนดให้มีการประชุมร่วมกัน ระหว่างอาจารย์ที่เป็นคณะกรรมการให้นักศึกษาคนใดคนหนึ่ง เพื่อความสอดคล้องทางความคิดให้เป็นไปในทาง เดียวกัน ให้มีการบันทึกผลและรับรองผลการประชุม โดยประธานควบคุมวิทยานิพนธ์

5.2.6 กำหนดทิศทางและรูปแบบของการจัดทำวิทยานิพนธ์ที่ชัดเจน

5.3 กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย

5.3.1 แหล่งเรียนรู้

- 1) มหาวิทยาลัยจัดหาเอกสาร ตำรา ที่สนับสนุนตรงตามสาขาในระดับบัณฑิตศึกษา

- 2) มหาวิทยาลัยจัดให้มีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยสามารถติดต่อทาง Internet ได้ รวดเร็วและมีจำนวนเพียงพอ
- 3) บัณฑิตวิทยาลัยจัดหารายงานหรือวิทยานิพนธ์ให้หลากหลาย ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอ
- 4) จัดห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาเพื่อใช้เฉพาะงาน คือ
 - (1) ห้องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูล
 - (2) ห้องคอมพิวเตอร์เพื่อการพิมพ์และวิเคราะห์ข้อมูล
- 5) จัดทำทำเนียบผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถเฉพาะทาง
- 6) จัดทำทำเนียบแหล่งวิทยาการภายนอกสถานศึกษา
- 7) บัณฑิตวิทยาลัยจัดประชุมผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภายในเพื่อสร้างความเข้าใจและอำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าแก่นักศึกษา

5.3.2 จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านการทำวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับกระบวนการในการวิจัยให้แก่ นักศึกษา เป็นระยะๆ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้งและควรมีสื่อหรือกิจกรรมอื่นๆเสริม เช่น การเขียนบทความในวารสารเพื่อเผยแพร่

5.3.3 จัดตั้งคณิสถวิจัยและจัดหาผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำแก่นักศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามตั้งแต่เริ่มจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจนถึงปัจจุบัน
2. เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และออกแบบระบบบริหารจัดการงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งมีองค์ประกอบด้วย ดังนี้คือ

1. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่
 - 1.1 โครงสร้างการบริหารงานบัณฑิตศึกษา
 - 1.2 หลักสูตรและแผนการเรียน
 - 1.3 อาจารย์ผู้สอน
 - 1.4 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 - 1.5 นักศึกษา
 - 1.6 แหล่งเรียนรู้
2. ด้านกระบวนการ ได้แก่
 - 2.1 กระบวนการบริหารจัดการ
 - 2.2 ระบบการคัดเลือกนักศึกษา
 - 2.3 การจัดการเรียนการสอน
 - 2.4 กระบวนการจัดทำวิทยานิพนธ์
 - 2.5 การควบคุมวิทยานิพนธ์

3. ด้านผลผลิต ได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา คุณภาพของงานวิจัยและ การนำผลงาน วิทยานิพนธ์ไปใช้

ด้านพื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

พื้นที่ในการดำเนินการวิจัย คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ด้านช่วงเวลาวิจัย

ใช้เวลาในการศึกษา เป็นเวลา 9 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2547 จนถึง ประมาณกลางเดือนพฤศจิกายน 2547

ด้านแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

1. แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ประกอบด้วย เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างการบริหาร งานบัณฑิตศึกษา คำสั่ง ระเบียบข้อบังคับต่างๆ หลักสูตร แผนการสอน วิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ผลการประเมินอาจารย์ผู้สอน โดยนักศึกษา รายงานการประเมินตนเอง และการประเมินภายใน ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. แหล่งข้อมูลที่เป็นกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล ดังนี้
 - 2.1 คณะกรรมการบริหารบัณฑิตศึกษา
 - 2.2 อาจารย์ผู้สอนระดับบัณฑิตศึกษา
 - 2.3 อธิการบดีที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา
 - 2.4 ผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
 - 2.5 นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาบริหารการศึกษา สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา และ สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา
 - 2.6 นักศึกษาที่กำลังศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาบริหารการศึกษา สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา และสาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา
 - 2.7 ผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา และหรือหัวหน้างานของบัณฑิต

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ และแนวคำถามในการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) และการประชุมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้เกี่ยวข้องจากกลุ่ม

2. แบบบันทึกข้อมูลในการศึกษาเอกสาร ตำรา และแบบสำรวจ วัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนรู้อะไร และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา
3. แบบสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ที่สำเร็จการศึกษา
4. แบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา
5. แบบสอบถามเกี่ยวกับการนำวิทยานิพนธ์ไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสัมภาษณ์ การจัดประชุมกลุ่มย่อย จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การวิเคราะห์เอกสาร และการสำรวจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ จึงแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ

ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency)
- 1.2 ร้อยละ (Percentage)
- 1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis and Content Synthesis)

และใช้การพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาของการบริหารจัดการระดับบัณฑิตศึกษา

1.1 ปัญหาด้านปัจจัย (Input)

1.1.1 ปัญหาด้านโครงสร้างการบริหารจัดการงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารจัดการงานระดับบัณฑิตศึกษา จากการปรับเปลี่ยนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2541-2547) นั้น มีด้วยกันทั้งหมดถึง 4 ครั้ง เป็นการปรับเพื่อให้ขอบข่ายของงานกว้างขวางมากขึ้น มีการถ่ายโอนงานวิชาการให้ไปอยู่ในความดูแลของคณะเพื่อให้

เกิดความแข็งแกร่งทางวิชาการ รวมทั้งเป็นความพยายามที่จะทำให้เกิดความชัดเจนในสายงานมากขึ้น ดังนั้นปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างซึ่งได้รับการแก้ไขทุกระยะจึงไม่อาจนับว่าเป็นปัญหาที่หนักหรือมากมายนัก แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาทางการบริหารจัดการมากกว่า

1.1.2 ปัญหาด้านหลักสูตรและสาขาที่เปิดสอน

1.1.2.1 การจัดแผนการเรียน การจัดแผนการเรียนไม่เอื้อต่อการวิจัย วิชาที่ควรเรียนก่อนแต่จัดให้เรียนทีหลัง ทำให้ไม่เกิดการบูรณาการไปสู่การวิจัย นักศึกษาไม่สามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องการทำวิทยานิพนธ์ได้

1.1.2.2 หลักสูตรของบางสาขาไม่มีรายวิชาที่สัทธิ หลักสูตรของบางสาขา ไม่ได้กำหนดให้นักศึกษาได้เรียนวิชาสัทธิ ทำให้ไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าว เมื่อถึงเวลาทำวิทยานิพนธ์ ก็ไม่รู้ว่าจะใช้สัทธิอย่างไร

1.1.3 ปัญหาด้านอาจารย์ผู้สอน

1.1.3.1 ปัญหาด้านการจัดอาจารย์ผู้สอน

- 1) การจัดอาจารย์ผู้สอนบางท่าน ไม่เหมาะสม สกกับรายวิชาที่สอนทั้งความรู้และสวามสามารถ
- 2) อาจารย์ผู้สอนไม่ค่อยได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการประชุม สัมมนา การอบรม หรือการไปศึกษาดูงาน
- 3) ขาดอาจารย์ที่มีความสามารถเฉพาะทางในบางสาขา

1.1.3.2 ปัญหาด้านพฤติกรรมของอาจารย์ผู้สอนพฤติกรรมการสอนของอาจารย์

- 1) อาจารย์ผู้สอนบางท่านขาดการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ ทั้งในห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ภายนอก เลขก่อให้เกิดปัญหาด้านการแนะนำเอกสาร ตำรา หรือแหล่งเรียนรู้ให้กับนักศึกษา
- 2) อาจารย์ผู้สอนบางท่านขาดการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนที่จะทำให้นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการเรียน
- 3) อาจารย์ผู้สอนบางส่วนมีการพานักเรียน ไปศึกษาดูงานน้อย
- 4) อาจารย์ผู้สอนบางส่วนไม่ค่อยลดทิว และอัทภาพของตนเอง
- 5) อาจารย์ผู้สอนบางส่วนไม่มีประสพการณ์ในการทำวิจัยหรือมีประสพการณ์ในการทำวิจัยน้อย ทำให้ไม่สามารถที่จะให้ความรู้หรือตัวอย่าง ในการทำวิจัยได้อย่างชัดเจน
- 6) ในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน ไม่คำนึงถึงพื้นฐานความรู้
- 7) ของนักศึกษา

8) อาจารย์ผู้สอนมีภาระงานมากเกินไป ทั้งงานสอน และงานอย่างอื่นทำให้บทบาททางวิชาการลดลงและ ไม่มีเวลาตรวจงาน ไม่มีเวลาให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา หรือ ไม่มีเวลาตรวจงาน

9) อาจารย์ผู้สอนบางส่วน ในการจัดการเรียนการสอนไม่ค่อยเน้นพฤติกรรมด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ หรือไม่ค่อยเน้นให้นักศึกษาไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

ปัญหาด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.1.4.1 คุณสมบัติและจำนวนคณะกรรมการที่ปรึกษา

1) กรรมการบางคนมีคุณสมบัติไม่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด ไม่ตรงสาขา เนื่องจากมีข้อจำกัดที่ไม่มีตัวเลือก และบางคนขาดประสบการณ์ในการทำวิจัย การอ่านงานวิจัย

2) กรรมการบางคนควบคุมวิทยานิพนธ์แบบไม่เอาจริงเอาจัง

3) จำนวนกรรมการที่กำหนดไว้ชุดละ 3 คน แต่ละคนรับนักศึกษาได้ไม่เกิน 5 คน ในระยะแรก และขยายเป็น 7 คนในระยะหลังก็ยังไม่เพียงพอต่อการควบคุมวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา กรณีนี้มีข้อสังเกตว่าอาจารย์บางคนเก่ง แต่นักศึกษาไม่ไปหาเพราะเข้มงวด จะมีนักศึกษามาความดูแลเพียง 2-3 คน ไม่เต็มเกณฑ์จำนวนที่กำหนดไว้ แต่มีนักศึกษาหลายคนจะเลือกไปหาเฉพาะอาจารย์ที่ใจดี และอาจารย์ท่านนั้นก็จะมีนักศึกษาเต็มจำนวน ซึ่งในระยะหนึ่งที่ผ่านมาทางสำนักงานบัณฑิตศึกษาได้เคยปล่อยให้เลยไปถึง 10-15 คน

4) มีสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมบางคนเห็นว่าการมีกรรมการจำนวนชุดละ 3 คนนั้น มากเกินไป

5) นอกจากจะทำให้บุคลากรไม่เพียงพอแล้ว ยังทำให้เกิดปัญหากรรมการมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันอีกด้วย ซึ่งทำให้นักศึกษามีความลำบากในการทำวิทยานิพนธ์

1.1.4.2 ความรู้ความสามารถของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1) มหาวิทยาลัยยังขาดอาจารย์ผู้ชำนาญในสาขาเฉพาะทาง เนื่องจากมีจำนวนอาจารย์ที่คุณสมบัติตรงตามข้อกำหนดมีจำนวนจำกัด และอาจารย์ที่คุมวิทยานิพนธ์บางคนก็มีความรู้ความสามารถไม่ตรงกับสาขาของนักศึกษา ทำให้ขาดวิสัยทัศน์ในการให้คำปรึกษา

2) มหาวิทยาลัยยังไม่มีการพัฒนาอาจารย์ผู้สอน การพัฒนาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นั้น ปรากฏว่าที่ผ่านมายังไม่ได้ทำ เคยมีการเสนอโครงการพัฒนาบุคลากรอยู่ระยะหนึ่ง แต่เนื่องจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ล้วนแต่มีภารกิจมาก จนหาเวลาลงตัวสำหรับเรื่องนี้ไม่ได้ โครงการก็เลยเลิกกันไป

1.1.5 ปัญหาด้านนักศึกษา

1.1.5.1 ความรู้ความสามารถด้านวิชาการของนักศึกษา

- 1) นักศึกษาบางคนขาดความรู้พื้นฐานเพราะไม่ได้จบปริญญาตรีในสาขาและวิชา เอก ที่เรียนสถิติมาก่อน
- 2) พื้นความรู้ของนักศึกษาแตกต่างกันมาก เช่น จบปริญญาตรีวิชาเอกการจัดการ วิชา เอกการตลาด วิชาเอกคณิตศาสตร์ เป็นต้น
- 3) นักศึกษาขาดความรู้ความสามารถในการทำวิจัย ขาดความชัดเจนในระเบียบ วิธี วิจัย (Research Methodology)
- 4) นักศึกษาหาประเด็นในการทำวิจัยไม่ได้ และไม่ทราบขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์
- 5) นักศึกษาขาดทักษะในการค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ
- 6) นักศึกษาขาดทักษะในการเขียนและเรียบเรียงวิทยานิพนธ์และทักษะในการสรุปสาระสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ทั้งระบบ
- 7) นักศึกษาขาดความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษทำให้ไม่สามารถเขียน Abstract เป็นภาษาอังกฤษได้
- 8) นักศึกษาขาดความรู้ชัดเจนในศาสตร์ ทำวิทยานิพนธ์ ไม่ตรงสาขา

1.1.5.2 คุณลักษณะเฉพาะตัวของนักศึกษา

- 1) นักศึกษาบางส่วนไม่ศึกษาบทบาทของตนเองในการเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทำให้ขาดการวางแผนในการเรียนให้จบในเวลาสั้น
- 2) นักศึกษาไม่ทราบว่าสามารถตั้งตั้งบุคคลจากภายนอกเป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ได้ ทำให้รออาจารย์ที่เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของรุ่นที่ให้วางลงก่อนทำให้จบช้า เนื่องจากอาจารย์ที่เป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ สามารถรับดูแลนักศึกษาได้ไม่เกิน 7 คน ต่ออาจารย์ 1 คน ปัญหาข้อนี้เกิดจากการขาดการศึกษาข้อมูลและแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาคด้วยตนเองของนักศึกษา
- 3) นักศึกษาขาดความมั่นใจในตนเอง
- 4) นักศึกษาขาดความกระตือรือร้น
- 5) นักศึกษาขาดการวางแผนการเรียนและการจัดเวลาในการทำวิทยานิพนธ์
- 6) นักศึกษาไม่สนใจใฝ่รู้โดยเฉพาะการอ่านงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 ให้อ้าง ขวางและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง
- 7) นักศึกษาไม่กล้ามาพบอาจารย์

- 8) นักศึกษาไม่มาพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการทำวิทยานิพนธ์
- 9) นักศึกษามีความคิดไม่ตรงกับอาจารย์ที่ปรึกษา
- 10) นักศึกษาไม่แก้ไขวิทยานิพนธ์ตามคำแนะนำของกรรมการ
- 11) นักศึกษาแอบคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาส่งอาจารย์ที่ควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยขาดการอ้างอิงเป็นระบบ
- 12) นักศึกษาไม่ได้ทำวิทยานิพนธ์ด้วยตนเองทั้งกระแส

1.1.5.3 ข้อจำกัดของนักศึกษาในเรื่องอื่นๆ

มีข้อจำกัดบางประการของนักศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพของวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งได้แก่

- 1) นักศึกษาขาดงบประมาณและแหล่งเงินทุน
- 2) นักศึกษาต้องปฏิบัติงานประจำในหน้าที่ของตนบางคนอยู่ห่างไกลจากมหาวิทยาลัย ทำให้ไม่มีเวลามาพบอาจารย์และศึกษาค้นคว้าเอกสารข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์
- 3) นักศึกษาขาดการจัดบรรยากาศที่อยู่ระหว่างรุ่นพี่และรุ่นน้อง ที่จะช่วยกันกระตือรือร้น ในการทำวิทยานิพนธ์ก่อนมาถึงอาจารย์ที่ปรึกษา

1.1.6 ปัญหาด้านแหล่งเรียนรู้

จากการประชุมกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์ในเรื่องแหล่งเรียนรู้ สามารถแบ่งความคิดเห็นออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มของนักศึกษารุ่นศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน และกลุ่มของอาจารย์ทั้งผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.1.6.1 ประเด็นปัญหาจากกลุ่มนักศึกษา มีดังนี้

- 1) เอกสาร ตำรา มีไม่เพียงพอ
- 2) เอกสาร ตำรา ที่มีอยู่บางส่วนไม่ทันสมัย
- 3) การเข้าไปค้นคว้าทำได้ไม่สะดวก โดยเฉพาะวิทยานิพนธ์ ไม่สามารถเข้าไปค้นด้วยตนเองได้
- 4) ตัวอย่างงานวิจัยยังมีจำนวนน้อย ไม่หลากหลาย
- 5) แหล่งเรียนรู้นอกจากภายในมหาวิทยาลัยแต่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงมีไม่มากนัก

1.1.6.2 ประเด็นปัญหาจากกลุ่มอาจารย์ มีดังนี้

- 1) แหล่งค้นคว้าของมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะศูนย์วิทยบริการไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเท่าที่ควร และ อยู่ห่างไกลจากที่เรียนของนักศึกษา (นักศึกษาเรียนที่ส่วนวังจันทร์ แต่ศูนย์วิทยบริการอยู่ส่วนทะเลแก้ว)

2) ห้องสมุดของบัณฑิต มีเอกสาร ตำรา ประกอบการเรียนการสอนจำนวนน้อยไม่ตรงสาขาที่เรียน และไม่ทันสมัย

3) (3) วารสารเกี่ยวกับงานวิจัยมีน้อย เอกสาร ตำราเกี่ยวกับการวิจัย ทั้งภาษาไทย และต่างประเทศมีไม่เพียงพอ

1.2 ปัญหาด้านกระบวนการ (Process)

1.2.1 ปัญหาด้านกระบวนการบริหารจัดการ

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างการบริหารจัดการ เนื่องจากมีการถ่ายโอนงานวิชาการไปยังคณะต่างๆที่เป็นเจ้าของหลักสูตรนั้นๆ ได้มีการตั้งคณะกรรมการเพิ่มขึ้นไปอีก 1 ระดับ คือ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะ ซึ่งในแง่ของระบบงานแล้ว คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบมากที่สุด และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะก่อนจะนำเสนอถึงคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาทำหน้าที่เป็นเลขานุการและเป็นผู้ประสานงานกับคณะต่างๆ

จากการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และการสัมภาษณ์ พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติงานหรือดำเนินงานแทนเกือบทั้งหมด ภาคราชการไม่มีโอกาสตรวจสอบ คุณภาพนักศึกษาในสาขาอย่างที่ควรจะเป็น คณะเจ้าของสาขา ไม่ได้ดำเนินการใดๆที่ควรจะเป็นบทบาทหน้าที่และเมื่อโครงสร้างกำหนดให้งานบางส่วนขึ้นอยู่กับคณะ จำนวนบุคลากรในสำนักงานจึงลดลง แต่การทำงานยังคงทำเหมือนเดิม ทำให้เกิดความล่าช้า และบางครั้งกลับสวนในบทบาทหน้าที่

1.2.2 ปัญหาด้านระบบการคัดเลือกนักศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร การจัดการประชุมสัมมนา การประชุมกลุ่มและการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ใช้บัณฑิตรวมทั้งตัวนักศึกษาเองพบปัญหาด้านการรับนักศึกษา ดังนี้

1) การมีมหาวิทยาลัยหลายแห่งในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกและใกล้เคียง

2) มหาวิทยาลัยในจังหวัดพิษณุโลกมีศูนย์ต่าง ๆ ในเขตภาคเหนือถึง 11 ศูนย์ ปิดล้อมมหาวิทยาลัยราชภัฏไว้ตามสภาพภูมิศาสตร์ คือ ศูนย์พะเยา ศูนย์เชียงใหม่ ศูนย์แพร่ ศูนย์อุตรดิตถ์ ศูนย์พิจิตร ศูนย์เพชรบูรณ์ ศูนย์สุโขทัย ศูนย์ตาก ศูนย์กำแพงเพชร ศูนย์นครสวรรค์ และศูนย์อุทัยธานี โดยเปิดสอนในระดับปริญญาโทสาขาการบริหารการศึกษาทุกศูนย์

3) การรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม กำหนดให้นักศึกษาต้องทำวิทยานิพนธ์ในแผน ก. แต่ของมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นเปิดโอกาสให้นักศึกษาไม่ต้องทำวิทยา

นิพนธ์ โดยเลือกศึกษาแผน ข. ได้ หรือจะทำวิทยานิพนธ์ในลักษณะเป็นกลุ่ม เรื่องละ 5 คนก็ได้ ทำให้นักศึกษามีข้อเปรียบเทียบที่เป็นโอกาสการสำเร็จการศึกษาง่ายกว่า

4) กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาไม่สามารถคัดเลือกนักศึกษาได้ตามคุณสมบัติที่ต้องการ กล่าวคือ เป็นนักศึกษาที่เพิ่งสำเร็จการศึกษายังไม่มียานทำ ขาดคุณสมบัติในวิชาเอกการบริหารการศึกษา ในข้อที่ว่าจะต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาแล้ว 2 ปี

5) ระบบการสอบคัดเลือกไม่มีการสอบวิชาสถิติพื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้ในวิชาสถิติเพื่อการวิจัย ทำให้นักศึกษาที่รับเข้ามาขาดทักษะในเชิงสถิติ

6) ระบบการคัดเลือกหรือการสอบคัดเลือกไม่ระบุให้นักศึกษาต้องมีการเตรียมตัวเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ เมื่อเข้ามาเป็นนักศึกษา ทำให้การหาหัวข้อวิทยานิพนธ์มีความล่าช้า

7) จำนวนของนักศึกษาที่มาสมัครสอบและเข้าสู่ระบบการคัดเลือก บางปียังไม่เพียงพอกับจำนวนที่ตั้งเป้าไว้ว่าจะรับเข้าศึกษา เนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ไม่กว้างขวาง และยาวนานพอ

8) การวางแผนการรับนักศึกษา ยังไม่มีการนำกลยุทธ์ทางการตลาดหรือการทำ Road Show มาใช้

9) การประสานงานของหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์และการวางแผนการรับนักศึกษายังไม่ชัดเจนไว้ในการปฏิบัติว่าอยู่ ณ จุดไหน ใครเป็นผู้รับผิดชอบ

10) ยังไม่มีการกำหนดยุทธศาสตร์ และผู้ปฏิบัติให้ชัดเจน

1.2.3 ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน

จากการประชุมกลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน ผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และกรรมการบริหารบัณฑิตด้านการเรียนการสอนที่เป็นปัญหาส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงานวิจัย มีดังนี้

1) การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเน้นหนักไปทางด้านฟังและการพูด ไม่เน้นด้านการเขียน ทำให้นักศึกษาไม่สามารถนำความรู้ด้านการเขียนไปใช้ในการเขียนบทความภาษาอังกฤษในการทำวิทยานิพนธ์ได้ จำนวนชั่วโมงในการสอนวิชาวิจัย มีไม่เพียงพอ ทำให้นักศึกษาไม่ค่อยเข้าใจในศาสตร์หรือกระบวนการทำวิจัย

2) ขาดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ในการทำวิจัยให้กับนักศึกษา เช่น การวิพากษ์งานวิจัย

3) ในการจัดการเรียนการสอนในวิชาอื่น ๆ ขาดการให้ความรู้เสริมเกี่ยวกับการทำ วิจัยแก่นักศึกษา

4) ในการจัดแผนการจัดการเรียนการสอนจะมีความชัดเจน เฉพาะสาขาวิชานั้น ๆ แต่ไม่มีการบูรณาการในทุกวิชาสู่การวิจัย จึงทำให้นักศึกษาไม่สามารถนำความรู้ในวิชาอื่นต่าง ๆ เชื่อมโยงไปถึงเรื่องวิทยานิพนธ์ได้

5) การจัดการเรียนการสอนวิชาวิจัย ในด้านกระบวนการทำวิจัยเข้าไป และส่งผล ให้ได้ หัวข้อการทำวิจัยในการจัดการเรียนการสอนวิชาวิจัย มีตัวอย่างของวิจัยน้อย และไม่หลากหลาย

6) ด้านการวัดผลประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละวิชา ควรเน้น ทั้ง การประเมินผลหรือปรับปรุงการเรียนการสอนและการประเมินผลหลังเรียน การตรวจผลงาน นักศึกษาควรกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจน เหมาะสม

7) การจัดการเรียนการสอนไม่ค้ำยเน้นด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือให้ นักศึกษาไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

8) การจัดการเรียนการสอนในบางรายวิชาขาดการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาเสริมความรู้ด้านการทำวิทยานิพนธ์ให้กับนักศึกษา

1.2.4 ปัญหาด้านกระบวนการจัดทำวิทยานิพนธ์

1.2.4.1 ขั้นตอนการเสนอวิทยานิพนธ์

กระบวนการและขั้นตอนในการเสนอวิทยานิพนธ์ที่มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ สอบหัวข้อ สอบเค้าโครง และสอบวิทยานิพนธ์ดังกล่าว ผู้บริหารมีความคิดเห็นแบ่งเป็นสองกลุ่ม คือ

กลุ่มแรก เห็นว่าทั้ง 3 ขั้นตอนนี้ดีแล้ว เหมาะสมแล้ว เพราะทำให้นักศึกษาได้มีแนวทาง ในการทำชัดเจนขึ้น เป็นการช่วยเหลือให้นักศึกษาเข้าใจงานมากขึ้น

กลุ่มที่สอง เห็นว่าหลายครั้งเกินไป น่าจะยุบหัวข้อและเค้าโครงให้เหลือเป็นขั้นตอน เดียวกัน และสอบอีกครั้งหนึ่งเมื่อวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จ รวมเป็นสองขั้นตอน

ส่วนนักศึกษาเห็นว่ากระบวนการจัดทำและสอบวิทยานิพนธ์ที่กำหนดไว้ให้มี 3 ขั้นตอน นั้นทำได้เหมาะสมเช่นเดียวกับผู้บริหารกลุ่มแรก

ดังนั้น จึงไม่อาจกล่าวได้ว่าประเด็นใดเป็นปัญหาที่แท้จริง เนื่องจากมีความคิดเห็นที่ค่อนข้างแตกต่างกัน และมองเห็นว่า จะกี่ขั้นตอนก็ใช้ได้ แต่ที่เป็นปัญหาสำคัญสำหรับนักศึกษาก็คือการ นัดหมายกรรมการทั้งหมดให้ว่างตรงกัน ซึ่งต้องเสียเวลานาน และได้ให้ ข้อเสนอแนะ ว่าสำนักงาน บัณฑิตศึกษาควรจะช่วยประสานงานการนัดหมายกับกรรมการผู้สอบเค้าโครงวิจัยให้กับนักศึกษา

1.2.4.2 คู่มือในการจัดทำวิทยานิพนธ์

1) คู่มือการทำวิทยานิพนธ์ควรมีระเบียบในการปฏิบัติที่ชัดเจน เพราะเท่าที่มีอยู่ ยังไม่ชัดเจน การเขียนคู่มือยังไม่เป็นระบบและมีขั้นตอนมากเกินไป

2) คู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์กลางเล่มเดียวน่าจะไม่เพียงพอ เนื่องจากนักศึกษามีหลายสาขา เช่นสาขายุทธศาสตร์ เน้นการวิจัยแบบ R & D และการวิจัยเชิงคุณภาพ รูปแบบจึงควรแตกต่างกัน หรือในคู่มือควรมีรูปแบบของการจัดทำที่หลากหลายมากขึ้น

3) คู่มือยังไม่ได้ปรับให้ทันสมัย

4) ขาดตัวอย่างการนำเสนอในแต่ละบท

1.2.4.3 ทิศทางและรูปแบบของการจัดทำวิทยานิพนธ์

ขาดนโยบายของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับ Theme ในงานวิจัยขาดความเอาใจจริงเอาใจต่อการฝึกฝนให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถในกระบวนการทำวิจัยตามปรัชญาของการจัดการเรียนแผน ก

1.2.5 ปัญหาด้านการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์

1) นักศึกษาที่ผ่านการสอบพิจารณาเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว ดำเนินการจัดทำ วิทยานิพนธ์และปรึกษาหารือหรือหาวิธีแก้ไขปัญหากับคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นระยะ ๆ ตามหลักการที่วางไว้นั้น นักศึกษาจะต้องรายงานความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้ประเมิน ทุกภาคการศึกษา แต่จากการปฏิบัติงานจริง มหาวิทยาลัยยังไม่ได้มีกระบวนการติดตามนักศึกษานี้หรือการดำเนินการของนักศึกษาและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้แต่ประการใด ทำให้นักศึกษาบางรายทิ้งงานวิทยานิพนธ์ไปเลย เนื่องจากทั้งระยะห่างนานเกินไป จนขาดความเข้าใจที่ต่อเนื่อง

2) ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พบได้ยาก เพราะอาจารย์มีภารกิจมาก ติดต่อกันไม่ได้ ขาดการจัดเวลาและระบบของการให้คำปรึกษา อาจารย์บางคนไม่มีเวลาตรงงาน นักศึกษาต้องรอนานกว่าอาจารย์จะอ่านเสร็จ

3) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์บางคนไม่คำนึงถึงพื้นฐานของนักศึกษา และไม่ได้ให้ความช่วยเหลือแนะนำนักศึกษาเท่าที่ควร ไม่แนะนำแหล่งศึกษาค้นคว้า วิธีค้นคว้า หรือเข้าถึงข้อมูล

4) อาจารย์บางคนเข้มงวดเกินไป ตรวจแล้วบอกว่าไม่ถูก แต่ไม่บอกว่าที่ถูกเป็นอย่างไร บางกรณีอาจารย์ให้แก้ไข เมื่อนักศึกษาแก้ไขตามที่แนะนำ แต่อาจารย์ก็ให้แก้ไขใหม่จนกลับไปทำเดิมอีก ทำให้งานไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร จนทำให้นักศึกษาท้อและทิ้งงาน

1.3 ปัญหาด้านผลผลิต (Output)

1.3.1 ปัญหาด้านบัณฑิตที่จบการศึกษา

ปัญหาที่พบเกี่ยวกับบัณฑิตและงานวิจัยที่ทำ มีดังนี้

- 1) นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ไม่ได้นำข้อค้นพบที่ได้จากการทำวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ไปใช้ในการพัฒนางานหรือการพัฒนาในด้านอื่นๆ
- 2) มีนักศึกษาบางส่วนที่ได้นำความรู้เกี่ยวกับการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน เช่น การวิเคราะห์ข้อมูล แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสทำวิจัย เนื่องจากมีภาระงาน ประจำอยู่มาก และลักษณะงานประจำที่ทำอยู่นั้นไม่เอื้อให้ทำงานวิจัย
- 3) นักศึกษาส่วนใหญ่ ไม่สำเร็จการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดคือ 2 ปี

1.3.2 ปัญหาด้านคุณภาพวิทยานิพนธ์

1.3.2.1 เกณฑ์การพิจารณาคุณภาพของวิทยานิพนธ์

เนื่องจากตัวชี้วัดคุณภาพของวิทยานิพนธ์ ได้มีเกณฑ์กำหนดไว้แล้ว โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี ผ่าน และไม่ผ่าน ไม่จำเป็นต้องสร้างเกณฑ์กันใหม่แต่ปัญหาคือ ในปัจจุบันเกณฑ์ในการให้คะแนนวิทยานิพนธ์ยังไม่ชัดเจน ซึ่งจะทำการให้คะแนนเป็นไปอย่างเป็นปรนัยได้ ทำให้เกณฑ์การประเมินวิทยานิพนธ์ของกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แต่ละคนในชุดเดียวกันและต่างชุดกันไม่เหมือนกัน

1.3.2.2 การนำไปใช้ประโยชน์

1) วิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาจัดทำมักนำไปใช้ประโยชน์ไม่ค่อยได้ เนื่องจากปัญหาที่นำมาทำวิจัยไม่ใช่ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งไม่ได้ ข้อค้นพบที่จะนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

2) วิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาจัดทำส่วนใหญ่เป็นเชิงสำรวจ ทำให้องค์ความรู้ที่ได้จากข้อค้นพบต่างๆ มีข้อจำกัด จากความลึกซึ้งประเด็นที่นักศึกษานำมาทำวิทยานิพนธ์มักมีความซ้ำซ้อนกับบุคคลอื่นที่ได้ศึกษาวิจัย

มาแล้วหรือบางครั้งใช้เวลานานเกินไป ทำให้เกิดความล้าสมัย ไม่เกิดประโยชน์เท่า ที่ควร ความผิดพลาดในการพิมพ์ งานวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาบางส่วนยังมีข้อผิดพลาดในการพิมพ์ มีการตรวจทานที่ไม่ละเอียดรอบคอบทำให้ขาดความน่าเชื่อถือ

2. การพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

คณะผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย ดังนี้

2.1 ระบบบริหารจัดการ

2.1.1 โครงสร้างการบริหาร

2.1.1.1 จัดตั้งคณะกรรมการ 3 ระดับ ได้แก่

- 1) คณะกรรมการระดับมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบ อนุมัติเค้าโครงวิทยานิพนธ์ และอนุมัติผลการสอบวิทยานิพนธ์
- 2) คณะกรรมการระดับคณะ มีหน้าที่ให้ความเห็นชอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
- 3) คณะกรรมการระดับสาขา มีหน้าที่พิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

2.1.1.2 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหาร โดยในระดับคณะให้มีรองคณบดีที่รับผิดชอบงานบัณฑิตศึกษาโดยตรง และจัดให้มีสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำคณะหรือเพิ่มบุคลากร

2.1.2 ปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการทุกระดับ และกำหนดบทบาทหน้าที่ระดับคณะ ระดับสาขา และสำนักงานบัณฑิตศึกษาให้ชัดเจน โดยให้คณะกรรมการระดับสาขามีบทบาทในความรับผิดชอบต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักเรียนโดยตรง

2.1.3 ปรับปรุงการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละระดับ

2.1.4 ปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารจัดการ โดยกำหนด Bench Marking หรือตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน

2.1.5 ควรมีการติดตามประเมินผลและใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการ

2.1.6 ควรพิจารณาค่าตอบแทนของคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ตามภาระงาน

2.2 ระบบการคัดเลือกนักศึกษา

2.2.1 กำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นที่เป็นพื้นฐานในการวิจัยประสบการณ์ในการทำงานและเกณฑ์ที่ชัดเจน

2.2.2 กำหนดวิธีการคัดเลือกที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยวิธี สอบข้อเขียน สอบสัมภาษณ์ พิจารณาจากประสบการณ์ หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง ตามความเหมาะสม ที่กำหนดโดยสาขาวิชานั้น ๆ

2.2.3 ดำเนินการคัดเลือก ซึ่งอาจกระทำได้ 2 วิธี คือ

2.2.3.1 คัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.2.3.2 คัดเลือกแบบมีเงื่อนไข หากไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เช่น การให้เรียนเพิ่มเป็นบางรายวิชา หรือการทำแต้มคะแนนให้ถึงระดับที่กำหนด

2.2.4 เกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาควรพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละสาขา

2.3 ระบบการคัดเลือกและพัฒนาอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.3.1 การกำหนดเกณฑ์และคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน ให้เป็นไปตามระเบียบของ สกอ. หรือของมหาวิทยาลัยฯ ในโอกาสต่อไป

2.3.2 การรับสมัคร และพิจารณาคุณสมบัติ จากบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

2.3.3 จัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับคุณวุฒิการศึกษา ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ในการทำวิจัยตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ

2.3.4 กำหนดภาระงาน การสอน และการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยคิดภาระงานสอนเป็น 2 เท่าของระดับปริญญาตรี

2.3.5 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

2.3.5.1 ประชุมชี้แจงคณาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาโทสาขาต่าง ๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญา จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ธรรมชาติของกรวิจัยของแต่ละสาขาวิชา

2.3.5.2 จัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.3.5.3 จัดให้มีการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทปีละ 1 ครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนา คือ อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ บุคลากรจากฝ่ายบริหาร ตลอดจนกรรมการในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับสาขาวิชา คณะ และมหาวิทยาลัย

2.3.5.4 จัดทำแผนพัฒนาอาจารย์โดยอาศัยแผนพัฒนาการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นแนวทาง โดยอาจดำเนินการในลักษณะของการอบรมระยะสั้น การเข้าเรียนในรายวิชาต่าง ๆ โดยไม่คิดหน่วยการ

เรียน (Sit – in) ศึกษาดูงานต่างประเทศ ศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ

2.3.5.5 พัฒนาความรู้ความสามารถด้านการวิจัยและสถิติแก่อาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

2.4 ระบบการจัดการเรียนการสอน

- 2.4.1 จัดทำแผนการเรียนให้มีการเรียนการสอนวิชาสถิติและวิจัยในภาคเรียนแรกควบคู่กันไปโดยเน้นการปฏิบัติ
- 2.4.2 จัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาให้เชื่อมโยงลงสู่กระบวนการทำวิจัย (Research Based)
- 2.4.3 จัดการเรียนการสอนโดยมีการบูรณาการเนื้อหาวิชาทุกหมวดวิชาเดียวกันเพื่อมุ่งสู่การวิจัย
- 2.4.4 ฝึกทักษะในการค้นคว้า สืบค้นข้อมูลและเน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์
- 2.4.5 จัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยให้นักศึกษาสามารถให้นักศึกษาสืบค้นตำราภาษาต่างประเทศและเขียนบทความย่อภาษาอังกฤษได้
- 2.4.6 ใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษาทั้งด้านบุคคลและสถานที่รวมทั้งการจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ให้กว้างขวาง
- 2.4.7 มีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยการประชุมร่วมกันของกรรมการโปรแกรมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
- 2.4.8 การจัดอาจารย์ผู้สอนเป็นทีมและมีการประชุมเพื่อการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน
- 2.4.9 จัดการเรียนการสอนวิชาสัมมนาและวิจัยโดยมุ่งเน้นให้ปฏิบัติจริงในภาพสนาม ซึ่งจะ ได้ ใจ ทั ย วิ จ ย และ มี ประ สบ ค า ร ณั ้ ด ร ง ใน การ วิ จ ย

2.5 ระบบการควบคุมวิทยานิพนธ์

2.5.1 การแบ่งขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์

- 2.5.1.1 การแบ่งขั้นตอนเพื่อการลงทะเบียนควรใช้ ระบบ 3 – 3 – 6 หน่วยกิต หัวข้อ + เค้าโครง / การพัฒนาเครื่องมือ / การวิเคราะห์สรุปผล
- 2.5.1.2 การสอบวิทยานิพนธ์ควรมี 2 ขั้นตอนคือ

ขั้นตอนที่ 1 สอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 สอบวิทยานิพนธ์

2.5.2 กระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์

2.5.2.1 ปรับปรุงคู่มือในการจัดทำวิทยานิพนธ์ให้มีความทันสมัย ชัดเจน และสอดคล้องกับการปฏิบัติจริงเอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์ทุกสาขา ครอบคลุมทุกรูปแบบและมีตัวอย่างการนำเสนอในแต่ละบท

2.5.2.2 การติดตามผล ดำเนินการโดย

- 1) จัดทำแผนการทำงานระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ผู้ควบคุม
- 2) กำหนดให้มีการรายงานผลความก้าวหน้าตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมกำหนดตามแผน
- 3) กำหนดปริมาณและคุณภาพของงานไว้ในแผนให้ชัดเจน
- 4) กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความก้าวหน้าของผลงานและให้มีผลเป็นผ่าน / ไม่ผ่านที่สอดคล้องกับการลงทะเบียน

2.5.2.3 ให้นักศึกษาสามารถลงทะเบียนการทำวิทยานิพนธ์ได้ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 3

2.5.2.4 การกำหนดสัดส่วนระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์กับนักศึกษา

- 1) จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษา : นักศึกษา 1 คน ควรเป็น 3 : 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญสาขา 1 คน เป็นอาจารย์สถิติวิจัย 1 คน
- 2) จำนวนนักศึกษาที่อยู่ในความดูแลเพื่อให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์มีสัดส่วนรวมแล้วทุกสาขาไม่เกิน 10 คน ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นได้ตามเวลาภารกิจและความสามารถของอาจารย์

2.5.2.5 กำหนดให้มีการประชุมกันระหว่างอาจารย์ที่เป็นคณะกรรมการ ให้นักศึกษาคนใดคนหนึ่ง เพื่อความสอดคล้องทางความคิดให้เป็นไปในทางเดียวกัน ให้มีการบันทึกผลและรับรองผลการประชุมโดยประธานควบคุมวิทยานิพนธ์

2.5.2.6 กำหนดทิศทางและรูปแบบของการจัดทำวิทยานิพนธ์ที่ชัดเจน

2.5.3 กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย

2.5.3.1 แหล่งเรียนรู้

- (1) มหาวิทยาลัยจัดหาเอกสาร ตำรา ที่สนับสนุนตรงตามสาขาในระดับบัณฑิตศึกษา
- (2) มหาวิทยาลัยจัดให้มีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยสามารถติดต่อทาง Internet ได้รวดเร็วและมีจำนวนเพียงพอ
- (3) บัณฑิตวิทยาลัยจัดหารายงานหรือวิทยานิพนธ์ให้หลากหลาย ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอ
- (4) จัดห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาเพื่อใช้เฉพาะงาน คือ
 - 1) ห้องคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูล
 - 2) ห้องคอมพิวเตอร์เพื่อการพิมพ์และวิเคราะห์ข้อมูล
- (5) จัดทำทำเนียบผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถเฉพาะทาง
- (6) จัดทำทำเนียบแหล่งวิทยากรภายนอกสถานศึกษา
- (7) บัณฑิตวิทยาลัยจัดประชุมผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภายในเพื่อสร้างความเข้าใจและอำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าแก่นักศึกษา
 - 2.5.3.2 จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ : (Workshop) เพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับกระบวนการในการวิจัยแก่นักศึกษาเป็นระยะ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และควรมีสื่อหรือกิจกรรมอื่น ๆ เสริม เช่น การเขียนบทความในวารสารเพื่อเผยแพร่
 - 2.5.3.3 จัดตั้งคลินิกวิจัยและจัดหาผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำแก่นักศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์

อภิปรายผล

1. ระบบบริหารจัดการ

จากกรณีศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการงานระดับบัณฑิตศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์นั้น พบว่าเรื่องโครงสร้างไม่ค่อยมีปัญหาเท่าใดนักและเมื่อมีข้อขัดข้องก็มีการปรับเปลี่ยนเพื่อแก้ไขปัญหานั้นๆ แต่ปัญหาที่พบและส่งผลกระทบต่อการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาคือ ความไม่ชัดเจนในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการในแต่ละระดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าไม่มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้กระจ่างว่า ใครจะต้องทำอะไร และมีขอบเขตแค่ไหน เส้นทางการนำเสนอวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาควรจะต้องผ่านใครบ้าง นอกจากนี้ยังเป็นเพราะขาดการติดตาม ตรวจสอบว่าปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่หรือเปล่าอีกด้วย ดังนั้น ข้อเสนอที่จะทำให้ปัญหานี้หมดไปก็คือการ

ทบทวนบทบาทหน้าที่ว่าที่กำหนดไว้นั้นชัดเจนหรือยัง ตรงตามภารกิจและครอบคลุมหรือไม่ มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจให้ผู้รับผิดชอบงานรับทราบอย่างทั่วถึง และในการปฏิบัติงาน หัวหน้าคณะกรรมการทุกระดับควรจะได้มีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยเฉพาะเมื่อมีการกำหนดเส้นทางการนำเสนอวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาที่จะต้องผ่านคณะกรรมการทั้ง 3 ระดับนี้ด้วยแล้ว การกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนและมีผลต่อการปฏิบัติจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้นักศึกษารับรู้และดำเนินการได้ทันหรือไม่ทันตามแผนที่วางไว้ อย่างไรก็ตาม ควรมีทางออกสำหรับปัญหาคณะกรรมการ/อาจารย์ที่มีภารกิจมาก จนอาจทำให้กระบวนการผ่านงานวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาช้าไปด้วย

2. ระบบการคัดเลือกนักศึกษา

ในด้านระบบการคัดเลือกนักศึกษา จากการศึกษาวិจัยสภาพปัญหาพบว่าคุณสมบัติของนักศึกษาที่เลือกเข้ามาเรียนนั้นไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในบางปีมีการลดเกณฑ์บางข้อลง เช่นสาขาวิชาการบริหารการศึกษาให้ผู้สมัครต้องมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมาแล้ว 2 ปี ในทางปฏิบัติได้รับนักศึกษาที่จบปริญญาตรีและสมัครเข้าเรียนต่อ โดยยังไม่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เป็นต้น จากข้อเสนอแนะที่ผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหลายให้ความคิดเห็นนั้นเสนอว่าควรจะได้รับสมัครนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ เพื่อเป็นการประกันคุณภาพเบื้องต้น ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมวิพากษ์ระบบท่านหนึ่งที่ทำให้เห็นว่า การไม่เคร่งครัดเรื่องเกณฑ์คัดเลือกนักศึกษาเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้วิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาทำโดยคุณภาพ รวมไปถึงความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนระดับปริญญาโท คือวิชาภาษาอังกฤษ และระเบียบวิธีวิจัย ดังที่นักศึกษาปัจจุบันผู้หนึ่งที่เข้าร่วมวิพากษ์ระบบคัดเลือกนักศึกษา กล่าวว่า การเรียนในแผน ก. ที่มีการทำวิทยานิพนธ์ เป็นแผนการเรียนที่ดี ทำให้ผู้จบในแผนการเรียนนี้เป็นคนมีคุณภาพ สอดคล้องกับความเห็นของ ประชุมสุข อ้าวอึ้ง (2523, อ้างถึงในงามตา ต้นนุกูล 2538 : 25) วิจิตร ศรีสอ้าน (2523 : 22-26) และ สิบปันนท์ เกตุทัต (2524 : 3) ที่เห็นว่ามหาบัณฑิตควรมีความชัดเจนในด้านวิชาการ มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นนักวิชาการที่มีความสามารถสูง และมีจินตนาการ แต่ในสภาพความเป็นจริงของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามนั้นค่อนข้างจะเป็นเรื่องยากที่จะได้นักศึกษาที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ดังกล่าวเพราะแทบจะไม่มีตัวเลือก เนื่องจากมีสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในพื้นที่ใกล้เคียงกัน เปิดรับนักศึกษาในสาขาเดียวกัน และเปิดรับเป็นจำนวนมาก มีหลักสูตรที่ไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์เป็นรายบุคคล ทำให้ผู้ที่ต้องการจบเร็วมองเห็นว่าการเรียนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏที่ ต้องทำวิทยานิพนธ์นั้นเรียนยากกว่าและต้องใช้เวลามากกว่า ดังนั้นในโอกาสต่อไปถ้าจะคัดเลือกด้วยเกณฑ์ที่กำหนดจึงอาจประสบปัญหาว่ามีผู้ผ่านเกณฑ์เพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลย ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้น

มหาวิทยาลัยอาจจะต้องขบเลิกเป็นบางหลักสูตรก็เป็นได้ อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านที่เห็นว่าการสอบคัดเลือกเป็นเพียงการสอบเพื่อดูพื้นฐานของนักศึกษาที่ทางผู้จัดการศึกษาจะนำมาพิจารณาแล้วเพิ่มเติมให้ในภายหลัง ซึ่งในกรณีนี้สามารถคำนึงถึงประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ ที่มีพื้นฐานความรู้ไม่แน่นอนหาพอเพราะผ่านการเรียนแบบนอกระบบมา แต่อาจสนใจหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยตรงได้ เช่น หลักสูตรยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นต้น

3. ระบบการคัดเลือกและพัฒนาอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในด้านการคัดเลือกผู้สอน ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการพัฒนาบุคลากรกลุ่มนี้ ผลจากการศึกษาวิจัย พบว่า อาจารย์ผู้สอนบางคนขาดการนำองค์ความรู้ใหม่ ๆ มาสอนนักศึกษา อาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้รับการพัฒนาน้อย ขาดอาจารย์เฉพาะทางในบางสาขา อาจารย์บางคนไม่ได้ทำวิจัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ สิ่งเหล่านี้ทำให้ไม่เอื้อต่อคุณภาพงานวิจัยของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการกำหนดคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน และที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นั้น ระบุแต่เพียงว่าต้องมีตำแหน่งทางวิชาการเป็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกเท่านั้น แต่ไม่ได้มีการระบุว่าจะต้องมีความรู้ความสามารถในการวิจัย มีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง หรือกำหนดว่าจะต้องสำเร็จการศึกษาตรงกับสาขาวิชาที่เปิดสอน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าในระยะแรกๆของการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษานั้น อาจารย์ส่วนใหญ่ยังไม่มีคุณสมบัติตามที่ควรจะเป็น

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบอีกว่าในการแก้ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ควรมีการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จัดให้มีแผนพัฒนาด้านการวิจัย จัดให้มีการประชุมสัมมนาเกี่ยวกับปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งในกรณีนี้ มักมีการอภิปรายในที่ประชุมระดับต่าง ๆ อยู่บ่อยครั้งว่า ควรจะมีการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนและที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แต่ที่ยังไม่มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการอาจเป็นเพราะเหตุว่าฝ่ายบริหาร ไม่ได้มีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องนี้ และอาจมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณอีกประการหนึ่งด้วย

4. ระบบการจัดการเรียนการสอน

ในด้านการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพงานวิจัย จากการศึกษาปัญหา พบว่าการจัดการเรียนการสอนขาดการบูรณาการเนื้อหาวิชาที่สอนลงสู่การวิจัย การสอนไม่ค่อยเน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การจัดการเรียนการสอนในบางรายวิชาไม่จัดสอนเป็นทีม ขาดการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน ขาดกิจกรรมส่งเสริมด้านการวิจัย เนื้อหาวิชาวิจัยและวิชาสถิตินำมารวมกันและเปิดสอนซ้ำ จากปัญหาที่พบได้ข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางในการแก้

ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนคือ ให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการในทุกวิชา และให้เชื่อมโยงสู่การวิจัย สอนโดยเน้นด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ในการจัดการสอนแต่ละรายวิชา ควรจัดผู้สอนเป็นทีม และให้มีการประชุมตกลงร่วมกันระหว่างทีมผู้สอน ให้มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอน ให้เปิดสอนเนื้อหาวิชาวิจัยและวิชาสถิติแยกออกจากกันเป็นสองรายวิชา และให้เปิดสอนในภาคเรียนแรกของการเรียนการสอน จากผลการศึกษาที่พบทั้งหมดทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านการจัดการเรียนการสอน จะเห็นว่าประเด็นหลักที่ส่งผลต่อคุณภาพของงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาก็คือการบูรณาการเนื้อหาเชื่อมโยงเข้าสู่การวิจัย ซึ่งที่ผ่านมาไม่ได้ทำนั้นอาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ผู้สอนขาดทักษะหรือประสบการณ์ในการวิจัย บางคนเคยทำงานวิจัยเฉพาะตอนเรียนปริญญาโท ปริญญาเอก เท่านั้น ซึ่งก็นานมาแล้ว และเหตุผลที่ทำให้ไม่ได้ทำงานวิจัยก็อาจเนื่องมาจากมีภาระงานประจำมากทั้งงานสอน งานธุรการ หรืองานอื่นๆ ทำให้ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าหรือสนใจที่จะทำวิจัย อีกประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากขาดการสนับสนุนหรือเสริมแรงจากฝ่ายบริหาร เช่นไม่สนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในการทำวิจัย หรือไม่ได้นำงานวิจัยมาเป็นภาระงาน ทางฝ่ายบริหารไม่ได้จัดแผนพัฒนาอาจารย์ผู้สอนทั้งในด้านการประชุมเชิงปฏิบัติการวิจัยหรือการอบรมสัมมนา หรือศึกษาคูงานในบางหน่วยงานที่มีความสามารถด้านการทำวิจัย ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการทุกรายวิชาเข้าด้วยกันและเชื่อมโยงเข้าสู่การวิจัยนั้น น่าจะเป็นเรื่องที่ดีและช่วยให้มีผลต่อคุณภาพงานวิจัยของนักศึกษามากยิ่งขึ้น แต่การบูรณาการดังกล่าวจะต้องอาศัยความเอาใจจริงเอาใจของอาจารย์ผู้สอนแต่ละคน และบางกรณีก็อาจจะขึ้นอยู่กับลักษณะธรรมชาติของเนื้อหาวิชาแต่ละรายวิชาด้วย

5. ระบบการควบคุมวิทยานิพนธ์

จากผลการวิจัยพบว่าระบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ของอาจารย์ที่ปรึกษาฯยังไม่ได้มีกระบวนการติดตามการทำงานของนักศึกษาที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักศึกษาบางรายทิ้งงานวิทยานิพนธ์ไปนานเกินไป จนขาดความเข้าใจที่ต่อเนื่อง ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์บางคนพบได้ยากเพราะอาจารย์มีภารกิจมาก ขาดการจัดเวลาและระบบของการให้คำปรึกษา อาจารย์บางคนไม่มีเวลาตรวจงาน นักศึกษาต้องรอนานกว่าอาจารย์จะอ่านเสร็จ อาจารย์บางคนก็เข้มงวดเกินไป แต่ไม่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือที่ถูกต้องแก่นักศึกษา ทำให้งานไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร จนทำให้นักศึกษาบางรายท้อและทิ้งงาน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์บางคนยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ถูกต้องเหมาะสม ขาดความตระหนักและรับผิดชอบในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ไม่เห็นความสำคัญและความเดือดร้อนของนักศึกษา ส่งผลให้นักศึกษาไม่มีความมั่นใจในการทำวิทยานิพนธ์และขาดที่พึ่งที่จะแนะนำ

ช่วยเหลือ ประกอบกับนักศึกษาส่วนใหญ่มีภารกิจเกี่ยวกับงานในอาชีพ มีเวลาสำหรับการศึกษา เฉพาะในวันหยุด จึงทำให้ต้องใช้เวลานานในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการควบคุมวิทยานิพนธ์หลายประการ เช่น กำหนดให้มีการจัดทำแผนการทำงานระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ กำหนดให้มีการรายงานผลความก้าวหน้าตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมกำหนดตามแผน กำหนดปริมาณและคุณภาพของงานไว้ในแผนให้ชัดเจน กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินความก้าวหน้าของผลงานและให้มีผลเป็นผ่าน / ไม่ผ่านที่สอดคล้องกับการลงทะเบียน กำหนดให้มีการประชุมกันระหว่างอาจารย์ที่เป็นคณะกรรมการให้นักศึกษาคนใดคนหนึ่ง เพื่อความสอดคล้องทางความคิดให้เป็นไปในทางเดียวกัน ให้มีการบันทึกผลและรับรองผลการประชุมโดยประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดจนจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ : (Workshop) เพื่อเสริมสร้างความรู้ด้านการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับกระบวนการในการวิจัยให้แก่ นักศึกษาเป็นระยะ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และควรมีสื่อหรือกิจกรรมอื่น ๆ เสริม เช่น การเขียนบทความในวารสารเพื่อเผยแพร่ และจัดตั้งคลินิกวิจัยและจัดหาผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำแก่นักศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งข้อเสนอแนะดังกล่าวน่าจะช่วยให้นักศึกษาคงควบคุมตนเองในการทำงานให้เสร็จตามแผนที่กำหนด ประกอบกับการเสริมสร้างความรู้ที่จำเป็นให้ก็จะช่วยให้นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการในการทำงานที่ถูกต้องชัดเจน และเกิดความมั่นใจและมีขวัญและกำลังใจในการทำงานได้ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยควรจะต้องกำหนดเป็นนโยบายให้ชัดเจนและสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ในด้านความรู้ความสามารถของอาจารย์ หากผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์บางคนยังมีความรู้ความสามารถไม่ตรงตามสาขาของนักศึกษา ขาดความเอาใจจริงในการควบคุมคุณภาพของวิทยานิพนธ์ ขาดประสบการณ์ในการทำวิจัย และขาดวิสัยทัศน์ในการให้คำปรึกษา นักศึกษามักเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาเพียงกลุ่มเดียว ไม่กระจายและไม่ค่อยได้เชิญบุคคลภายนอกเป็นกรรมการร่วมด้วย ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้วิทยานิพนธ์ของนักศึกษายังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร มีเนื้อหาสาระและกระบวนการในการวิจัยซ้ำๆกัน ขาดการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควร สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะมหาวิทยาลัยยังมีอาจารย์จำนวนจำกัด ขาดอาจารย์ที่ชำนาญเฉพาะทาง ขาดการสรรหาอาจารย์ภายนอกที่เหมาะสม และไม่มีกระบวนการในการพัฒนาอาจารย์ในเชิงลึกให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงได้เสนอแนะให้พัฒนาระบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยการจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับคุณวุฒิการศึกษา ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ในการทำวิจัยตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้มีข้อมูล สารสนเทศที่กว้างขวางมากขึ้นในการเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา จัดทำแผน

พัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้งระยะสั้นและระยะยาว. ในเชิงลึกอย่างต่อเนื่องเพื่อให้อาจารย์มีความรู้ความสามารถที่ทันสมัย เหมาะสม และ จัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดจนปัญหาการจัดการศึกษาระดับปริญญาระดับบัณฑิตศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อสร้างความเข้าใจ และหาแนวทางในการแก้ปัญหาให้แก่ศึกษาร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารทุกระดับควรจะสร้างความเข้าใจในเรื่องบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจน มีการติดตามผลการปฏิบัติงาน และกำหนดให้มีการประชุมทบทวนผลงานที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อการแก้ไขปัญหาให้ทันท่วงทีประการหนึ่ง และการปรับปรุงกระบวนการหรือวิธีการให้สอดคล้องหรือทันต่อสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนไปอีกประการหนึ่ง

2. ในด้านการรับนักศึกษา ถ้าจะยังคงยืนยันนโยบายการมีรับนักศึกษาเข้าศึกษาในแผน ก. ต่อไป ควรจะมีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกที่ชัดเจน กว้างขวางและยาวนาน ทำการประชาสัมพันธ์ตลอดเวลา ทุกรูปแบบ เพื่อให้ผู้ต้องการศึกษาต่อทราบถึงผลดีในการศึกษาในแผน ก. นั่นคืออะไร ซึ่งหมายถึง การจัดงบประมาณสนับสนุน การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่เหมาะสมเพื่อจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ดังกล่าว การเชิญศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วตามแผน ก. มาร่วมประชุม พบปะทำทำเนียบรุ่น แสดงประวัติผลงานความสำเร็จ และความภาคภูมิใจของตัวบัณฑิตกับผู้รับบัณฑิตก็ถือว่าเป็นการประชาสัมพันธ์รูปแบบหนึ่งได้

3. ในด้านการคัดเลือกและพัฒนาอาจารย์ ควรกำหนดคุณสมบัติอาจารย์ผู้สอนและผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ในด้านการมีประสบการณ์ในการทำวิจัย ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากผลงานวิจัยที่อาจารย์ได้ทำนอกเหนือจากคุณสมบัติด้านวุฒิทางการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการเพราะประสบการณ์การวิจัยของอาจารย์จะมีส่วนช่วยในการสอนแบบบูรณาการและเชื่อมโยงไปสู่การทำวิจัยได้ง่ายขึ้น และควรมีแผนการพัฒนาอาจารย์ทั้งผู้สอนและผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ชัดเจน โดยถือว่าเป็นประเด็นสำคัญและเร่งด่วนของการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้ควรกำหนดให้มีโครงการรองรับอย่างเป็นรูปธรรมด้วยเช่น การฝึกอบรม และศึกษาดูงานในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง โดยกำหนดความต้องการจำเป็น (Need Assessment) ในการพัฒนางาน เป็นต้น

4. ในด้านการจัดการเรียนการสอนนั้นควรมีการจัดทำในเรื่องต่อไปนี้ คือ 1) ประชุมชี้แจงหรือจัดประชุมนิเทศอาจารย์ผู้สอนทุกรายวิชา เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการเรียนการสอนที่บูรณาการเนื้อหาทุกรายวิชาเชื่อมโยงเข้าสู่การทำวิจัย 2) การทำความเข้าใจและยอมรับการสอนแบบทีม และให้มีการวางแผนการสอนร่วมกัน รวมทั้งอาจกำหนดให้มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสอนด้วย

ในรายวิชาที่จำเป็น และ 3) ควรจัดแผนการเรียนการสอนวิชาสถิติแยกออกจากวิชาวิจัย และควรจัดให้นักศึกษาได้เรียนตั้งแต่ภาคเรียนแรก

6. ในด้านการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ควรนำเอาระบบการประกันคุณภาพมาใช้ในการบริหารจัดการ โดยมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา วางแผนการดำเนินงาน กำหนดตัวบ่งชี้ กำหนดวิธีดำเนินงานที่ชัดเจน และมีกระบวนการติดตามประเมินผล นำผลการประเมินมาพัฒนางานอย่างต่อเนื่องจริงจังมากขึ้น

7. มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์จัดทำชุดโครงการวิจัยที่มุ่งพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำนักศึกษาเข้าไปมีส่วนร่วมในการวิจัยด้วย

8. ทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการที่คณะผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยกำหนดเป็นนโยบายให้นำไปใช้อย่างจริงจัง และมีการติดตามประเมินผลเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาชุดโครงการวิจัย ที่คิด โจทย์วิจัยให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของหน่วยงานที่นักศึกษาปฏิบัติงานอยู่ และให้นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินงานภายใต้คำแนะนำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด

2. ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาระบบการบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ที่คณะผู้วิจัยเสนอไว้ เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคและหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงควรเอาใจใส่และปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารงานบัณฑิตศึกษาในแต่ละระดับว่าเกี่ยวข้องกับและส่งผลต่อคุณภาพงานวิจัยของนักศึกษาหรือไม่เพียงไร ทั้งนี้โดยยึดบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้เป็นขอบเขตด้านเนื้อหา

4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความสำเร็จในหน้าที่การงานของผู้ที่ศึกษาในระดับมหาบัณฑิตที่เรียนแผน ก. กับแผนอื่นๆ

5. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในการติดตามความเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตที่ศึกษาในแผน ก. ในด้านคุณลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน

6. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาโท ระหว่างการสอนเป็นทีมกับการสอนเดี่ยว

7. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพของงานวิจัยระหว่างการสอนเนื้อหาวิชาวิจัยและสถิติรวมอยู่ในวิชาเดียวกัน กับการสอนวิชาวิจัยและวิชาสถิติแยกจากกัน

บรรณานุกรม

กริสนา นกสกุล องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.

กำแพงเพชร, สถาบันราชภัฏ คู่มือทำวิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร, 2543.

ขัตติยา กรรณสูต การบริหารงานวิจัย กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์, 2530

งามตา ตันนุกูล การศึกษาโปรแกรมการผลิตมหาบัณฑิตภาคนอกเวลาราชการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

จิตราภา กุณเขตบุตร คุณภาพระบับวิจัยบัณฑิตศึกษานวัตกรรมการอุดมศึกษาไทยในยุคปฏิรูปการศึกษา. เอกสารแผ่นปลิว (5 หน้า) มปป : มปป.

ชัยพร วิชชาวุธ วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ณัฐชญาณ์ แก้วจืด การพัฒนากลยุทธ์การทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา ของสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร. (อัดสำเนา 175 หน้า) วิทยานิพนธ์สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร, 2545.

พรรณี แผลงจันทร์ ความพึงพอใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อกระบวนการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบึงแสม บทคัดย่อวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2530.

พระนคร, สถาบันราชภัฏ. เอกสารประกอบการประชุมเรื่องสัมมนาการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตศึกษา. (10-11 ตุลาคม 2543) กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏพระนคร, 2543.

พรเทพ ไทย์รักษ์ ทศนะของนักศึกษามหาบัณฑิตต่อกระบวนการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2539.

พิบูลสงคราม, สถาบันราชภัฏ ประกาศของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.

ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

----- การศึกษาทัศนะของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มีต่อการสำเร็จในการเรียนรายวิชาบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

มหาสารคาม, มหาวิทยาลัย คู่มือและหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2545 - 2546. มหาสารคาม : อภิชชาติการพิมพ์, 2545.

วัลย์พร ศรีเชียงราย. การประเมินโครงการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตที่ดำเนินการร่วมกัน โดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับสถาบันราชภัฏเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

วิจารณ์ พานิช การบริหารงานวิจัย แนวคิดจากประสบการณ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ปรับปรุงครั้งที่ 3 สำนักพิมพ์ดวงกมล กทม. 182 หน้า

วิจิตร ศรีสอาน ปรัชญาและเป้าหมายของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา. บัณฑิตศึกษา กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาที การทำวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสภาพ ปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523.

สายสิน เสวทวรรณ การประเมินการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา ของสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร, 2544.

ลีปนันท เกตุทัต “แนวคิดในการสร้างบัณฑิต.” ในการพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

สุเทพ บุญซ้อน สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและการพัฒนา. อยุธยา : โรงพิมพ์เทียนวัฒนา, 2545.

สุธีระ ประเสริฐสรรพ ต่อกับงานวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ดีไซร์, 2544.

เสรี พงศ์พิศ คุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงปรารถนา การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

อรนุช ศรีสะอาด “เกณฑ์มาตรฐานการเกณฑ์โครงการวิทยานิพนธ์,” การวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัย มหาสารคาม. ปีที่ 8 กรกฎาคม 2545. หน้า 1-7

อุทัย ดุลยเกษม สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา พระนครศรีอยุธยา : โรงพิมพ์เทียนวัฒนา, 2545.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Pibulsongkram Rajabhat University

โครงการวิจัยและพัฒนาระบบการจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

ผู้เสนอ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนวยการ สุนทรสมัย และคณะ
หน่วยงานที่สังกัด	สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
ระยะเวลาดำเนินการ	เริ่มตั้ง 1 กุมภาพันธ์ 2547 ถึง 30 กันยายน 2547
งบประมาณ	จำนวนเงิน 300,000 บาท (สามแสนบาทถ้วน)

1. ความเป็นมาของโครงการ

ปัจจุบันประเทศไทยประสบกับวิกฤติต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ฯลฯ จึงมีความจำเป็นที่รัฐบาลและประชาชนจะต้องร่วมกันแก้ปัญหา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2545) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำหนดนโยบายด้านการพัฒนาของภาครัฐ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การกำหนดให้ชุมชนเข้มแข็ง อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป ในการพัฒนาเพื่อให้บรรลุผลดังกล่าว รัฐบาลมีแนวทางการพัฒนาโดยอาศัยกระบวนการทางการศึกษาและการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2546) ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการตามภารกิจของตน

สถาบันราชภัฏซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐหน่วยงานหนึ่ง มีปรัชญาของหน่วยงานว่า เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นมาเป็นระยะเวลาช้านาน (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2538) แม้ในปัจจุบันจะเป็นช่วงแห่งการปรับเปลี่ยนไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัย ก็ยังคงปรัชญาของการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอยู่เสมอ (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2546) แสดงให้เห็นว่าสถาบันราชภัฏมีความตระหนักในค่านิยมรับผิดชอบของตนต่อท้องถิ่นและประเทศชาติตลอดมา

สถาบันราชภัฏได้เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษาดังแต่ปีการศึกษา 2541 โดยมีนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งหมด 718 คน ต่อมา เพิ่มขึ้นเป็น 2,222 คน หรือ 3 เท่า ในปีการศึกษา 2542 ในปีการศึกษา 2543 มีนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 4,950 คน เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2542 ประมาณ 2.2 เท่า และในปีการศึกษา 2544 มีนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 8,464 คน เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2543 1.71 เท่า (สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, 2544) จะเห็นได้ว่าตั้งแต่ปีการศึกษา 2541 - 2544 ผู้ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันราชภัฏ เพิ่มขึ้นถึงประมาณ 11.79 เท่า ฉะนั้น ถ้าระบบบริหารจัดการงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีคุณภาพ ประเทศชาติย่อมมีผลงานวิจัยของบัณฑิต

ที่สำเร็จการศึกษาสถาบันราชภัฏต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศตอบสนองทั้งต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและนโยบายของรัฐบาล ประมาณ 10,000 เรื่อง ผลงานวิจัยเหล่านี้ถือเป็นจุดกำเนิดขององค์ความรู้ใหม่ที่อยู่บนพื้นฐานของสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของท้องถิ่นไทย

อย่างไรก็ตาม ในสภาพความเป็นจริงเป็นที่ทราบกันว่า วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษายังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์เท่าที่ควร เนื่องจากงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นไปตามความสนใจของนักศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา หัวข้องานวิจัยไม่เอื้อต่อการใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงลึกและเชิงกว้าง ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเก่า ๆ ซ้ำ ๆ กัน ผลงานวิจัยหลายเรื่องไม่ได้แก้ปัญหหรือสนองความต้องการของท้องถิ่น (บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัย, 2545 :86 - 87) ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากระบบบริหารจัดการงานวิจัยของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษายังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอซึ่งสภาพปัญหาที่กล่าวมานี้ปรากฏอยู่ในทุกสถาบันราชภัฏ

สถาบันราชภัฏพิบูลสงครามมีความมุ่งหวังอยากจะให้แก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันฯ ซึ่งได้ลงทุนทั้งสติปัญญา เวลา และงบประมาณ สามารถผลิตองค์ความรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เป็นเช่นนี้ได้ คือระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยดังกล่าวขึ้น เพื่อให้ได้งานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาที่มีคุณลักษณะตามที่ต้องการ ด้วยเหตุนี้คณะผู้วิจัยจึงเห็นสมควรดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

2. คำถามการวิจัย

1. ระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏพิบูลสงครามตั้งแต่เริ่มจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจนถึงปัจจุบันเป็นอย่างไร ส่งผลต่อคุณภาพงานวิจัยอย่างไรบ้าง
2. ระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏพิบูลสงครามที่ทำให้งานวิจัยมีคุณภาพเป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏพิบูลสงครามตั้งแต่เริ่มจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจนถึงปัจจุบัน
2. เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

4. พื้นที่เป้าหมาย

สถาบันราชภัฏพิบูลสงครามมีระบบบริหารจัดการคุณภาพผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ที่ส่งผลให้งานวิจัยมีคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นและการพัฒนาองค์ความรู้ของสังคมไทย เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ร่วมกันของนักศึกษา อาจารย์ และภาคีทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในท้องถิ่น ผู้บริโภคงานวิจัย

5. แผนการปฏิบัติงานโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยและพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

กิจกรรม	ระยะเวลา	สถานที่	วิทยากร	ผู้รับผิดชอบ/ ผู้ร่วมกิจกรรม
1. วิเคราะห์สภาพปัญหา ระบบการบริหารจัดการ งานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา				
- ศึกษาเอกสาร	1 - 31 มี.ศ. 2547	-	-	คณะผู้ดำเนินการ วิจัย
- จัดประชุมอบรมเชิง ปฏิบัติการ	7 ม.ย. 2547	โรงแรมอมรินทร์ ลากูน พิษณุโลก	1. รศ.ดร.ดำรง มีแจ้ง 2. ผศ.ดร.สรวิศ วรอินทร์ 3. ผศ.ดร.ทวนทอง เชาวกิตติพงษ์	คณะผู้ดำเนินการวิจัย และ 1. อาจารย์ผู้สอน ระดับบัณฑิตศึกษา 2. อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ 3. นักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษา 4. นักศึกษาที่กำลัง ศึกษา 5. ผู้ทรงคุณวุฒิ 6. ผู้ใช้บัณฑิต

กิจกรรม	ระยะเวลา	สถานที่	วิทยากร	ผู้รับผิดชอบ/ ผู้ ร่วมกิจกรรม
- จัดประชุมกลุ่มย่อย	1 – 20 มี.ย. 2547	สถาบันราชภัฏ พิบูลสงคราม	-	1. อาจารย์ผู้สอนและ มีส่วนเกี่ยวข้องใน การให้คำปรึกษาการ ทำวิทยานิพนธ์
- สัมภาษณ์เจาะลึกราย บุคคล	1 – 20 มี.ย. 2547	-	-	2. ผู้บริหารงาน บัณฑิตศึกษา 3. นักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษา 4. นักศึกษาที่กำลัง อยู่ในกระบวนการทำ วิทยานิพนธ์ 5. ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ ใช้บัณฑิต
- จัดทำรายงานระยะที่ 1	1 – 15 ก.ค. 2547	-	-	คณะผู้ดำเนินการวิจัย
2. พัฒนานักจัดการงาน วิจัย				
- จัดประชุมอบรม เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการ ออกแบบระบบการจัดการ ที่เน้นการมีส่วนร่วม	20 – 25 ก.ค. 2547	สถาบันราชภัฏ พิบูลสงคราม	1. รศ.ดร.วิชัย แหวนเพชร	คณะผู้ดำเนินการวิจัย และ 1. อาจารย์ผู้สอน ระดับบัณฑิตศึกษา 2. อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ 3. ผู้บริหารงาน บัณฑิตศึกษา 4. นักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษา 5. นักศึกษาที่กำลัง ศึกษา

กิจกรรม	ระยะเวลา	สถานที่	วิทยากร	ผู้รับผิดชอบ/ ผู้ ร่วมกิจกรรม
				6. ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ ใช้บัณฑิต
3. ร่างระบบบริหารจัดการ งานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา - จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ	1 – 10 ส.ค. 2547	สถาบันราชภัฏ พิบูลสงคราม	-	คณะผู้ดำเนินการวิจัย
4. วิพากษ์ระบบบริหาร จัดการงานวิจัยระดับ บัณฑิตศึกษา - จัดประชุมสัมมนา	15 – 20 ส.ค. 2547	สถาบันราชภัฏ พิบูลสงคราม หรือ โรงแรมในเขต อ.เมือง จ.พิษณุโลก	ผู้ทรงคุณวุฒิจาก มหาวิทยาลัย และ สถาบันราชภัฏอื่น ๆ ประมาณ 3 – 5 ท่าน	คณะผู้ดำเนินการวิจัย และตัวแทนกลุ่ม ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. นำเสนอระบบบริหาร จัดการงานวิจัยระดับ บัณฑิตศึกษา - จัดประชุมเสนอผลงาน	21 – 30 ส.ค. 2547	สถาบันราชภัฏ พิบูลสงคราม	-	คณะผู้ดำเนินการวิจัย และตัวแทนกลุ่ม ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
6. สรุปผล เขียนรายงาน	ก.ย. 2547	บัณฑิตศึกษา		คณะผู้ดำเนินการวิจัย

6. วิธีดำเนินการ

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ประยุกต์ใช้วิธีวิทยาการวิจัยที่เรียกว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) โดยระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยประมาณ 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2547 - 2549 การดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบความคิด การวิจัย
2. จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ ผู้เข้าร่วม สัมมนาประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการและความต้องการ ผู้เข้าร่วมสัมมนา ประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา อาจารย์ผู้สอนในระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศิษย์เก่า นักศึกษาปัจจุบัน และผู้ใช้บัณฑิต
3. คณะผู้วิจัยร่วมกันประมวลข้อมูลพร้อมทั้งสรุปผล

ขั้นที่ 2 พัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏพิบูล

สงคราม

1. คณะผู้วิจัยดำเนินการร่างระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม โดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง และข้อสรุปที่ได้จากขั้นที่ 1
2. จัดให้มีการวิพากษ์ร่างระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม โดยผู้ทรงคุณวุฒิในด้านระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
3. จัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อวิพากษ์ระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับ บัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม โดยผู้เข้าร่วมสัมมนาเป็นบุคคลกลุ่มเดียวกับกลุ่มผู้เข้าร่วม ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในขั้นที่ 1
4. คณะผู้วิจัยร่วมกันประมวลข้อมูลพร้อมทั้งสรุปผล

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1. ทราบว่าระบบการบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเป็นอย่างไร
2. ได้ระบบการบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ทำให้งานวิจัยมีคุณภาพ
3. งานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโทของสถาบันราชภัฏพิบูลสงครามถูกนำไปใช้ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

8. งบประมาณของโครงการ

1. ค่าใช้สอย

1. ค่าจัดประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ 3 ครั้ง ๆ ละ ประมาณ 70 คน	
- ค่าอาหารกลางวัน 3 มื้อ ๆ ละ 120 บาท	= 25,200 บาท
- ค่าอาหารว่าง 6 มื้อ ๆ ละ 40 บาท	= 16,800 บาท
- ค่าตอบแทนวิทยากร 9 คน ๆ ละ 1,800 บาท	= 16,200 บาท
- ค่าพาหนะและที่พักของวิทยากร 9 คน ๆ ละ 2,000 บาท	= 18,000 บาท
2. ค่าตอบแทนผู้ให้ข้อมูลครั้งละ 30 คน ๆ ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 100 บาท	= 6,000 บาท
3. ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางของคณะดำเนินการวิจัย 3 ครั้ง ๆ ละ 3 คน	
คนละ 4,000 บาท	= 36,000 บาท
4. ค่าทำงานล่วงเวลา 6 คน ๆ ละ 45 วัน ๆ ละ 100 บาท	= 27,000 บาท
5. ค่าจ้างผู้ช่วยนักวิจัย 5 คน ๆ ละ 25 วัน ๆ ละ 300 บาท	= 37,500 บาท
6. ค่าจ้างวิเคราะห์ข้อมูล	= 6,000 บาท
7. ค่าจ้างจัดพิมพ์เอกสารระหว่างดำเนินการวิจัย	= 15,000 บาท
8. ค่าจ้างพิมพ์รายงานวิจัย เก็บเล่ม ทำปก จำนวน 100 ฉบับ	
ฉบับละ 200 บาท	= 20,000 บาท
9. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	= 6,300 บาท
รวม	= 230,000 บาท

2. ค่าตอบแทน

1. ค่าตอบแทนนักวิจัย (15% ของยอดเงิน 300,000 บาท)	= 45,000 บาท
รวม	= 45,000 บาท

3. ค่าวัสดุ

ค่าวัสดุสำนักงานและเอกสารตำราประกอบการทำงาน	= 25,000 บาท
รวม	= 25,000 บาท

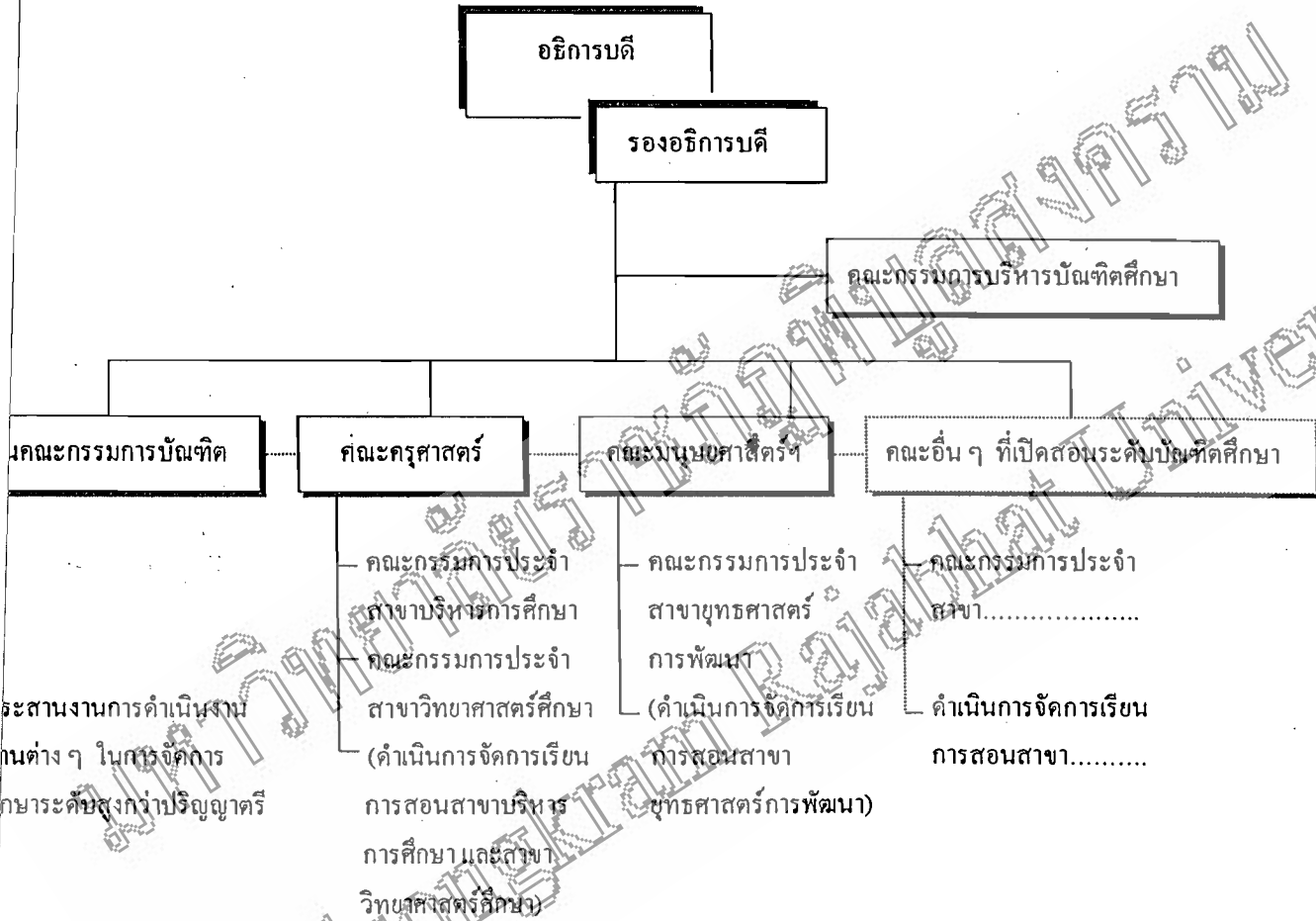
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น = 300,000 บาท
(สามแสนบาทถ้วน)

หมายเหตุ ขอถัวเฉลี่ยจ่ายทุกรายการ

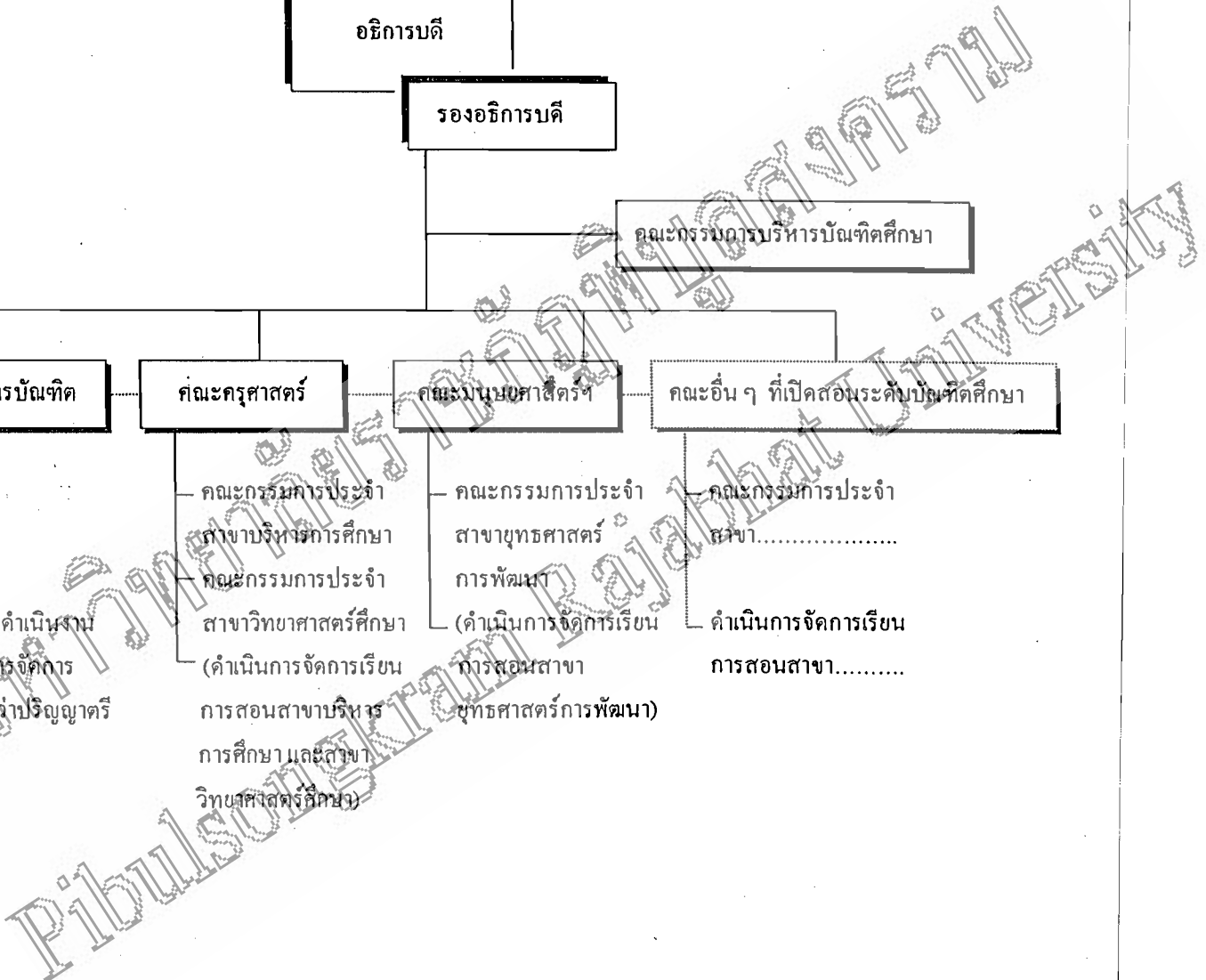
โครงสร้างการบริหารการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

ปี พ.ศ. 2545

ประสานงานการดำเนินงาน
งานต่าง ๆ ในการจัดการ
ศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

กรรมการบริหารบัณฑิตศึกษา

1. อธิการบดี	ประธานกรรมการ
2. รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	รองประธานกรรมการ
3. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร	กรรมการ
4. รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา	กรรมการ
5. คณบดีคณะครุศาสตร์	กรรมการ
6. คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	กรรมการ
7. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการ	กรรมการ
8. ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี	กรรมการ
9. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา	กรรมการและเลขานุการ
10. รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตที่ได้รับมอบหมายจำนวน 1 คน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่

- กำหนดนโยบายและกำกับการจัดการศึกษามหาบัณฑิตศึกษาให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
- พิจารณาระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการศึกษามหาบัณฑิตศึกษาเพื่อประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการบริหารการจัดการ และประสิทธิผลทั้งประสังคม
- ให้ความเห็นชอบในการพัฒนาหลักสูตร การเปิดสอน
- ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้ง คณะกรรมการประจำสาขาตามคำแนะนำของคณบดีที่รับผิดชอบในสาขาที่เปิดสอน
- ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา หัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ในสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ตามคำแนะนำของผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
- ให้ความเห็นชอบในการทำแผนงบประมาณเกี่ยวกับงานบัณฑิตศึกษา
- ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตามคำแนะนำของคณะกรรมการประจำสาขาที่เปิดสอน
- งานอื่น ๆ ที่สถาบันมอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

1. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิต
2. รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
3. เจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

หน้าที่

1. ประสานงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของสาขาต่าง ๆ ที่เปิดสอน
2. ประสานงานด้านเปิดสอนและการรับนักศึกษาใหม่
3. ประสานงานด้านการนำเสนอ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ต่อคณะกรรมการบริหารบัณฑิตศึกษา
4. ประสานงานด้านการจัดทำงบประมาณของงบประมาณแผ่นดิน และเงินรายได้เพื่อเสนอต่อสถาบัน
5. ประสานงานด้านการประกันคุณภาพ การประเมินผล การดำเนินการและจัดทำรายงานผลประจำปี ต่อคณะกรรมการบริหารบัณฑิตศึกษา
6. ประสานงานด้านการนำเสนอหลักสูตรใหม่ หรือการปรับปรุงหลักสูตร ต่อคณะกรรมการบริหารบัณฑิตศึกษา
7. ประสานงานด้านองคพัฒนาสาขาวิชาในสาขาต่าง ๆ
8. ประสานงานด้านการเบิกจ่าย ค่าสอน ค่าตอบแทนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
9. ประสานงานด้านการจัดตารางสอนและการจัดตารางสอนของสาขาต่าง ๆ
10. งานอื่น ๆ ที่สถาบันมอบหมาย

คณะกรรมการประจำสาขาที่เปิดสอน

1. คณบดี	ประธานกรรมการ
2. รองคณบดีที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
3. อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาที่เปิดสอนภายในคณะ
หรือต่างคณะ หรือมาจากภายนอก ไม่เกิน 3 คน	กรรมการ
4. ประธานสาขาวิชาที่เปิดสอน	กรรมการและเลขานุการ
5. รองประธานสาขาที่เปิดสอน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่

1. ดำเนินการจัดการศึกษาในสาขาวิชาที่เปิดสอนให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการบริหารบัณฑิตศึกษา
2. เสนอระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
3. กลั่นกรองคุณสมบัติของผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์ และกรรมการผู้สอบวิทยานิพนธ์ เสนอต่อคณะกรรมการบริหารบัณฑิตศึกษา
4. จัดทำค่าของงบประมาณแผ่นดิน และเงินรายได้ตามความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน
5. ประเมินผลการดำเนินงานและทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการบริหารบัณฑิตศึกษา
6. ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารบัณฑิตศึกษา
7. ดำเนินการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนในสาขาวิชาที่เปิดสอน
8. ดำเนินการควบคุมการวัดผลประเมินผลการศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอน
9. อื่น ๆ ที่สถาบันมอบหมาย

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา

1. โครงสร้างหลักสูตร (ภาคพิเศษ)

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จัดหลักสูตร แผน ก (2) โดยมี
โครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

รายการ	จำนวนหน่วยกิต
1. รายวิชา (Course work)	33
1.1 หมวดวิชาสัมพันธ์	9
1.2 หมวดวิชาเฉพาะด้าน	24
1.2.1 วิชาบังคับ	15
1.2.2 วิชาเลือกไม่น้อยกว่า	9
2. วิทยานิพนธ์	12
3. วิชาเสริม	ไม่นับหน่วยกิต
รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	45

หมายเหตุ วิชาเสริม หมายถึง วิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษามหาบัณฑิต และวิชาคอมพิวเตอร์
สำหรับนักศึกษามหาบัณฑิต

2. แผนการจัดการเรียนการสอน (ภาคพิเศษ)

แผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรแผน ก (2) เรียนไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต

ปีที่ 1	หน่วยกิต	ปีที่ 2	หน่วยกิต
ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 4	
1045204 วิทยาการวิจัย	3 (2-2)	1065114 ความเป็นนักบริหารมืออาชีพ	3 (2-2)
1065113 หลักทฤษฎีและปฏิบัติ การบริหารการศึกษา	3 (2-2)	1065502 สถาบันการศึกษากับชุมชน	3(2-2)
1515702 บริบทและแนวโน้ม ทางการศึกษา	3 (2-2)	1066903 วิทยานิพนธ์	3
4125101 คอมพิวเตอร์สำหรับ นักศึกษาบัณฑิต	2 (1-2)		
รวม 9 หน่วยกิต		รวม 6 หน่วยกิต	
ภาคเรียนที่ 2		ภาคเรียนที่ 5	
1065103 นโยบายและการวางแผน พัฒนาการศึกษาท้องถิ่น	3 (2-2)	1066901 สัมมนาการบริหารการศึกษา	3 (2-2)
1046401 การวิจัยเพื่อพัฒนา การบริหารการศึกษา	3 (3-0)	1066903 วิทยานิพนธ์	9
1065109 การประกันคุณภาพการศึกษา	3(2-2)		
1555101 ภาษาอังกฤษสำหรับ นักศึกษาบัณฑิตศึกษา	2 (1-2)		
รวม 9 หน่วยกิต		รวม 12 หน่วยกิต	
ภาคเรียนที่ 3			
1065212 ผู้นำทงวิชาการและ การพัฒนาหลักสูตร	3 (2-2)		
1065213 การบริหารทรัพยากร ทางการศึกษา	3 (2-2)		
1036703 การจัดการนวัตกรรมการและ สารสนเทศ	3 (2-2)		
รวม 9 หน่วยกิต			

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา

1. โครงสร้างหลักสูตร (ภาคปกติและภาคพิเศษ)

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา จัดหลักสูตรแผน ก (2) โดยมี
โครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

รายการ	จำนวนหน่วยกิต
1. รายวิชา (Course work)	30
1.1 หมวดวิชาสัมพันธ์	18
1.2 หมวดวิชาเฉพาะด้าน	12
1.2.1 วิชาบังคับ	9
1.2.2 วิชาเลือกไม่น้อยกว่า	3
2. วิทยานิพนธ์	12
3. วิชาเสริม	ไม่นับหน่วยกิต
รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	42

หมายเหตุ วิชาเสริม หมายถึง วิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษามหาบัณฑิต และวิชาคอมพิวเตอร์
สำหรับนักศึกษามหาบัณฑิต

2. แผนการจัดการเรียนการสอน (ภาคปกติและภาคพิเศษ)

แผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรแผน ก (2) เรียนไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต

ปีที่ 1	หน่วยกิต	ปีที่ 2	หน่วยกิต
ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 1	
1005101 ปรัชญาและประวัติวิทยาศาสตร์	3 (3-0)	1045201 การพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	3 (2-2)
1025201 การพัฒนาหลักสูตรและการนิเทศการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์	3 (3-0)	1025301 การพัฒนากระบวนการและสื่อการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์	3 (2-2)
1555101 อังกฤษสำหรับบัณฑิตศึกษา	2 (1-2)	xxxxxxx วิชาเฉพาะแขนงเลือก	3 (2-2)
รวม 8 หน่วยกิต		รวม 9 หน่วยกิต	
ภาคเรียนที่ 2		ภาคเรียนที่ 2	
4015302 กลศาสตร์แบบคลาสสิก	3 (3-0)	1006902 วิทยานิพนธ์ 2	3
4036101 หลักชีววิทยา	3 (2-3)	1006901 การสัมมนาทางวิทยาศาสตร์ศึกษา	3 (3-0)
4125101 คอมพิวเตอร์สำหรับบัณฑิตศึกษา	2 (1-2)		
รวม 8 หน่วยกิต		รวม 6 หน่วยกิต	
ภาคเรียนที่ 3		ภาคเรียนที่ 3	
1045401 วิธีวิจัยทางวิทยาศาสตร์ศึกษาและสถิติที่ใช้	3 (2-2)	1006902 วิทยานิพนธ์ 3	7
4026601 เกมวิเคราะห์ขั้นสูง	3 (2-2)		
1006902 วิทยานิพนธ์ 1	2		
รวม 8 หน่วยกิต		รวม 7 หน่วยกิต	

หมายเหตุ วิชาเสริม หมายถึง วิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาบัณฑิต และวิชาคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาบัณฑิต

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา

1. โครงสร้างหลักสูตร (ภาคปกติและภาคพิเศษ)

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา จัดหลักสูตร แผน ก (2) โดยมี
โครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

รายการ	จำนวนหน่วยกิต
1. รายวิชา (Course work)	33
1.1 หมวดวิชาสัมพันธ์	9
1.2 หมวดวิชาเฉพาะด้าน	24
2. วิทยานิพนธ์	12
3. วิชาเสริม	ไม่น้อยกว่า
รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	45

หมายเหตุ วิชาเสริม หมายถึง วิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาบัณฑิต และวิชาคอมพิวเตอร์
สำหรับนักศึกษาบัณฑิต

2. แผนการจัดการเรียนการสอน (ภาคปกติ)

แผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรแผน ก (2) เรียนไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต

ปีที่ 1	หน่วยกิต	ปีที่ 2	หน่วยกิต
ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 1	
2535101 หลักการพัฒนาและการสร้าง ยุทธศาสตร์การพัฒนา	3 (3-0)	2535201 การวิเคราะห์กรณีการพัฒนา และยุทธศาสตร์การพัฒนา	3 (2-2)
2535102 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนา	3 (3-0)	2535104 การฝึกทักษะการวางแผนเชิง ยุทธศาสตร์และการใช้แผน	3 (150)
1045401 การออกแบบการวิจัยและเทคนิค วิธีด้านข้อมูล	3 (2-2)	2536201 การเผยแพร่และถ่ายทอด ยุทธศาสตร์การพัฒนา	3 (2-2)
1555101 ภาษาอังกฤษสำหรับบัณฑิตศึกษา	3 (3-0)		
ภาคเรียนที่ 2		ภาคเรียนที่ 2	
2535901 การวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนา	3 (2-2)	2536101 การฝึกทักษะการคิดและการ เขียนงานวิชาการ	3 (2-2)
2535103 การวางแผนและการดำเนินการ โครงการ	3 (2-2)	2536102 คุณธรรมสำหรับนักบริหาร การพัฒนา	3 (3-0)
1045402 การฝึกปฏิบัติเก็บรวบรวมและ วิเคราะห์ข้อมูล	3 (150)	2536901 วิทยานิพนธ์	12
4125101 คอมพิวเตอร์สำหรับบัณฑิตศึกษา	3 (2-2)		

3. แผนการจัดการเรียนการสอน (ภาคพิเศษ)

แผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรแผน ก (2) เรียนไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต

ปีที่ 1	หน่วยกิต	ปีที่ 2	หน่วยกิต
ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 1	
2535101 หลักการพัฒนาและการสร้าง ยุทธศาสตร์การพัฒนา	3 (3-0)	2535104 การฝึกทักษะการวางแผนเชิง ยุทธศาสตร์และการใช้แผน	3 (150)
2535102 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนา	3 (3-0)	2536101 การฝึกทักษะการคิดและการ เขียนงานวิชาการ	3 (2-2)
1045401 การออกแบบการวิจัยและเทคนิค วิธีด้านข้อมูล	3 (2-2)	2536201 การเผยแพร่และถ่ายทอด ยุทธศาสตร์การพัฒนา	3 (2-2)
ภาคเรียนที่ 2		ภาคเรียนที่ 2	
2535901 การวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนา	3 (2-2)	2536102 คุณธรรมสำหรับนักบริหาร การพัฒนา	3 (3-0)
2535103 การวางแผนและการดำเนินการ โครงการ	3 (2-2)	2536901 วิทยานิพนธ์	12
1555101 ภาษาอังกฤษสำหรับบัณฑิตศึกษา	3 (3-0)		
ภาคเรียนที่ 3			
1045402 การฝึกปฏิบัติเก็บรวบรวมและ วิเคราะห์ข้อมูล	3 (150)		
4125101 คอมพิวเตอร์สำหรับบัณฑิตศึกษา	3 (2-2)		
2535201 การวิเคราะห์กรณีการพัฒนาและ ยุทธศาสตร์การพัฒนา	3 (2-2)		

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาหลักสูตรและการสอน

1. โครงสร้างหลักสูตร (ภาคปกติและภาคพิเศษ)

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน จัดหลักสูตร แผน ก (2) โดยมี
โครงสร้างหลักสูตรดังนี้

รายการ	จำนวนหน่วยกิต
1. รายวิชา (Course work)	33
1.1 หมวดวิชาสัมพันธ์	9
1.2 หมวดวิชาเฉพาะด้าน	24
2. วิทยานิพนธ์	12
3. วิชาเสริม	ไม่นับหน่วยกิต
รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	45

หมายเหตุ วิชาเสริม หมายถึง วิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษามหาบัณฑิต และวิชาคอมพิวเตอร์
สำหรับนักศึกษามหาบัณฑิต

2. แผนการจัดการเรียนการสอน (ภาคปกติ)

แผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรแผน ก (2) เรียนไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต

ปีที่ 1	หน่วยกิต	ปีที่ 2	หน่วยกิต
ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 1	
1015117 ปรัชญาการศึกษาเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	3 (3-0)	1025307 การพัฒนาหลักสูตรและ เทคนิคการฝึกอบรม	3 (2-2)
1045421 การวิจัยทางการศึกษา	3 (3-0)	1026910 การศึกษาค้นคว้าอิสระด้าน หลักสูตรและการเรียนการสอน	3 (1-4)
1025300 การพัฒนาหลักสูตรและการเรียน การสอน	3 (3-0)	1555101 ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา บัณฑิต	3 (2-2)
1045105 สถิติเพื่อการวิจัย	3 (2-2)	1026991 วิทยานิพนธ์ (เสนอหัวข้อและ โครงร่าง	3
รวม	12	รวม	9
ภาคเรียนที่ 2		ภาคเรียนที่ 2	
1026931 สัมมนาการพัฒนาหลักสูตรและ การเรียนการสอนสำหรับท้องถิ่น	3 (2-2)	1026940 การฝึกภาคสนามเกี่ยวกับ หลักสูตรและการเรียนการสอน	3(150)
1045423 วิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนางานหลักสูตร ในสถานศึกษา	3 (2-2)	4125101 คอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษา บัณฑิต	3 (2-2)
1045422 การวิจัยในชั้นเรียน	3(2-2)	1026991 วิทยานิพนธ์	9
1025305 การเรียนการสอนเพื่อพัฒนา กระบวนการคิด	3 (2-2)		
รวม	12	รวม	12
รวมทั้งหลักสูตร			45

3. แผนการจัดการเรียนการสอน (ภาคพิเศษ)

แผนการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรแผน ก (2) เรียนไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต

ปีที่ 1	หน่วยกิต	ปีที่ 2	หน่วยกิต
ภาคเรียนที่ 1		ภาคเรียนที่ 1	
1015117 ปรัชญาการศึกษาเพื่อการพัฒนา ท้องถิ่น	3 (3-0)	1025307 การพัฒนาหลักสูตรและ เทคนิคการฝึกอบรม	3 (2-2)
1025300 การพัฒนาหลักสูตรและการเรียน การสอน	3 (3-0)	1026910 การศึกษาค้นคว้าอิสระด้าน หลักสูตรและการเรียนการสอน	3 (1-4)
1045105 สถิติเพื่อการวิจัย	3 (2-2)	1045422 การวิจัยในชั้นเรียน	3 (2-2)
		1026991 วิทยานิพนธ์ (เสนอหัวข้อและ โครงร่าง)	3
รวม	9	รวม	9
ภาคเรียนที่ 2		ภาคเรียนที่ 2	
1045423 วิจัยเชิงปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตร ในสถานศึกษา	3 (2-2)	1026940 การฝึกภาคสนามเกี่ยวกับ หลักสูตรและการเรียนการสอน	3(150)
1045421 การวิจัยทางการศึกษา	3 (3-0)	4125101 คอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษา บัณฑิต	3 (2-2)
1555101 ภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา บัณฑิต	3 (2-2)	1026991 วิทยานิพนธ์	9
รวม	9	รวม	12
ภาคเรียนที่ 3 ภาคฤดูร้อน			
1026931 สัมมนาการพัฒนาหลักสูตรและ การเรียนการสอนสำหรับท้องถิ่น	3 (2-2)		
1025305 การเรียนการสอนเพื่อพัฒนา กระบวนการคิด	3 (2-2)		
รวม	6		
รวมทั้งหลักสูตร			45

แบบตรวจสอบแหล่งข้อมูล

รายละเอียด/ข้อความ	เอกสาร	กรรมการ สาขา/ ผู้บริหาร	อาจารย์ ผู้สอน/ ที่ปรึกษา	นักศึกษา เก่า ปัจจุบัน	ผู้ทรง คุณวุฒิ/ ผู้ใช้ บัณฑิต
1. หลักสูตรเป็นอย่างไร ทันสมัยหรือไม่	✓	✓	✓	✓	
2. การจัดการเรียนการสอน					
2.1 รายวิชาสนับสนุนงานวิจัยหรือไม่	✓	✓	✓	✓	
2.2 แผนการเรียนจัดเอื้อการทำวิจัยหรือไม่					
3. การมีส่วนร่วมในกระบวนการทำวิจัย		✓	✓		✓
4. โครงสร้างบริหารงานของบัณฑิตเอื้อต่อ กระบวนการทำวิจัย	✓		✓		
5. บทบาทหน้าที่ของกรรมการเกี่ยวข้อง ชัดเจนแค่ไหน อย่างไร		✓	✓		
6. การสนับสนุนงานของคณะกรรมการ		✓	✓		
7. แหล่งค้นคว้าหาความรู้					
7.1 เพียงพอ		✓	✓	✓	
7.2 ทันสมัย		✓	✓		
8. การให้บริการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก ของสถาบัน และบัณฑิตฯ		✓	✓	✓	
9. ความเพียงพอของงบประมาณ หรือการจัด งบฯสนับสนุน		✓	✓		
10. ความรู้ความสามารถของผู้สอน					
10.1 ตรงสาขา		✓	✓	✓	
10.2 ความเชี่ยวชาญ					
11. การบริหารจัดการเกี่ยวกับผู้สอน					
11.1 การจัดจำนวนผู้สอน		✓	✓		
11.2 การคัดเลือก					
11.3 การกำหนดรายวิชาที่มอบหมายให้ผู้สอน					

รายละเอียด/ข้อคำถาม	เอกสาร	กรรมการ สาขา/ ผู้บริหาร	อาจารย์ ผู้สอน/ ที่ปรึกษา	นักศึกษา เก่า ปัจจุบัน	ผู้ทรง คุณวุฒิ/ ผู้ใช้ บัณฑิต
12.ความเกี่ยวข้องของคณะกรรมการที่มีต่อ การทำโครงการสอน การเตรียมสื่อ และ อุปกรณ์ของผู้สอน		✓	✓		
13. ความเกี่ยวข้องของคณะกรรมการต่อ การวัดการประเมินผล		✓	✓		
14. การจัดการดูงานของนักศึกษา		✓	✓	✓	
15. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์		✓	✓		
16. ความชำนาญของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์		✓	✓	✓	✓
17. การจัดผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์		✓	✓	✓	
18. อัตราส่วนของอาจารย์กับนักศึกษา		✓	✓	✓	
19. การพัฒนาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์		✓	✓		
20. การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์	✓	✓	✓	✓	
21. กระบวนการ และขั้นตอนในการทำวิทยานิพนธ์	✓	✓	✓	✓	
22. ปัญหาในการจัดทำวิทยานิพนธ์		✓	✓	✓	✓
23. คู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์	✓	✓	✓	✓	
24. การสอบหัวข้อเค้าโครง และการสอบปากเปล่า วิทยานิพนธ์		✓	✓	✓	✓
25. การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบปากเปล่า		✓	✓	✓	
26. การเสริมความรู้ด้านการทำวิทยานิพนธ์		✓	✓	✓	
27. คุณภาพของวิทยานิพนธ์					
27.1 วิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพ เป็นอย่างไร	✓	✓	✓	✓	✓
27.2 วิทยานิพนธ์ที่มีอยู่ มีคุณภาพหรือไม่ อย่างไร					

ประเด็นคำถามในการแบ่งกลุ่มอภิปราย

- กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ใช้บัณฑิต
- กลุ่มที่ 2 กลุ่มบัณฑิตหรือศิษย์เก่า ที่สำเร็จการศึกษา
- กลุ่มที่ 3 กลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เป็นศิษย์ปัจจุบัน

ประเด็นคำถาม

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์และคุณภาพของวิทยานิพนธ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
2. ท่านมีบทบาท หน้าที่ หรือภารกิจอย่างไรบ้าง และในบทบาทหน้าที่นั้นๆ ท่านประสบปัญหาใดบ้าง
3. มีแนวคิด หรือข้อเสนอแนะอย่างไรในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาให้ระบบบริหารจัดการคุณภาพของวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ประเด็นคำถามในการประชุมกลุ่ม (อาจารย์) (Focus Group Discussion)

1. คุณภาพของวิทยานิพนธ์ จะพิจารณาจากตัวชี้วัด หรือมีเกณฑ์พิจารณาอย่างไร
2. วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสถาบันราชภัฏพิบูลสงครามมีคุณภาพหรือไม่ อย่างไร
3. วิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพ ขึ้นอยู่กับสิ่งเหล่านี้หรือไม่ มากน้อยแค่ไหน
 - 3.1 คุณลักษณะของนักศึกษา
 - 3.2 กระบวนการคัดเลือกนักศึกษา
 - 3.3 หลักสูตร แผนการเรียน
 - 3.4 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 3.5 การจัดอาจารย์ผู้สอนตามรายวิชา
 - 3.6 การควบคุม ดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 - 3.7 ขั้นตอนการจัดทำวิทยานิพนธ์
 - 3.8 ระบบบริหารจัดการของบัณฑิตศึกษา
 - 3.9 แหล่งเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์ต่างๆ
 - 3.10 ปัจจัยอื่นๆ

ประเด็นคำถามในการประชุมกลุ่ม (ศิษย์เก่า+ศิษย์ปัจจุบัน) (Focus Group Discussion)

จากการที่ท่านเคยผ่านการจัดทำวิทยานิพนธ์มาแล้ว หรือกำลังทำวิทยานิพนธ์อยู่ในขณะนี้ อยากทราบข้อคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพปัญหาศักยภาพ ประสิทธิภาพ ตลอดจนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการคุณภาพวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร แผนการเรียนรายวิชาต่างๆ เอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์หรือไม่ เพียงใด ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร
2. ระบบการบริหารจัดการ กระบวนการ แนวปฏิบัติและขั้นตอนในการทำวิทยานิพนธ์ มีปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ อย่างไรบ้าง ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอน ความรู้ความชำนาญของผู้สอนเป็นอย่างไรบ้าง
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะ ความรู้ ความชำนาญของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เป็นอย่างไรบ้าง ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง
5. ความเพียงพอ ทันสมัยของแหล่งค้นคว้าความรู้ที่ภายในภายนอกสถาบัน การให้บริการเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างไรบ้าง ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง
6. คุณลักษณะของนักศึกษา ความรู้ความสามารถของนักศึกษา มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร
7. การเสริมความรู้ให้แก่นักศึกษาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ เป็นอย่างไรบ้าง ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร
8. คุณภาพของวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาที่เป็นอยู่ในทัศนะของท่านเป็นอย่างไร เอื้อต่อการนำไปใช้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด และควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ประเด็นคำถามในการประชุมกลุ่มเพื่อพัฒนาระบบ

1. กลุ่มผู้บริหาร

ประเด็นใหญ่ – การพัฒนาโครงสร้าง และกระบวนการบริหารจัดการระดับบัณฑิตศึกษา

ประเด็นย่อย – 1. กระบวนการคัดเลือกนักศึกษา

2. การสอบคัดเลือกและการคัดเลือกนักศึกษา
3. การจัดอาจารย์ผู้สอน
4. การจัดอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
5. การเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ และการสอบวิทยานิพนธ์
6. อื่นๆ

2. กลุ่มอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมวิทยานิพนธ์

ประเด็นคำถาม

1. อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ควรมีความสมบัติและคุณลักษณะอย่างไร จึงจะส่งผลต่อคุณภาพวิทยานิพนธ์
2. กระบวนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ควรเป็นอย่างไร จึงจะส่งผลต่อคุณภาพวิทยานิพนธ์
3. กระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์ ควรเป็นอย่างไร จึงจะส่งผลต่อคุณภาพวิทยานิพนธ์
4. อื่นๆ

3. กลุ่มนักศึกษา (ศิษย์เก่า + ศิษย์ปัจจุบัน)

ประเด็นคำถาม

1. คุณสมบัติและคุณลักษณะของนักศึกษาควรเป็นอย่างไรที่จะส่งผลต่อคุณภาพวิทยานิพนธ์
2. กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาควรเป็นอย่างไร
3. กระบวนการจัดอาจารย์ผู้สอน กระบวนการสอน แหล่งเรียนรู้ การควบคุมวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ จัดอย่างไรจึงจะมีผลต่อคุณภาพของวิทยานิพนธ์

แบบสัมภาษณ์

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำสาขาวิชา

(ผู้บริหาร)

1. ตัวชี้วัดและเกณฑ์คุณภาพของวิทยานิพนธ์ ควรเป็นอย่างไร และที่เป็นอยู่มีคุณภาพหรือไม่

.....
.....
.....
.....

2. มีแผนการสนับสนุนในด้านแหล่งศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....

3. เอกสารตำราต่างๆ เอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์หรือไม่ เพียงใด

.....
.....
.....
.....

4. การจัดสรรงบประมาณมีความเหมาะสมหรือไม่ ในการจัดซื้อหนังสือ เอกสารตำราต่างๆ

.....
.....
.....
.....

5. หลักสูตรมีความทันสมัยหรือไม่

.....
.....
.....
.....

6. การจัดแผนการเรียนเอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์หรือไม่

.....
.....
.....
.....

7. โครงสร้างการบริหารงานของบัณฑิตเอื้อต่อการทำวิทยานิพนธ์หรือไม่

.....
.....
.....
.....

8. บทบาทของคณะกรรมการระดับต่างๆ มีความชัดเจนเพียงใด

.....
.....
.....
.....

9. การจัดอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมหรือไม่

.....
.....
.....
.....

10. ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องกับการวัดผล ประเมินผลของวิทยานิพนธ์หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....

11. การจัดการศึกษาดูงานของนักศึกษาเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....

12. การกำหนดคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีลักษณะอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่
ปัจจุบันเป็นอย่างไร

.....
.....
.....
.....

13. มีการพัฒนาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

14. กระบวนการและขั้นตอนการจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นอย่างไร (การสอบหัวข้อ เค้าโครง และ วิทยานิพนธ์มีปัญหาหรือไม่ เช่น การลงทะเบียน การเสนอหัวข้อ การขอแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ - เฉพาะคณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำสาขาวิชา)

.....

.....

.....

15. ปัญหาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษามีอะไรบ้าง (เฉพาะคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประจำสาขาวิชา)

.....

.....

.....

16. ผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบปากเปล่า(สอบป้องกันวิทยานิพนธ์) มีความเหมาะสมหรือไม่

.....

.....

.....

17. มีการเสริมความรู้ด้านการทำวิทยานิพนธ์ให้กับนักศึกษาหรือไม่ (เฉพาะคณะกรรมการบริหาร หลักสูตรประจำสาขาวิชา)

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์เพื่อการพัฒนาระบบฯ

1. โครงสร้างการบริหารจัดการควรเป็นอย่างไร ที่มีอยู่หรือยัง ต้องปรับปรุงตรงไหน

.....

.....

.....

2. หลักสูตรและแผนการเรียนควรเป็นเช่นไร

.....

.....

.....

3. ระบบการรับนักศึกษาควรทำอย่างไร

.....

.....

.....

4. การจัดอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ควรทำอย่างไร

.....

.....

.....

5. การพัฒนาความรู้ความสามารถของนักศึกษา ควรทำอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

6. กระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์ การติดตามดูแลควรใช้วิธีใด หรือกิจกรรมใดบ้าง

.....

.....

.....

7. ขั้นตอนการเสนอวิทยานิพนธ์การลงทะเบียนที่เหมาะสมควรเป็นเช่นใด

.....

.....

.....

8. อัตราส่วนระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาควรเป็นอย่างไร (จำนวนคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ต่อนักศึกษา 1 คน และ จำนวนนักศึกษาที่อาจารย์ 1 คน สามารถดูแลรับผิดชอบได้)

.....
.....
.....

9. แหล่งศึกษาค้นคว้าภายในสถาบันควรมีการจัดทำเพื่อรองรับงานจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอย่างไรบ้าง (โดยเฉพาะการสนับสนุนในเรื่องการทำวิทยานิพนธ์)

.....
.....
.....

9. เกณฑ์การสอบ หรือการพิจารณาคุณภาพวิทยานิพนธ์ควรเป็นอย่างไร

.....
.....
.....

10. การให้นักศึกษาจัดทำรายงานความก้าวหน้าภาคเรียนละ 2 ครั้งเหมาะสมหรือไม่ ถ้าไม่เหมาะสมควรทำอย่างไร

.....
.....
.....

แบบสัมภาษณ์นักศึกษาและมหาบัณฑิต

1.ด้านบริหารจัดการ

- 1.1 อัตราส่วนของนักศึกษาต่ออาจารย์ผู้สอน
- 1.2 การลงทะเบียนวิทยานิพนธ์
- 1.3 กระบวนการควบคุมวิทยานิพนธ์
- 1.4 ปัญหาการจัดทำวิทยานิพนธ์
- 1.5 คู่มือการจัดทำวิทยานิพนธ์
- 1.6 การจัดเวลาและกระบวนการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 1.7 การสอบหัวข้อ สอบเค้าโครงและสอบปากเปล่า(สอบป้องกันวิทยานิพนธ์)
- 1.8 การสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ด้านการวางแผนการสอน

- 2.1 การจัดทำโครงการสอนที่เอื้อต่อการทำวิจัย
- 2.2 การจัดเตรียมเอกสารและหนังสือ อุปกรณ์การสอน และการค้นคว้า

3. ด้านเนื้อหาวิชาที่สอน

- 3.1 การสอนตามหลักสูตร (มาก-น้อย)
- 3.2 เนื้อหาวิชาทันสมัย

4. ด้านเทคนิควิธีสอน

- 4.1 ใช้วิธีสอนที่หลากหลาย (การอธิบาย การทำรายงาน การศึกษาด้วยตนเอง ไปศึกษานอกสถานที่ ฝึกให้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตั้งปัญหา ฯลฯ)
- 4.2 วิธีสอนเหมาะสมกับเนื้อหา
- 4.3 ความสนใจ เอาใจใส่ ดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด (ให้คำปรึกษาปัญหา ด้านการเรียน และติดตามงาน)

5. ด้านสื่อ อุปกรณ์

- 5.1 มีสื่อ อุปกรณ์ พร้อม ทันสมัย (C.D. แผ่นใส Power Point สื่อ IT)
- 5.2 ใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆ หอสมุด

6. ด้านการวัดผล ประเมินผล

- 6.1 วางแผนล่วงหน้า และแจ้งนักศึกษาเกี่ยวกับข้อกำหนด เกณฑ์การวัดและประเมินผล
- 6.2 ใช้วิธีการที่หลากหลาย (แบบทดสอบ ผลงานเดี่ยว ผลงานกลุ่ม ฯลฯ)
- 6.3 แจ้งผลการวัดและประเมิน (เพื่อการปรับปรุงแก้ไข)
- 6.4 มีการนำผลการวัดไปปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน

7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและแผนการเรียน

7.1 หลักสูตรสนองความต้องการหรือไม่

7.2 แผนการเรียนเอื้อต่อการทำวิจัยหรือไม่

8. แหล่งศึกษาค้นคว้า และวัสดุอุปกรณ์ในการเรียน

8.1 ความเพียงพอ ความทันสมัย

8.2 ความสะดวกในการใช้บริการ

9. นักศึกษา และ ระบบการคัดเลือกนักศึกษา

9.1 คุณสมบัติของนักศึกษา (วิชาเอก ตำแหน่งงาน ประเภทงาน อายุปฏิบัติ

อายุการทำงาน ประสบการณ์การทำงาน รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส
ช่วงเวลาห่างระหว่างปริญญาตรีมาเรียนปริญญาโท ฯลฯ)

9.2 ความรู้ ความสามารถพิเศษ และการจัดการตนเอง (อ่าน เขียน ฟัง พูด ภาษาอังกฤษได้

รู้จักและใช้คอมพิวเตอร์เป็น มีการจัดสรรเวลาเพื่อทำงานวิจัย มีเงินมีเวลาทำวิจัย
มีผู้สนับสนุน มีความรู้ในเรื่องสถิติและกระบวนการวิจัย มีสุขภาพกายใจเข้มแข็ง)

9.3 ความคาดหวังของนักศึกษา (ระยะเวลาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษากับความเป็นจริง

การรับบริการจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การรับบริการจากอาจารย์ผู้สอน
การรับบริการจากเจ้าหน้าที่บัณฑิตฯ การรับบริการจากแหล่งอื่นๆทั้งในและนอกสถาบัน
การศึกษาคูงานทั้งในและนอกประเทศ)

10. กระบวนการคัดเลือกนักศึกษา

10.1 การรับรู้ข่าวสารการรับสมัคร (จากการประชาสัมพันธ์ สื่อชนิดใด)

10.2 การตอบข้อเขียน การสอบสัมภาษณ์

10.3 การรายงานตัว

10.4 การเข้ารับการประชุมพิเศษ

10.5 กระบวนการลงทะเบียน (ช่วงเวลา ค่าลงทะเบียน)

11. การควบคุมวิทยานิพนธ์ และการนำวิทยานิพนธ์ไปใช้

11.1 วิธีกร และ กระบวนการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์

11.2 การนำวิทยานิพนธ์ไปใช้

- การนำข้อค้นพบจากวิทยานิพนธ์ไปแก้ปัญหา
- การนำข้อค้นพบจากวิทยานิพนธ์ไปพัฒนา
- การนำกระบวนการทำวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. กระบวนการในการสอบวิทยานิพนธ์ (สอบปากเปล่า หรือสอบป้องกันวิทยานิพนธ์) มีปัญหาอะไรบ้าง เช่น หนังสือเชิญจากบัณฑิตฯ การส่งวิทยานิพนธ์ให้อ่านล่วงหน้าก่อนถึงเวลานำเสนอเพื่อสอบวิทยานิพนธ์ ฯลฯ

.....

.....

.....

.....

2. จากประสบการณ์ในการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านเห็นว่วิทยานิพนธ์ของนักศึกษา มีปัญหาอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

3. วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบ มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาในด้านต่างๆมากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

.....

4. ท่านเห็นว่าควรจะมีการพัฒนาการจัดทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

แบบเก็บข้อมูลคุณภาพวิทยานิพนธ์

1. ชื่อ นามสกุล
2. ท่านศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาใด
3. ท่านเริ่มศึกษาระดับปริญญาโทตั้งแต่ปีการศึกษา
และสำเร็จการศึกษาเมื่อภาคเรียนที่ ปีการศึกษาที่
4. วิทยานิพนธ์ของท่านได้รับการประเมินให้ผ่านในระดับใด
 ผ่าน ดี ดีเยี่ยม
5. ท่านได้นำข้อค้นพบจากการทำวิทยานิพนธ์ไปใช้ประโยชน์หรือไม่
 ใช่ (หากใช่ ให้ตอบข้อ 6) ไม่ได้ใช้
6. ท่านนำข้อค้นพบจากการทำวิทยานิพนธ์ไปใช้ประโยชน์ในหน่วยงานใด

 เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานนั้นอย่างไร

ขอให้ท่านส่งกลับทาง EMS (ติดแสตมป์ให้แล้ว)

มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี
 Pibulsongkram Rajabhat University

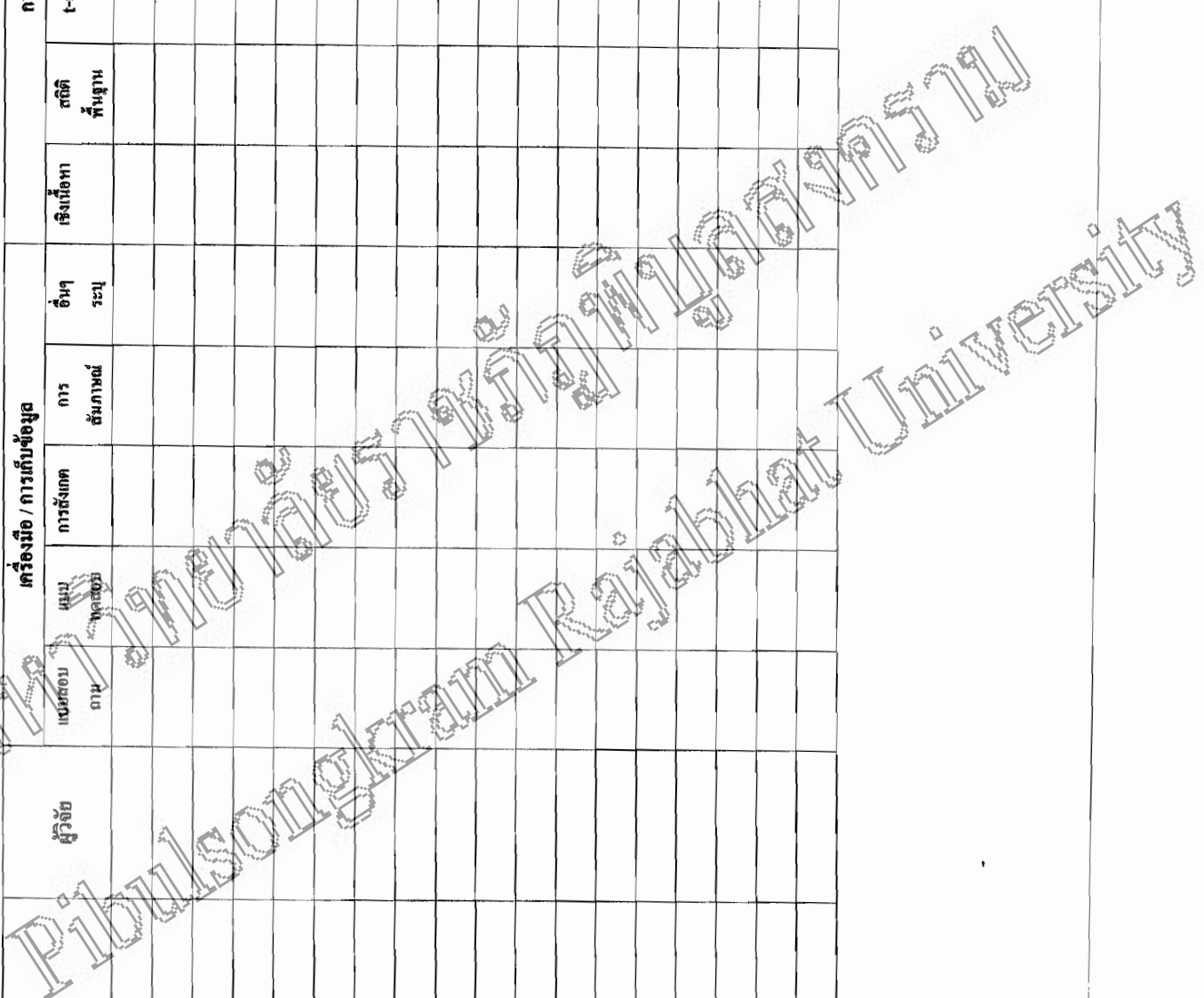
การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขา สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

ลำดับที่	เรื่อง	ผู้วิจัย	วิธีวิจัย					ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง											
			สำรวจ	ประเมิน	ทดลอง	R & D	วิเคราะห์เอกสาร	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน	กรรมการสถานศึกษา	อบต.	ผู้ปกครอง	อื่นๆ					

วิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม Rajabhat University

การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงคุณภาพ ภาษาอังกฤษ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี

ลำดับที่	เรื่อง	ผู้วิจัย	เครื่องมือ / การเก็บข้อมูล				การวิเคราะห์ข้อมูล							
			แบบสอบถาม	แบบทดสอบ	การสังเกต	การสัมภาษณ์	อื่นๆ ระบุ	เชิงเนื้อหา	สถิติ พื้นฐาน	t-test	F-test	สหสัมพันธ์ Regression	χ^2 - test	

รายชื่อบุคคลผู้ร่วมงานวิจัยในฐานะผู้ให้ข้อมูล

ที่	รายชื่อ	ตำแหน่งหน้าที่	บทบาทที่เกี่ยวข้อง
1.	รศ.ดร.สำราญ มีแจ้ง	รศ. ระดับ 8 ม.นเรศวร	วิทยาการ
2.	ผศ.ดร.สรรค์ วรอินทร์	ผู้อำนวยการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ นักศึกษา สกอ.	วิทยาการ
3.	ผศ.ดร.ทวนทอง เขาวีรติพงษ์	อดีตรองอธิการบดี มร.กำแพงเพชร	วิทยาการ
4.	รศ.วิชัย แหวนเพชร	อธิการบดี มร.พระนครศรี	วิทยาการ
5.	รศ.สมนึก ภัททิยธนี	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ม.มหาสารคาม	วิทยาการ
6.	ผศ.ดร.สิทธิณัฐ ประพุทธนิตสาร	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยของ สกว.	ผู้ติดตามงานวิจัย
7.	รศ.ชวณ เพชรแก้ว	ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยของ สกว.	ผู้ติดตามงานวิจัย
8.	ผศ.ดร.ฉัตรนภา พรหมมา	คณะครุศาสตร์ มร.อุตรดิตถ์	วิทยาการวิทยาระบบ
9.	นายสมเดช สีแสง	ผอ. สพท.พิษณุโลกเขต 2	ผู้ใช้บัณฑิต
10.	นายชัยลิจิต สร้อยเพชรเกษม	รอง ผอ. สพท.พิษณุโลก เขต 2	ผู้ใช้บัณฑิต
11.	นายสมศักดิ์ พุ่มสกุล	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี	ผู้ใช้บัณฑิต
12.	นางจันทิมา พลเจริญสุข	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัย อาชีวศึกษา พิษณุโลก	ผู้ใช้บัณฑิต
13.	นายสมบัติ พรหมเสน	ผอ. สอนง. อธิการบดี มร.พิบูลสงคราม	ผู้ใช้บัณฑิต
14.	นางอมอร กมลวรรณ	ผอ. สอนง.วางแผน มร.พิบูลสงคราม	ผู้ใช้บัณฑิต
15.	รศ.สมคิด ศรีสิงห์	ข้าราชการบำนาญ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
16.	รศ.ดร.ถาวร สวรรวิทย์	ข้าราชการบำนาญ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
17.	นางกนกพรรณ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยบึงพระ พิษณุโลก	ผู้ทรงคุณวุฒิ
18.	ดร.ไชยรัตน์ ปรานี	อาจารย์ มร.นครสวรรค์	ผู้ทรงคุณวุฒิ
19.	พ.อ.ประวิทย์ ขยันกิจ	นายทหาร ฝ่ายการขนส่ง กองทัพอากาศที่ 3 พิษณุโลก	ผู้ทรงคุณวุฒิ
20.	ผศ.อังฉรา นุชภักดี	ข้าราชการบำนาญ	ผู้สอน และ ควบคุม วิทยานิพนธ์
21.	รศ.ปราณี แจ่มขุนเทียน	ข้าราชการบำนาญ	ผู้สอน และ ควบคุม วิทยานิพนธ์
22.	รศ.สงวน ช้างฉัตร	ข้าราชการบำนาญ	ผู้สอน และ ควบคุม วิทยานิพนธ์

ที่	รายชื่อ	ตำแหน่งหน้าที่	บทบาทที่เกี่ยวข้อง
23.	รศ.สุรัชย์ ขวัญเมือง	รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร	ผู้สอน และ ควบคุม วิทยานิพนธ์
24.	ผศ.ทองคำ บ่อคำ	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ (อดีต)	ผู้เข้าร่วมประชุม
25.	ผศ.เกษม บุญไธ	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา	ผู้สอน และ ควบคุม วิทยานิพนธ์
26.	ผศ.จุมพต จำวีระ	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ผู้เข้าร่วมประชุม
27.	นายชำนาญ วงศ์วินิจสร	คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ฯ	ผู้เข้าร่วมประชุม
28.	รศ.นงคราญ กาญจนประเสริฐ	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยฯ (อดีต)	ผู้สอน และ ควบคุม วิทยานิพนธ์
29.	ผศ.พวงทอง ไสยวรรณ	คณบดีคณะครุศาสตร์ (อดีต)	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
30.	ผศ.ดร.ไพศาล ธีวรัชย์	อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ	ผู้สอน และ ควบคุม วิทยานิพนธ์
31.	ผศ.เทอดศักดิ์ จันทร์อรุณ	อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ฯ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
32.	ผศ.มงคล ภูวิกรมย์	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
33.	ผศ.ดร.ภาณุวัฒน์ ภักดีวงศ์	รองคณบดีคณะครุศาสตร์	ผู้สอน และ ควบคุม วิทยานิพนธ์
34.	รศ.กุดยา จันทร์ธรรม	ข้าราชการเกษียณ	ผู้สอน และ ควบคุม วิทยานิพนธ์
35.	นายสุเมธ แก่งนาทร	อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ฯ	ผู้เข้าร่วมประชุม
36.	ผศ.ถ้ายอง ถิ่นเรียดี	อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ฯ	ผู้สอน และ ควบคุม วิทยานิพนธ์
37.	รศ.ถกษัยชัย คุณูปการ	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์	ผู้สอน และ ควบคุม วิทยานิพนธ์
38.	รศ.บุญรักษ์ ตันท์เจริญรัตน์	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์	ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
39.	ผศ.อภิวัฒน์ ชาญวิรัช	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์	ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
40.	ดร.จีรพงษ์ มะปะวงค์	รองคณบดีคณะวิทยาการจัดการ	ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
41.	ผศ.วัลภา ศศิวิมล	ผู้อำนวยการประกันคุณภาพ	ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
42.	ผศ.สุดไฉน มิริยะเกิด	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์	ผู้เข้าร่วมประชุม
43.	ผศ.สุวิษ แทนปิ่น	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์	อาจารย์ผู้สอน
44.	นายถนอม มงคลชื่น	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 1	ศิษย์เก่า
45.	พันเอกนิวัติชัย ถนอมธรรม	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 1	ศิษย์เก่า
46.	นายจินดา เพ็ชรรัตน์	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 1	ศิษย์เก่า
47.	นางศรีเพ็ญ สนั่นนาม	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 1	ศิษย์เก่า
48.	นายอานนท์ ชาญกุก	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 2	ศิษย์เก่า

ที่	รายชื่อ	ตำแหน่งหน้าที่	บทบาทที่เกี่ยวข้อง
49.	นายฉัตรมงคล พูลศรี	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 2	ศิษย์เก่า
50.	นางบุษยามาศ แสงเงิน	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 3	ศิษย์เก่า
51.	นายทวีป แก้ววงหิว	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 3	ศิษย์เก่า
52.	นายประพัทธ์ เหมาคม	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 3	ศิษย์เก่า
53.	นายอานนท์ แจ่มฉาย	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 3	ศิษย์เก่า
54.	นายสุรพล วรเลิศ	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 3	ศิษย์เก่า
55.	นางศรันยา บัวเปรม	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 4	ศิษย์เก่า
56.	นายชัชอนันต์ มั่นคง	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 4	ศิษย์เก่า
57.	นายบุญเสริม จำปาทอง	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 4	ศิษย์เก่า
58.	นายวันชัย พฤกษ์วัน	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 4	ศิษย์เก่า
59.	นายประพันธ์ พุฒตาล	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 5	นักศึกษาปัจจุบัน
60.	นายเฉลิม ราชอ่อง	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 5	นักศึกษาปัจจุบัน
61.	นายประเสริฐ จำปาแดง	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 6	นักศึกษาปัจจุบัน
62.	นางปราณี ปิยะชัชวาลย์	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 6	นักศึกษาปัจจุบัน
63.	นายสมหมาย อำจอนกถอย	นักศึกษาสาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 7	นักศึกษาปัจจุบัน
64.	นายเอื้อบุญ ทังฟิง	นักศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์ศึกษา รุ่น 1	ศิษย์เก่า
65.	นางบุษกร พรรณเชษฐ์	นักศึกษาสาขายุทธศาสตร์การพัฒนา รุ่น 1	ศิษย์เก่า
66.	วาทิร.ศ.ศุมนิมิต ชุ่มพงษ์	นักศึกษาสาขายุทธศาสตร์การพัฒนา รุ่น 1	ศิษย์เก่า
67.	น.ส.มยุรี กมลวรรณ	นักศึกษาสาขายุทธศาสตร์การพัฒนา รุ่น 1	ศิษย์เก่า
68.	นายโสภณ มโนวีรสรศักดิ์	นักศึกษาสาขายุทธศาสตร์การพัฒนา รุ่น 2	นักศึกษาปัจจุบัน
69.	นายสุชาติ ยงอังกุพรทิพย์	นักศึกษาสาขายุทธศาสตร์การพัฒนา รุ่น 2	นักศึกษาปัจจุบัน
70.	นางเพ็ญพิมล ทังฟิง	นักศึกษาสาขายุทธศาสตร์การพัฒนา รุ่น 2	นักศึกษาปัจจุบัน
71.	นายภูษิต ลำสมภพ	นักศึกษาสาขายุทธศาสตร์การพัฒนา รุ่น 3	นักศึกษาปัจจุบัน

ประวัติย่อของผู้ทำวิจัย

เรื่อง การวิจัยและพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ชื่อ นางสาวเดือนใจ สกุด เกียวซี

ที่อยู่ 644/5 ซอยทิพย์เสนา ถนนพระองค์ดำ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

โทรศัพท์สำนักงาน : 055 - 258584 ต่อ 755 โทรศัพท์มือถือ : 01 - 707 1125

โทรสาร : 055 - 230597 E-mail : tjkeawsii@hotmail.com

หน่วยงานสังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี	วิชาเอกภาษาอังกฤษ การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.)
ปริญญาโท	วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (อ.ม.) วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)
ปริญญาเอก	Educational Administration Dr. of Education (Ed.D)

ประวัติการทำงาน

2516	- อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนหล่มสักวิทยาคม 1 ปี
2517 - 2520	- อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่วิทยาลัยครูกลนคร 4 ปี
2521 - 2533	- หน่วยงานที่วิทยาลัยครูกำแพงเพชร 13 ปี
	- อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ และ วิชาการศึกษา 2521-2525
	- หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2525-2528
	- หัวหน้ากองวิชาพื้นฐานการศึกษา 2530 -2532
	- หัวหน้าคณะวิชาครุศาสตร์ ปี 2532-2533
2534 - ปัจจุบัน	- รั้งราชการที่สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

ผลงานวิจัยที่ผ่านมา

1. ความต้องการกำลังคนของจังหวัดกำแพงเพชรและจังหวัดตาก (วิจัยร่วม)
2. การประเมินภายนอกโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติย่อของผู้ทำวิจัย

เรื่อง การวิจัยและพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ชื่อ นางวิราพร สกฤต พงศ์อาจารย์

ที่อยู่ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

โทรศัพท์สำนักงาน : 055 - 230597

โทรศัพท์มือถือ : 01 - 8862078

โทรสาร : 055 - 230597

E-mail : wiraporn_p52@hotmail.com

หน่วยงานสังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ ระดับ 9

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี กศ.บ. (คณิตศาสตร์) วศ.ประสานมิตร ปี พ.ศ. 2510

ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) วศ.ประสานมิตร ปี พ.ศ. 2514

ประวัติการทำงาน

1. อาจารย์ผู้สอนระดับปริญญาตรีและปริญญาโทของสถาบันราชภัฏพิบูลสงครามเป็นเวลา 32 ปี
2. หัวหน้าศูนย์วิจัย
3. หัวหน้าภาควิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา
4. หัวหน้าคณะวิชาครุศาสตร์
5. ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

ผลงานวิจัยที่ผ่านมา

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูในจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย (2522)
2. ปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครูในจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย (2522)
3. ปัญหาและรูปแบบของการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการวิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก (2523)
4. บรรยากาศทางวิชาการของวิทยาลัยครูกลุ่มภาคเหนือ (2524)
5. ความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่มีต่อวิทยาลัยครู (กลุ่มภาคเหนือ) (2526)
6. สมรรถภาพทางวิชาชีพครูของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกหัดครู ในทัศนะของผู้ใช้ครู (2526)

7. การศึกษาทรัพยากรทางการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา และแหล่งวิชาการในท้องถิ่น (2526)
8. ความคิดเห็นของอาจารย์วิทยาลัยครูเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของวิทยาลัยครู (2526)
9. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง “การประเมินผลระหว่างเรียนในระดับประถมศึกษา” โดยใช้สไลด์บรรยายประกอบเสียงด้วยเทปอัดโน้มนัดและวิธีบรรยาย (2528)
10. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง “การประเมินผลระหว่างเรียนในระดับประถมศึกษา” โดยใช้เทปบันทึกภาพ (Video Tape) และวิธีบรรยาย (2528)
11. แนวทางในการพัฒนาอาจารย์ เพื่อเปิดหลักสูตรสาขาวิชาการและวิชาชีพวิทยาลัยครูพิบูลสงครามพิษณุโลก (2529)
12. การประเมินคุณภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำกรม (กศ.บป.) ของสหวิทยาลัยพุทธชินราช ปีการศึกษา 2532 (2533)
13. แนวทางการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำกรมให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สหวิทยาลัยพุทธชินราช (2534)
14. การศึกษาการขยายผลของครูแม่แบบตาม โครงการอบรมของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535)
15. การประเมินคุณภาพของการผลิตบัณฑิตสหวิทยาลัยพุทธชินราช (2536)
16. การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยพุทธชินราช (2538)
17. การสำรวจข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก – สุโขทัย ปีการศึกษา 2540 (2541)
18. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวนักศึกษา สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2541 (2542)
19. การติดตามผลบัณฑิตสาขาการศึกษา สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก (2542)
20. คุณภาพชีวิตของนักศึกษาสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม (กำลังดำเนินการ)
21. การประเมินภายนอกโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2545)

ประวัติย่อของผู้ทำวิจัย

เรื่อง การวิจัยและพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ชื่อ นายสุขแก้ว สกุด คำสอน

ที่อยู่ 1/79 บ้านพักข้าราชการในมหาวิทยาลัยนเรศวร ถนนสนามบิน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก 65000

โทรศัพท์สำนักงาน : 055 - 230597

โทรศัพท์มือถือ : 09 - 7032825

โทรสาร : 055 - 230597

E-mail :

หน่วยงานสังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 5

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี (กศ.บ.) วิชาเอกคณิตศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก
ปริญญาโท (ค.ม.) การวัดผลการศึกษา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปริญญาเอก (กศ.ค.) การทดสอบและวัดผลการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน

2524 ครู โรงเรียนชัยมงคลพิทยา อ.ทุ่งเสลี่ยม จ.สุโขทัย
2532 ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 อ.เมือง จ.พิษณุโลก
2540 - อาจารย์คณะครุศาสตร์ โปรแกรมวิชาวัดผลการศึกษา สถาบันราชภัฏ
พิบูลสงคราม อ.เมือง จ.พิษณุโลก

ผลงานวิจัยที่ผ่านมา

1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการไม่ศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนโดยกระจายโอกาสทางการศึกษาเขตชนบทยากจน จ.บุรีรัมย์
2. การประเมินโดยการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) เขตกรุงเทพมหานคร
3. การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต สาขาการศึกษา สถาบันราชภัฏพิบูลสงครามพิษณุโลก
4. การประเมินภายนอกโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติย่อของผู้ทำวิจัย

เรื่อง การวิจัยและพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ชื่อ นางสาวสุนิจ สกฤต กล่อมจันทร์

ที่อยู่ 80/154 ถนนประชาอุทิศ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

โทรศัพท์สำนักงาน : 055 - 258584 ต่อ 755

โทรศัพท์มือถือ : 09-6443125

โทรสาร : 055 - 230597

E - mail :

หน่วยงานสังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี วิชาเอกภาษาไทย การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.)

ปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา (กศ.ม.)

ประวัติการทำงาน

2509 - 2518 รับราชการครูกรมสามัญศึกษา 8 ปี

2519 - 2519 รับราชการกรมการฝึกหัดครูวิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ 1 ปี

2520 - ปัจจุบัน รับราชการที่สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม

ผลงานวิจัยที่ผ่านมา

1. การติดตามผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูพิบูลสงครามพิษณุโลก (วิจัยเดี่ยว)
2. การติดตามบัณฑิตครุศาสตรวิชาเอกการบริหารการศึกษา 3 ครั้ง (วิจัยเดี่ยว)
3. การศึกษาปัญหาและบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา (วิจัยเดี่ยว)
4. พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยในด้านการศึกษา (วิจัยเดี่ยว)
5. ความคาดหวังของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก และสื่อยุติที่มีต่อบทบาทของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม (วิจัยเดี่ยว)
6. การประเมินภายนอกโครงการนำร่องปฏิรูปการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (วิจัยร่วม)

ประวัติย่อของผู้ทำวิจัย

เรื่อง การวิจัยและพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

ชื่อ นางอำนวยการพร สกฤต สุนทรสมัย

ที่อยู่ 14/6 หมู่ 3 ตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000

โทรศัพท์สำนักงาน : 055 - 241711

โทรศัพท์มือถือ : 01 - 9537548

โทรสาร : 055 - 241711

E - mail :

หน่วยงานสังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี	M.A. (Home Economics)
ปริญญาโท	M.S. (Home Economics)
ปริญญาเอก	Ed.D. (Educational Administration)

ประวัติการทำงาน

2518	- อาจารย์ 1 วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม
2530	- รองคณบดีคณะครุศาสตร์
2535	- หัวหน้าภาควิชาคหกรรมศาสตร์
2538	- รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
2543	- ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

ผลงานวิจัยที่ผ่านมา

1. การศึกษาผ้าทอจังหวัดพิษณุโลก
2. การพัฒนาผ้าทอจังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ. 2537-2542
3. การเตรียมความพร้อมการเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม
4. ความต้องการการพัฒนาผ้าทอมัดหมี่เขตภาคเหนือตอนล่าง
5. โครงการวิจัยและพัฒนาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการที่ดีของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (วิจัยร่วม)
6. การศึกษาตลาดและการข้อมสืผ้าทออำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก